

2018

ÅRSRAPPORT

Foto: Harald A. Kalvøy

INNHold

05 FRA ADMINISTRERENDE DIREKTØR

10 HOVEDTALL

12 BANKEN OG VIRKSOMHETEN

14 MEDARBEIDERNE

16 SAMFUNNSANSVAR

22 ÅRSBERETNING

28 RESULTATREGNSKAP

29 BALANSE

30 ENDRING I EGENKAPITAL

32 KONTANTSTRØMOPPSTILLING

34 NOTER

92 UAVHENGIG REVISORS BERETNING

98 TILLITSVALGTE

ET SIGNAL OM RIKTIG LEI

SpareBank 1 Nordvest har valgt å bruke et bilde av Hestskjæret Fyr utenfor Averøy som forside på årsrapporten 2018. Fyret som er en del av en spennende og viktig fyrhistorie på Mørkekysten, feirer i 2019 hele 140 år. Fyret fremstår i all sin prakt som kystens hvite svane og legger sine trygge vinger over kysten og kystfolket både i stille og blest. Hestskjæret fyr er selve symbolet på trygghet og fremtid. For «har du fyr – har du løkte langs din vei» som Ola Bremnes skriver i sin kjente og kjære vise.

Hva har så dette med banken å gjøre? Jo – på samme måte som fyret vokter kystfolket, skal også banken sørge for trygghet og forutsigbarhet – ikke minst i en tid med stor omstillings- og endringstakt. Digitalisering og robotisering er ord vi ofte hører. Samtidig som banken skal være i front på implementering av nye løsninger, skal vi også tilpasse oss motkreftene gjennom å opprettholde våre gode etablerte servicekanaler. Dette for å skape en mer effektiv hverdag og gode kundeopplevelser. Trygghet og lokal tilhørighet er viktige for utviklingen av gode kunderelasjoner.

Hestskjæret fyr er også symbolet på endring og viktigheten av omstilling. I 1986 ble fyret automatisert, og siden det ble uten menneskelig betjening hatt en viktig oppgave slik at sjøfarende kunne nådd sine mål. Fyret er også symbolet på store svingninger – noe som alltid har preget, og fortsatt preger kystfolket som SpareBank 1 Nordvest er en del av.

SpareBank 1 Nordvest har gjennom en lang og viktig tilstedeværelse på Nordvestlandet bygd soliditet, og lagt et grunnlag for videre utvikling mot nye mål. For å lykkes med de viktigste overordnede målene banken har satt seg for 2019, må endringene i banken utvikles i takt med de store endringene i omgivelsene. Slik som Hestskjæret fyr har gjort. For «har du fyr – et signal om riktig lei» som visa til Bremnes fortsetter med.

Vår bank har allerede kommet langt i å sette standarder for utviklingen av en prestasjons- og endringsorientert organisasjonskultur. Dette krever dynamikk og mobilitet, og setter krav til at vi kontinuerlig er nysgjerrige og villige til å utfordre oss selv for å finne gode kundeløsninger.

Banken har et godt fundament for å ta en fortsatt sterk posisjon gjennom soliditet, god underliggende drift og kostnadskontroll, krydret med sterk kultur for å skape gode kundeopplevelser basert på relevant kompetanse og struktur.

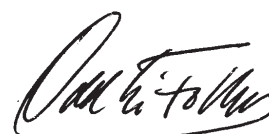
Finansnæringen opplever radikale endringer i rammebetingelsene. Disse er drevet av ny teknologi, nye reguleringer og ny konkurranse. Vi skal fortsette å investere i ny teknologi og kompetanse, og være rigget for fremtiden ved både å være nær og tilstede lokalt og samtidig levere de beste digitale løsningene.

Banken er tett på markedet og med verktøykassen som er utviklet i tett samarbeid i SpareBank 1 Alliansen, skal vi fortsatt bidra til verdiskaping og utvikling på Nordvestlandet. Vi skal etterleve vår visjon «Sammen skaper vi verdier».

Vårt samfunnsbidrag skal oppleves gjennom stort engasjement og ved å leve opp til vårt DNA – dyktig, nær og aktiv, skal SpareBank 1 Nordvest fortsatt bidra til at livet på Nordvestlandet skal bli enda bedre i tiden fremover.

*«Har du fyr,
Har du løkter langs din vei
Har du fyr
Et signal om riktig lei
Ei lampe som gløde i mørkret
Og lose dæ ut og frem
Som tar dæ bort og hjemmefra
Men også tar dæ hjem»*

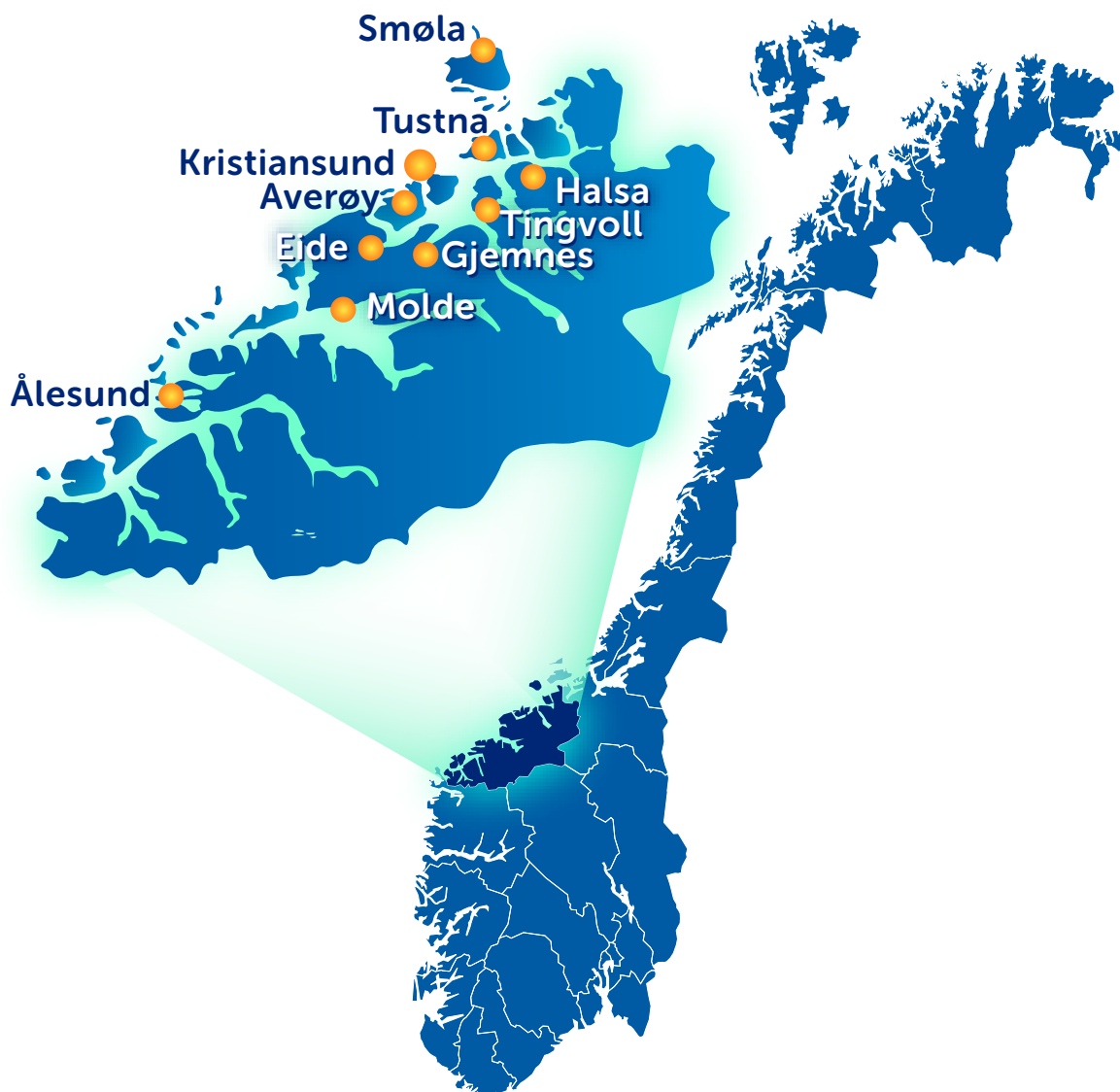
Ola Bremnes

Odd Einar Folland
administrerende direktør

VI ER TIL STEDE

Vi satser på en kombinasjon av dyktige rådgivere og gode digitale løsninger

NETTBANK

935.155
-170.994*
innlogginger

MOBILBANK

4.679.376
1.267.627*
innlogginger

SNV.NO

1.085.000
50.000*
besøk

VIPPS

14.260
2.690*
innlogginger

FACEBOOK

15.533
1.110*
følgere

KUNDESENTER

34.690
-4.507*
henvendelser

*Endring fra 2017

Foto: Harald A. Kalvøy

VIKTIGE HENDELSER I 2018

MAI:

SpareBank 1 Nordvest inngår stor sponsoravtale med Kulturfabrikken i Kristiansund.

APRIL:

Konkurransetilsynet godkjenner fusjon mellom Vipps, Bank ID Norge og Bank Asept. Sammen etablerer selskapene Nordens største fintechmiljø innen betaling og identifisering.

MARS:

Konsernet SpareBank 1 Nordvest legger frem rekordresultat for 2017. Samlet resultat før skatt ble 208,1 millioner kroner.

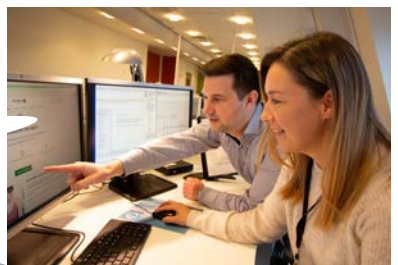
FEBRUAR:

Operaen i Kristiansund(OIK) fyller 90 år, og i den forbindelse tok SpareBank 1 Nordvest initiativ til å opprette Christiansund Operafond(COF) på kr. 1 million.

JANUAR:

SpareBank 1 Nordvest tar i bruk robot-teknologi som en del av tjenestetilbudet ut mot kunden gjennom vår nye chatbot Sammie. Målet med chatboten er å kunne tilby kundeservice 24 timer i døgnet.

JUNI:

SpareBank 1 Skadeforsikring kåres til bransjevinner i Norsk Kundebarometer både med hensyn til kundetilfredshet og lojalitet. Innenfor bank kommer SpareBank 1 på en god tredjeplass.

SEPTEMBER:

SpareBank 1 Gruppen og DNB signerer endelig fusjonsavtale mellom sine skadeforsikringselskaper, og blir dermed landets tredje største forsikringselskap. Det nye selskapet får navnet Fremtind.

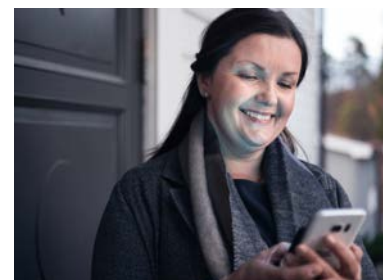
OKTOBER:

SpareBank 1 Nordvest har etablert akseleratorprogrammet ZURF for å skape fremtidige vekstvinnere på Nordmøre. Målet er å gjøre lokale gründere og næringsliv bedre rigget for vekst og økt konkurransekraft.

NOVEMBER:

7 av 10 lånesøknader startes av kunden selv digitalt, og over 90 prosent av fondssparing og opprettelse av aksjesparekonto gjøres over nett i fjerde kvartal.

DESEMBER:

Bedriftspartner AS, som er et datterselskap av banken, endrer navn til Sparebank 1 Regnskapshuset Nordvest AS.

HOVEDTALL KONSERN

Resultatsammendrag (i hele tusen kr)	2018	%	2017	%	2016	%	2015	%	2014	%
Netto renteinntekter	241 551	1,69	230 416	1,71	215 382	1,71	178 455	1,44	187 582	1,54
Netto provisjons- og andre inntekter	155 024	1,09	171 661	1,28	140 579	1,12	136 504	1,10	136 674	1,13
Netto avkastning på finansielle instrumenter	38 432	0,27	67 074	0,50	67 779	0,54	25 606	0,21	56 097	0,46
Sum inntekter	435 007	3,05	469 152	3,49	423 739	3,36	340 565	2,75	380 352	3,13
Sum driftskostnader før tap på utlån og garantier	238 472	1,67	245 373	1,82	215 052	1,71	215 267	1,74	204 693	1,68
Driftsresultat før nedskrivning på utlån og garantier	196 534	1,38	223 779	1,66	208 687	1,66	125 298	1,01	175 659	1,45
Nedskrivning på utlån og garantier	23 140	0,16	15 697	0,12	13 193	0,10	14 316	0,12	15 002	0,12
Driftsresultat før skatt	173 394	1,22	208 081	1,55	195 494	1,55	110 982	0,90	160 657	1,32
Skattekostnad	33 628	0,24	29 059	0,22	37 604	0,30	25 737	0,21	28 854	0,24
Resultat etter skatt	139 767	0,98	179 022	1,33	157 890	1,25	85 245	0,69	131 804	1,08

Nøkkeltall	2018	2017	2016	2015	2014
Lønnsomhet					
Egenkapitalavkastning	7,1 %	10,2 %	10,6 %	6,7 %	11,6 %
Egenkapitalavkastning morbank	7,0 %	11,0 %	10,8 %	5,9 %	10,8 %
Kostnadsprosent	54,8 %	52,3 %	50,8 %	63,2 %	53,8 %
Kostnadsprosent morbank	52,2 %	47,3 %	48,6 %	64,1 %	54,1 %
Gjennomsnittlig rentemargin	1,69 %	1,71 %	1,71 %	1,47 %	1,64 %
Balansetall					
Brutto utlån til kunder	12 189 436	11 113 505	10 363 653	9 534 520	8 936 476
Brutto utlån til kunder inkl SpareBank 1 Bolig- og Næringskreditt	16 650 345	15 515 625	14 505 456	13 380 798	12 437 311
Innskudd fra kunder	8 086 265	8 003 491	7 450 259	6 906 744	6 452 079
Innskuddsdekning	66,3 %	72,0 %	71,9 %	72,4 %	72,2 %
Innskuddsvekst siste 12 mnd	1,0 %	7,4 %	7,9 %	7,1 %	10,5 %
Utlånsvekst inkl SpareBank 1 Bolig- og Næringskreditt siste 12 mnd	7,3 %	7,0 %	8,3 %	7,5 %	3,1 %
Forvaltningskapital 31.12.	14 489 853	13 602 808	12 961 436	12 253 357	11 654 189
Forretningskapital 31.12.	18 950 762	18 004 929	17 103 239	16 099 636	15 155 024
Nedskrivninger på utlån og mislighold					
Nedskrivninger i % av brutto utlån	0,19 %	0,14 %	0,13 %	0,15 %	0,17 %
Nedskrivninger i % av brutto utlån inkl SB1 BK og NK	0,14 %	0,10 %	0,09 %	0,11 %	0,12 %
Misligholdte engasjement i % av brutto utlån	0,68 %	0,33 %	0,16 %	1,14 %	1,50 %
Andre tapsutsatte	0,44 %	0,70 %	0,31 %	0,50 %	0,54 %
Soliditet forholdsmessig konsolidert 2018 , tidligere perioder morbank. Se note 5.					
Ren kjernekapitaldekning	15,40 %	16,40 %	14,92 %	14,75 %	13,75 %
Kjernekapitaldekning	17,40 %	18,70 %	16,47 %	14,56 %	14,69 %
Kapitaldekning	20,00 %	21,30 %	18,77 %	16,38 %	15,78 %
Uvektet kjernekapital (Leverage Ratio)	9,40 %	11,37 %	9,81 %	9,66 %	8,85 %
Kjernekapital	1 712 247	1 549 280	1 305 515	1 252 620	1 073 127
Likviditet (morbank)					
Likviditetsdekning (LCR)	147 %	136 %	169 %	146 %	198 %
Kontor og bemanning					
Antall årsverk (morbank)	105	103	110	118	119
Antall årsverk	149	142	140	140	142
Antall bankkontorer	10	10	10	10	10

KONSERNRESULTAT FØR SKATT:

173,4

mill kr (208,1)

NETTO RENTEINNT EKTER:

241,6

mill kr (230,4)

EGENKAPITALAVKASTNING:

7,1

prosent (10,2)

NETTO PROVISJONS- OG
ANDRE DRIFTSINNT EKTER:**155,0**

mill kr (171,6)

UTLÅNSVEKST, BRUTTO SISTE
12 MND INKL. SB1 BOLIGKREDITT
OG SB1 NÆRINGSKREDITT:**7,3**

prosent (7,0)

NEDSKRIVINGER I % AV BRUTTO
UTLÅN INKL. SB1 BOLIGKREDITT
OG SB1 NÆRINGSKREDITT:**0,14**

prosent (0,10)

INNSKUDDSV EKST SISTE 12 MND:

1,0

prosent (7,4)

REN KJERNEKAPITALDEKNING:

15,4

prosent (16,4)

(fjorårets tall i parentes)

BANKEN OG VIRKSOMHETEN

VÅR HISTORIE

SpareBank 1 Nordvest er en direkte videreføring av Sparebanken Nordvest, som igjen er en direkte fortsettelse av Nordmøre Sparebank.

Nordmøre Sparebank ble dannet ved sammenslutning 30.09.1973 av

- Kristiansunds Sparebank stiftet 05.04.1835
- Kristiansunds Spareskillingsbank stiftet 01.07.1861,
- Øre Sparebank stiftet 30.12.1910
- Smølen Sparebank stiftet 07.03.1903.

Disse sparebankene er tidligere tilsluttet Kristiansunds Sparebank:

- Tustna Sparebank, stiftet 24.11.1912, fra 01.04.1964.
- Frei Sparebank, stiftet 15.03.1913, fra 01.06.1964.
- Bremsnes Sparebank, stiftet 28.12.1908, fra 01.12.1971.
- Kvernes Sparebank, stiftet 24.12.1894, fra 01.12.1971.

Disse sparebankene er senere tilsluttet Nordmøre Sparebank:

- Straumsnes Sparebank, stiftet 25.05.1920, fra 06.05.1983.
- Valsøyfjord Sparebank, stiftet 18.06.1895, fra 08.09.1983.
- Halså Sparebank, stiftet 06.03.1909, fra 11.07.1991.

KONSERNET

Konsernet består av morbanken og 70 prosent av SpareBank 1 Regnskapshuset Nordvest AS. Selskapet er en del av samarbeidet SpareBank 1 Regnskapshuset, som består av øvrige banker i SpareBank 1 alliansen som eier tilsvarende virksomheter.

Øvrige virksomheter der SpareBank 1 Nordvest er eier sammen med andre SpareBank 1 banker:

EiendomsMegler 1

SpareBank 1 Nordvest er medeier i EiendomsMegler 1 Midt-Norge AS som har virksomhet i Trøndelag-fylkene og Møre og Romsdal.

SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS

SpareBank 1 Nordvest er medeier i dette selskapet som tilbyr finansiering av bil og andre varige forbruksvarer gjennom lån og leasing-avtaler.

MARKEDSOMRÅDE

SpareBank 1 Nordvest har sitt primære markedsområde i Møre og Romsdal. Banken har sin største markedsandel på Nordmøre. Banken har et godt utbygd kontornett med totalt 10 kontorer i kommunene Smøla, Aure, Halså, Kristiansund, Averøy, Tingvoll, Eide, Gjemnes, Molde og Ålesund.

SpareBank 1 Nordvest er totalleverandør av produkter og tjenester innen finansiering, leasing, sparing og plassering, forsikring, betalingsformidling og regnskapstjenester.

SPAREBANK 1 ALLIANSESAMARBEIDET

SpareBank 1 Nordvest har vært medlem i SpareBank 1-alliansen siden 1999. Alliansen ble grunnlagt i 1996 og er et bank- og produktsamarbeid der SpareBank 1-bankene i Norge samarbeider gjennom det felleseide holdingselskapet SpareBank 1 Gruppen AS. Et overordnet mål for SpareBank 1-alliansen er å sikre den enkelte banks selvstendighet og regionale forankring gjennom sterk konkurransevne, lønnsomhet og soliditet. Samtidig representerer SpareBank 1-alliansen et konkurransemessig fullverdig bankalternativ på nasjonalt nivå.

SpareBank 1-alliansen er samlet sett den nest største tilbyderer av finansielle produkter og tjenester i det norske markedet. Alliansen har etablert en nasjonal markedsprofil og utviklet en felles strategi for merkevarebygging og kommunikasjon. Den markedsstrategiske plattformen danner også basis for felles produkt- og konseptutvikling. Markedsinnsatsen er i hovedsak rettet mot personmarkedet, små og mellomstore bedrifter samt forbund tilknyttet LO. Både bankene og produktområdene hevder seg godt i konkurransebildet, og resultatutviklingen er god.

SPAREBANK 1 GRUPPEN AS

SpareBank 1 Gruppen AS er morselskap til 9 datterselskaper, som alle utvikler og leverer produkter til alliansebankene, som igjen tilbyr disse til kunder i sine lokalmarkeder. Selskapet utvikler og leverer også produkter til LOs forbund og forbundsmedlemmer gjennom LOfavør. 1. juni 2018 endret SpareBank 1 Medlemskort AS navnet til LOfavør AS.

Høsten 2017 ble selskapene SpareBank 1 Factoring AS og SpareBank 1 Portefølje AS egne selskaper – spunnet ut fra SpareBank 1 Finans, som fra samme høst ble nedlagt. Spleis AS ble stiftet januar 2017 og senere overtatt av SpareBank 1 med hensikt å levere folkefinansieringstjenesten Spleis til markedet.

Fra 1. januar 2018 drives SpareBank 1 Spleis AS som et selvstendig datterselskap i SpareBank 1 Gruppen AS.

SpareBank 1 Gruppen AS eier

- SpareBank 1 Forsikring AS (100 %)
- ODIN Forvaltning AS (100 %)
- SpareBank 1 Factoring AS (100 %)
- SpareBank 1 Portefølje AS (100 %)
- Conecto AS (100 %)
- SpareBank 1 Spleis AS (100 %)
- LOfavør (51 %)
- Confide AS (datterselskap av SpareBank 1 Portefølje AS)
- Fremtind Forsikring AS (65 %)

SpareBank 1 Gruppen AS eier 10 prosent i Banksamarbeidet. SpareBank 1 Gruppen AS er 100 prosent eid av SpareBank 1-bankene og Landsorganisasjonen LO med følgende eierbrøker:

- SpareBank 1 SR-Bank (19,5 %)
- SpareBank 1 SMN (19,5 %)
- SpareBank 1 Nord-Norge (19,5 %)
- Samarbeidende Sparebanker AS (19,5 %)
- SpareBank 1 Østlandet (12,4 %)
- Landsorganisasjonen og fagforbund tilknyttet LO (9,6 %)

SPAREBANK 1 BANKSAMARBEIDET DA

SpareBank 1 Banksamarbeidet DA leverer forretningsplattformer og felles forvaltnings- og utviklingstjenester til alliansebankene.

Banksamarbeidet DA eier og forvalter også alliansens immaterielle rettigheter under det felles merkevarenavnet «SpareBank 1».

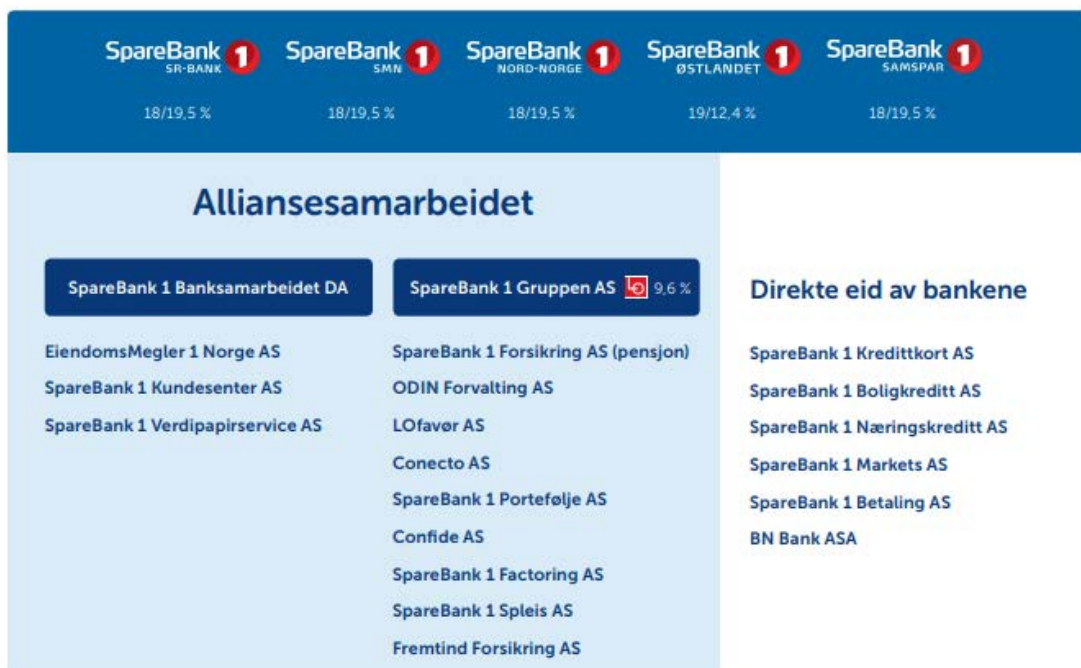
SpareBank 1 Banksamarbeidet DA er 100 prosent eid av SpareBank 1-bankene og SpareBank 1 Gruppen AS med følgende eierbrøker:

- SpareBank 1 SR-Bank ASA (18 %)
- SpareBank 1 SMN (18 %)
- SpareBank 1 Nord-Norge (18 %)
- Samarbeidende Sparebanker AS (18 %)
- SpareBank 1 Østlandet (19 %)
- SpareBank 1 Gruppen AS (10 %)

Selskapene i SpareBank 1 Gruppen og SpareBank 1 Banksamarbeidet utgjør det som betegnes Alliansesamarbeidet.

Disse selskapene er også tilknyttet Alliansen og eid av flere av SpareBank 1-bankene: SpareBank 1 Kredittkort AS, SpareBank 1 Boligkreditt AS, SpareBank 1 Næringskreditt AS, SpareBank 1 Markets AS, SpareBank 1 Betaling AS, BN Bank ASA.

Bankene i SpareBank 1-alliansen består av 14 selvstendige sparebanker (juridiske enheter). Totalt er det 7500 ansatte i SpareBank 1, inkludert alle selskapene som de 14 bankene eier sammen.

MEDARBEIDERNE

ORGANISASJON OG ARBEIDSMILJØ

For å nå våre mål og lykkes med vår visjon «Sammen skaper vi verdier» er vi avhengige av engasjerte og endringsvillige medarbeidere. Med stadig raskere teknologisk utvikling og endring i kundeadferd, kreves det kontinuerlig ny kompetanse og utvikling av eksisterende medarbeidere for å oppnå konsernets målsettinger.

Vi etterstreber å være en åpen organisasjon med fokus på medvirkning og involvering av medarbeidere. Vi har fokus på å ivareta den gode sosiale relasjonene på arbeidsplassen, og derigjennom opprettholde det gode arbeidsmiljøet. Vår høye tilstedeværelse på 97,14 % er også en indikasjon på at medarbeidere er engasjert og trives på arbeid.

Bankens organisasjonsundersøkelse har en høy snittscore. Svarprosenten er også god og ligger på 99 %. Undersøkelsen viser en bra score på parameter som engasjement, endringsvillighet, kompetanseutvikling samspill, samt god score på tillit til ledelsen. På mange indekser er resultatet bedret fra 2017.

Banken har i 2018 jobbet med ulike strategiske tiltak knyttet til Strategi 2020, som blant annet datadrevet kundedialog, kritisk kompetanse, samfunnsengasjement og prosesser for implementering av nye produkter, system og tjenester. Det ble i januar 2018 etablert et Analyse- og markedsteam for å styrke og utvikle bankens analyse- og markedskompetanse. Etablering av teamet har lagt til rette for erfarings- og kompetansedeling og sterk samhandling i oppgaveløsningen og med det bidratt til styrke fagmiljøets samlede kompetanse og robusthet.

Samarbeidet med tillitsvalgte er godt, med jevnlig samtaler både i det daglige og i partssammensatte utvalg. Per 31.12.2018 var det 105 faste årsverk i banken. Dette er en nedgang på 1 årsverk i forhold til det som var pr. 31.12.2017.

UTVIKLING AV LEDERE OG MEDARBEIDERE

Det høye endringstempoet i finansbransjen setter krav til vår organisasjon og våre medarbeideres endringsvillighet og læringskultur. Vår evne til å utvikle og endre vår kompetanse i takt med kundens krav og forventninger er avgjørende. I SpareBank 1 Nordvest etterstreber vi å være en attraktiv arbeidsplass med kultur for kontinuerlig læring og forbedring.

En viktig forutsetning for å bygge sterk relasjon til våre kunder og skape de beste kundeopplevelser, er å gi en god rådgivning. Våre verdier dyktig, nær og aktiv skal sette en standard for hvordan vi møter våre kunder. Alle våre rådgivere er autoriserte finansielle rådgivere. I løpet av 2018 ble også alle autorisert innen kreditt. Nyansatte rådgivere har påstartet autorisasjon, og vil bli autorisert i løpet av sitt første ansattår.

Våre rådgivere gjennomfører hvert år en faglig oppdatering som sikrer at de har oppdatert kunnskap og viderefører sin autorisasjon. Denne har alle gjennomført i 2018. Det har også vært gjennomført kompetansehevende tiltak innen bl.a. antihvitvask.

Læringsaktivitetene for bankens ledere la i 2018 spesielt vekt på kommuniserende ledelse og coaching. Alle bankens ledere har deltatt på ledelsesutviklingsprogram og ble sertifisert innen coaching i 2018.

Alle ansatte har i 2018 gjennomgått bankens etiske retningslinjer og et holdningsprogram for sikkerhet.

REKRUTTERING OG MOBILITET

SpareBank 1 Nordvest er en attraktiv arbeidsgiver og opplever stor interesse når det søkes etter nye medarbeidere.

I 2018 ble det rekruttert 6 nye dyktige medarbeidere som sammen med resten av organisasjonen blir viktige bidragsyttere i arbeidet med å tilpasse og utvikle banken i takt med de endringene vi står overfor. Fire medarbeidere sluttet i banken i løpet av 2018.

Det legges til rette for jobbskifte på tvers av forretningsområdene. Den overordnede målsettingen for de interne rekrutteringsprosessene er å få rett person på rett sted og å kunne tilby interessante utviklingsmuligheter for våre ansatte. To medarbeidere gikk til nye stillinger internt i 2018.

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET (HMS)

Det jobbes systematisk med Helse-, Miljø og Sikkerhetsarbeid i SpareBank 1 Nordvest. Reduksjon i sykefraværet, tilrettelegging for arbeidstakere med nedsatt arbeidsevne og en økning i den gjennomsnittlige pensjoneringsalderen er SpareBank 1 Nordvest sine mål som IA-bedrift.

Det fysiske og ergonomiske arbeidsmiljøet ble kartlagt i 2018. For å motvirke konsekvensene av stillesittende arbeid har våre medarbeidere heve / senk arbeidsbord og mulighet for ergonomisk oppfølging gjennom bankens helseforsikring.

Friskhetsgraden er stabilt høy på 97,14 % i 2018. Dette er en liten nedgang av friskhetsgraden som i 2017 var på 97,44%. Der det oppstår langtidssfravær, jobbes det aktivt med oppfølging og tilrettelegging.

Banken skal være en attraktiv og inkluderende arbeidsplass for medarbeidere i alle aldersgrupper og livsfaser. Det gjennomføres årlige seniorsamtaler for medarbeidere i aldersgruppa 60+. Det ble gjennomført endringer i bankens livsfasepolitikk knyttet til seniorer, ved at muligheten til å søke redusert arbeidsplikt med 20 % forskyves fra 65 til 67 år.

Banken har gått til anskaffelse av hjertestartere. Det ble i 2018 gjennomført førstehjelpskurs i banken for å sikre god kunnskap i livredning og i bruk av hjertestartere.

GODTGJØRELSE

SpareBank 1 Nordvest har en godtgjørelsesordning som svarer med vårt overordnede mål om å være en solid, lønnsom og selvstendig bank. Godtgjørelsesordningen er felles for alle ansatte i hele foretaket, og sammensetningen av faste og variable elementer er balansert. Den faste delen av vår ordning omfatter fastlønn, pensjonsordninger og forsikringsordninger.

I tillegg har vi en målstyrt overskuddsdeling som en variabel del av vår godtgjørelsesordning. Overskuddsdelingen vedtas årlig og vil ikke utgjøre mer enn halvannen månedslønn pr. år, som er forskriftens innskuddsnivå. Utformingen av den målstyrte overskuddsdelingen utformes på en slik måte at ikke enkeltpersoner eller organisasjonen tar uakseptabel risiko for å maksimere den variable godtgjørelsen. Overskuddsdelingen kan utbetales i kontanter og egenkapitalbevis.

Banken tilbyr medarbeidere en innskuddsbasert pensjonsordning. Bankens ordning med Gavepensjon ble i 2011 vedtatt avvirket, og det ble vedtatt en lukket overgangsordning for medarbeidere født til og med 1957.

LIKESTILLING OG DISKRIMINERING

SpareBank 1 Nordvest er opptatt av å gi kvinner og menn samme muligheter for faglig utvikling, lønn og karriere. Vi har fleksible ordninger som tilrettelegger for å kombinere karriere og familieliv.

Fordelingen mellom kvinner og menn er 49 % kvinner og 51 % menn. Konsernledelsen består av syv personer, herav to kvinner. Tre kvinner og to menn hadde redusert arbeidstid.

Kvalitet, mangfold og likebehandling i utvelgesprosesser skal sikres gjennom konsernets retningslinjer for rekruttering. Diskriminering tolereres ikke i rekrutteringsprosessene i banken.

SIKKERHET/ BEKJEMPELSE AV KRIMINALITET

Arbeidet mot korrupsjon, hvitvasking og terrorfinansiering følges opp gjennom interne retningslinjer og etterlevelse av Hvitvaskingslovgivningen med tilhørende forskrifter. Det har de siste årene vært høyt fokus på opplæring i og oppfølging av interne rutiner og regelverk. Bankens samarbeider med Samarbeidende Sparebanker på AHV-området.

SpareBank 1 Nordvest følger felles retningslinjer for svindelforebyggende tiltak utarbeidet i SpareBank 1-alliansen. Det arbeides kontinuerlig i Alliansen med sikkerhet for at våre tjenester på nett og mobil skal være trygge, og for at kundene skal kunne bruke disse på en sikker måte.

SAMFUNNSANSVAR

SpareBank 1 Nordvest har fokus på på samfunnsmessige, miljømessige og sosiale hensyn gjennom den daglige driften. Med nærhet til kundene og god lokalkunnskap bidrar konsernet til samfunnsutviklingen gjennom verdiskapning og bærekraftig utvikling.

Sparebank 1 Nordvest vil fremover ha et sterkt fokus på bærekraft. I 2019 skal et nytt prosjekt om bærekraft løftes inn i organisasjonen. Banken har som mål å komme frem til gode konkrete tiltak og strategiske grep i forbindelse med prosjektet for bærekraft.

KLIMA OG MILJØ

Miljøbevissthet skal prege bankens virksomhet. SpareBank 1 Nordvest arbeider for å redusere belastningen på det ytre miljø gjennom miljøvennlig drift. SpareBank 1 Nordvests direkte påvirkning på klimaet og miljøet er i hovedsak knyttet til energiforbruk, tjenestereiser og avfall fra kontorvirksomheten. Konsernet ønsker å stimulere til en mer miljøvennlig atferd internt og blant kunder, og tilbyr derfor stadig flere papirløse tjenester som reduserer belastningen på miljøet.

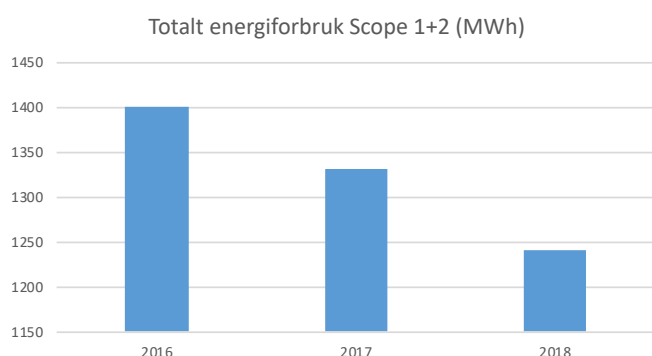
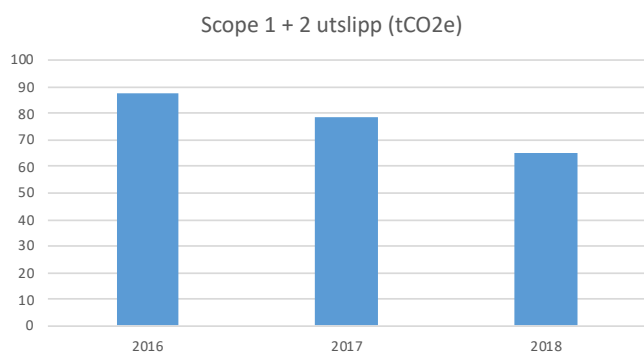
Det arbeides kontinuerlig med utvikling av stadig mer kundevennlige løsninger. Der det er behov for dialog med kunder, vil elektroniske kanaler som e-post, SMS,

chat og nettmøter benyttes i størst mulig grad. I 2014 innførte SpareBank 1 Nordvest elektronisk signering av boliglånsøknader. Per desember 2018 utgjorde elektronisk signering 90 prosent av totalt signerte boliglånsøknader, mot 70 prosent i 2017.

Banken har printløsninger på alle kontorsteder som sikrer at uvedkommende ikke får tilgang til konfidensiell informasjon, og bidrar til redusert papirbruk i konsernet. SpareBank 1 Nordvest har avtale for retur for av teknologisk avfall. Dette sikrer en forsvarlig avhending av data lagret på elektroniske medier, samt gir en miljømessig gevinst ved gjenbruk. Avtalen oppfylder internasjonale konvensjoner og avtaler som skal forhindre at land i den tredje verden forsøples og mottar enheter som ikke kan gjenvinnes eller destrueres på en miljømessig forsvarlig måte.

Det benyttes multiverktøy for møtevirksomhet (Skype for Business), som tilrettelegger for video, lyd og chat fra kontorplassen for alle ansatte. Antallet Skype for Business-møter har økt kraftig siden innføringen i 2014. Som del av SpareBank 1 alliansen har konsernet en felles innkjøpsstrategi med sterk miljøprofil. SpareBank 1 Gruppens innkjøpspolicy krever at alle innkjøpsavtaler inkluderer et tillegg om samfunnsansvar. Det følger en varslingsplikt fra leverandørens side, og pålegges også plikt til å følge opp underleverandører. Brudd på bestemmelsene om samfunnsansvar anses som kontraktsbrudd og kan gi grunnlag for heving av avtalen.

Navn	2016	2017	2018	%-endring fra forrige år
Totalt energiforbruk Scope 1+2 (MWh)	1400,9	1330,9	1241,4	-6,7 %
Scope 1 + 2 utslipp (tCO ₂ e)	87,7	78,5	65	-17,1 %

ENERGI OG KLIMAREGNSKAP

Vi skal være bevisst på hvilken påvirkning vi har på naturen, klimaet og miljøet rundt oss. Derfor har SpareBank 1 Nordvest utarbeidet et energi- og klimaregnskap etter den internasjonale standarden «A Corporate Accounting and Reporting Standard», som er utviklet av «The Greenhouse Gas Protocol Initiative» - GHG protokollen. Dette er den mest anvendte metoden verden over for å måle utslipp av klimagasser. Regnskapet hensyntar forbruk som fører til klimagassutslipp, som for eksempel reiser, avfallshåndtering og energiforbruk. Med denne kartleggingen identifiserer banken kilder som påvirker det ytre miljø, og kan iverksette konkrete tiltak for å minimere dem. Sammenlignet med tidligere år har utslippsberegningen vist en fallende trend.

BEKJEMPELSE AV KORRUPSJON/ ANTIHVITVASKING (AHV)

SpareBank 1 Nordvest har som formål gjennom sitt arbeid med antihvitvasking å forebygge og avdekke transaksjoner med tilknytning til utbytte av straffbare handlinger eller med tilknytning til terrorhandlinger. Arbeidet med antihvitvasking er styrt gjennom policy, virksomhetsspesifikke retningslinjer og rutiner for tiltak mot hvitvasking og terror-finansiering. Det er høyt fokus på opplæring i og etterlevelse av interne antihvitvaskingsrutiner og -regelverk. Det blir blant annet gjennomført e-læringskurs og avdelingsvise casediskusjoner. Arbeidet med elektronisk overvåkning av transaksjoner ble utkontraktert til felles AHV-enhet i Banksamarbeidet DA i 2017, og de gjennomfører løpende overvåkning basert på virksomhetsspesifikk risikovurdering. Ovennevnte tiltak har bidratt til profesjonalisering av arbeidet, samt økt fokus og forbedret kompetanse hos ansatte innenfor AHV-området, og ikke minst styrket bankens evne til bekjempelse av identitetstyveri, svart økonomi og terrorfinansiering.

SVINDELFOREBYGGENDE TILTAK

SpareBank 1 Nordvest følger felles retningslinjer som øvrige banker i SpareBank 1 Alliansen når det gjelder svindelforebyggende tiltak. Det arbeides kontinuerlig i Alliansen for at tjenester på nett og mobil skal være sikre, og for at kundene skal bruke disse tjenestene på en sikker måte. Retningslinjene inneholder blant annet rådgivning for sikker

bruk av nettbank og sikker netthandel, generelle nettvett- og kortvettregler, og anbefalte tiltak fra kundens side for å sikre seg mot ID-tyverier. Disse retningslinjene har blitt distribuert og gjennomgått, og dokumentene er dessuten tilgjengeliggjort på SpareBank 1 Nordvest sine nettsider. Siden 2015 har det i tillegg hvert år blitt gjennomført en løpende opplæring på informasjonssikkerhet i SpareBank 1 Alliansen, for å øke bevisstheten og kompetansen rundt dette temaet. Nanolæringen «Passopp» innebærer at den ansatte månedlig får tilsendt epost med nyttige tips til forebyggende tiltak. Dette vil også videreføres i 2019. Fokus på svindelforebyggende tiltak har ført til at forsøk på nettsvindel fanges oppi større grad, og saker sendes inn til en felles mailadresse i SpareBank 1.

ETISK FORVALTNING

SpareBank 1 Nordvest tilbyr verdipapirfond fra flere fondsforvaltere, som alle er bevisste på sitt ansvar med bærekraftige investeringer og samfunnsansvar. Vår største fondsleverandører ODIN bruker aktivt sine eierrettigheter til å påvirke ansvarlig forretningsdrift, og er opptatt av selskaper som skaper verdier over tid. Langsiktig verdiskapning krever at selskapene det investeres i har en bærekraftig forretningsmodell; at selskapenes virksomhet drives i samsvar med de krav samfunnet setter til sosiale og miljømessige forhold. Det finnes imidlertid ikke en predefinert standard for beste bærekraftmetode. SpareBank 1 har et krav om at fondsleverandørene skal ha tilfredsstillende retningslinjer knyttet til ESG (Environmental, Social and Governance)-praksis. Som et minimum må produsent overvåke og følge opp brudd på oljefondets eksklusjonsliste.

PERSONVERN

Innføringen av personvernforordningen GDPR i Norge hadde ikrafttredelse 20.7.2018. SpareBank 1 Nordvest konsernet har blant annet deltatt i fellesprosjekter i SpareBank 1 Alliansen for tilpasning til, og implementering av det nye regelverket. Leveransene har omfattet endringer i både kontroller, rammeverk, systemer og prosesser. Det er også gjennomført opplæring for alle ansatte. Banken har registrert eget personvernombud og kontaklinformasjon er publisert på bankens hjemmeside. Banken har hatt høy fokus på det nye lovverket, og derigjennom fått et kvalitetsløft som skal bidra til å ivareta personvernet.

VI HEIER PÅ DEG!

SpareBank 1 Nordvest utviklet i 2018 en ny strategi for samfunnsengasjement. Strategien er bygget på bankens overordnede strategi for 2020, og er forankret i konsernledelsen og vedtatt i styret.

Strategien for samfunnsengasjement er bygget på vår visjon: SpareBank 1 er tilstede hver dag og tar et Vi heier er et begrep som står sterkt i SpareBank 1. Og i vår bank sier vi: Når vi heier bygger vi kultur. I SpareBank 1 Nordvest bygger vi en kultur for å heie som merkes i våre omgivelser. Det starter med å være en tydelig støttespiller i nærmiljøer i hele regionen. For alle drømmer og ambisjoner hører hjemme et sted, og ordet lokal er ikke smått for oss. Lokale drømmer kan sette store avtrykk.

I SpareBank 1 Nordvest er vi takknemlige for at vi har en fantastisk mulighet til å gi næring til ideer som bidrar til utvikling, modernisering og levende lokalsamfunn.

Banken har også i 2018 vært en viktig bidragsyter til lokalsamfunnet uttrykt i støtte gjennom gave og sponsor-midler. I alt 14,4 millioner kroner er benyttet til å støtte samfunnsnyttig arbeid.

KOMPETANSE

For å skape vekst og å tiltrekke dyktige mennesker er det viktig å utvikle nye kompetansearbeidsplasser. SpareBank 1 Nordvest heier på nye talenter og skal være med på å bidra til en god arena for utdanning i vår region.

TALENT

SpareBank 1 Nordvest er en aktiv støttespiller i hele Møre og Romsdal. Vi bryr oss om fellesskap, kultur, vekst og utvikling av samfunnet. Vi styrker det lokale kultur og idrettsliv og vi heier på nye talenter.

NYSKAPING

Nye og spennende arbeidsplasser skapes via knoppskyting og gründermiljø. SpareBank 1 Nordvest skal bidra til å støtte opp om attraktive miljøer hvor nyskaping kan skje og utvikles. Vi heier på gründere slik at de kan nå sine mål.

NÆRINGSUTVIKLING

SpareBank 1 Nordvest skal være en aktiv bidragsyter og medspiller til utvikling av vår region, og være med på å skape gode rammebetingelser for næringslivet. Vi heier på lokal innovasjon og verdiskaping.

IDRETT

For SpareBank 1 Nordvest er det viktig at spesielt barn og unge i vårt nærmiljø har et godt tilbud av meningsfulle aktiviteter på mange nivå og aldersgrupper. Vi heier på lokalt idrettsliv.

HJERTEBANK

Det er noen ting som gir hjertebank. Som gjør noe med oss, som berører og engasjerer. Der bare tanken på det får blodet til å bruse. Hjertesaker, som engasjerer lokalsamfunnet. Å fortelle historier som berører hjertet er en stor glede og tradisjon for oss. SpareBank 1 Nordvest heier på de lokale ildsjelene!

KULTUR

Kultur skaper bolyst og bli(d)lyst. SpareBank 1 Nordvest heier på de som bruker tid og krefter på å skape et levende og trivelig lokalsamfunn.

FELLESKAP

I SpareBank 1 Nordvest bygger vi en kultur for å heie som merkes i våre omgivelser. Vi skaper tilhørighet og en plattform for å trekke andre inn i et fellesskap. Enten det er at barna tar sine første skøytesteg, eller et nytt lokalt samlingssted.

Støtten formidles via to kanaler; sponsorat og gavemidler. SpareBank 1 Nordvests mål for vår sponsorvirksomhet er å bidra til trivsel og vekst i regionen. Vi har derfor valgt å fokusere på sponsorobjekt som jobber for et bredt og positivt tilbud i lokalmiljøene. Alle sponsoravtalene er basert på en kommersiell samarbeidsavtale hvor målet er gjensidig engasjement.

Bankens gavemidler brukes til å støtte allmennyttige formål i Møre og Romsdal. Bidrag til slike formål gis i helhet som en gave eller som en kombinasjon av gave- og sponsormidler.

En andel av den totale potten markedsføres i mai og tildeling skjer medio juni. Alle søknader sendes via bankens hjemmesider.

Knudtzonlunden

Banken kjøpte i 2010 konsul Nicolay H. Knudtzon III sitt tidligere landsted Birkelunden på Frei, og etter en omfattende restaurering ble anlegget to år senere tatt i bruk under navnet Knudtzonlunden. Anlegget har nasjonal verneverdi som monument over klippfiskadelens storhetstid.

Stedet driftes av bankens datterselskap Knudtzonlunden AS og tilbys til møter og kulturaktiviteter. Vi støtter også tiltak som stimulerer og styrker ny næringsvirksomhet eller videreutvikler eksisterende virksomhet.

FOLK

i forbifarten

Har du tips til bysida?
Ring 715 70 000 eller send en e-post til redaksjonen@tk.no

BYBILDET

MOT KVELD: Solnedgang i Sørasundet.
FOTO: BAFFAÆLE LAVARBE

SATSER: Fra venstre: Sindre Darré, Tom Holmen og Tule Løffeld Helland i Agera, og Frode Ressem, Steinar Sogn og Even Gaarde-Landø i Sparebank 1 Nordvest.

Vil løfte næringslivet: - Vi har høye ambisjoner for lokale bedrifter

Zurf har plukket ut bedriftene som i 2019 skal få hjelp til å vokse ut av regionen.

ALEXANDER LEVHANN alexander.levhan@tk.no

I september 2018 annonserte Sparebank 1 Nordvest at de etablerte pilotprosjektet Zurf, et næringsprogram i samarbeid med Vindel hvor målet var å hjelpe lokale selskaper å vokse. Prosjektkontoret holder nå til Fosnagata 13, sammen med Vindel og KNN, blant annet.

Prosjektet fikk et budsjett på mellom to til tre millioner kroner, og banken etterlyste søknader om å få bli med på programmet fra lokalt næringsliv. Med seg på laget har de det Oslo-baserte konsulent- og ventreseselskapet Agera.

25 søkninger
I høst kom det inn 25 søkninger, og Zurf har landet på fire selskaper som ble med videre. Mange ulike innovasjons- og utviklingsprosjekt er rettet mot gründere eller relativt nye

FAKTA
Kontali Analyse
Kontali Analyse er et verdensledende og uavhengig analysebureau innen faglig og økonomisk.

Roest Coffee
Roest Coffee har utviklet en innovativ prosedyre for kaffe med fokus på design for kaffemøter og møter.

Apont i SmartFont
Apont utvikler smartfonter som er et intelligent styringssystem for bygge- og næringspartner.

RoadTech
RoadTech utvikler bærekraftige løsninger for brøytestikker som vil bidra til tryggere veier ved bruk av smart teknologi.

Selskaper, men i dette tilfellet har de jaktet på de godt etablerte på Nordmøre.

Målet med Zurf er å utnytte potensial i lokale selskaper i regionen. Vær utrolig formynd med de fire selskaper vi har landet på. Nå har vi kommet i gang, og skal skreddersy program og mål for hvert enkelte selskap, forteller konsulent i Agera

Tule Løffeld Helland, som også er prosjektleder i Zurf-prosjektet. De fire selskaper som har blitt plukket ut er Kontali, Roest Coffee, Apont og RoadTech. Tre av selskapene har adresse i Kristiansund, mens RoadTech AS holder til i Tingvoll kommune (se faktaboks). Det er for tidlig å si akkurat hva selskaperne får ut av programmet, men det vil vise seg støver på året når selskaperne har fått sine skreddersydte program.

Potensial
Tanken er at flere av bedriftene i regionen har potensial til å bli mye større om de i dag, i stedet for å hjelpe selskaperne finne markedene sine, skal Zurf hjelpe allerede etablerte selskaper med å vokse videre.

Zurf har høye ambisjoner for lokale bedrifter, og vi tenker intermotsjonalt, sier Sindre Darré, partner i Agera. Tom Holmen i Agera mener at det ikke er mange liknende program i Norge. Vi utfordrer selskap som allerede er etablerte til å løfte seg høyere, som Kontali

Analyse. Vi ønsker også å få aktivisert en større del av nettverket her i Kristiansund, sier Holmen.

Mål om varighet
Løftepunktet skal Zurf-programmet som nå varet til november 18, men bankens finansdirektør Steinar Sogn er klar på at de vil gå dette ut, sier Sogn.

Lengre framover vil det være et samarbeid mellom Agera, Banker, Langø, Laust, Kristiansund Melkesholm, Polar Atlantic, Fiskebank i Atlantic Sea, Polarang, Marthmusen (Steinar Habbakk), Habbakk Bergen, Steinar Habbakk, Hjeltneskalka, Bugna, Birken, Kar, Skretting, Avery, Frø Star, Hydro, Sundal, Etna, Samstad Industri, Falskjerd, Kvernhuska, Tony, Willy Nord, Ferrelskat, Viken Småf.

Fiskebank, Dymessvigen: Babbin, Aure, Brothne, Dymessvigen, Agøy Industripark (Bovodd), Regilla.

Søknadsgiften
Vestlandet 1998 har det blitt innlagt så få selskaper som 2018. Totalt ble det innlagt 2075 søknader i Norge ifølge, noe som er 6 prosent færre enn i 2017.
I 2017 var tallet 22 311, og 2016 ble det innlagt 23 537 søknader i landet. Ekteskapsstatistikk har fått nesten hvert år de siste ti årene.
Forebyggelse for folkeferier er et visst utdanning fortsetter 2018, melder NRK.
- Jeg tror ikke at det skal tolke det som at folk sier nei til familien. Heller tror det på det folk sier på som familien, er mye bedre enn det i tillegg er et selskap, sier professor Tone Hellesund ved UiB. NTB

Brøyter vei

Peder Strømsvåg og RoadTech vil ut i hele Norden, med sine resirkulerbare brøytestikker. En lokalbanksjef vil brøyte vei.

MARGRETHE HEGNAR

DET SETTES UT TI MILLJONER brøytestikker hver vinter og visstnok er på 30 prosent. Det tilsvarer 600 tonn plant. Det finnes ikke tall på hvor mye som blir liggende i naturen, men dette er en Status Vegvesens store miljøundersøking. RoadTech har laget resirkulerbare brøytestikker og en maskin som setter ut brøytestikkene i fart.

Gründeren bak RoadTech er Peder Strømsvåg. Han er en lokal mekaniker fra Nordmøre. Han foretrekker at hele familien har jobbet til med å lime reflekser på de resirkulerbare brøytestikkene.

Familien er drittel brøytestikker, for så det skal, sier Strømsvåg med et smil om munnen. Første omgang startede Strømsvåg på det norske marked, men han ønsker å ekspandere til flere land etter hvert.

Vi har planer om å gå intermotsjonalt. Norden er første mål, ligger ut de neste to til tre årene. Og deretter vil vise meg flere land senere, sier Strømsvåg.

ROADTECH ER MED i et program som skal hjelpe gründere utenfor Oslo. Programmet heter Zurf og skal skape arbeid for bedrifter på Nordmøre. Det er bankopp Odd Einar Folland som står bak. Han er administrerende direktør i Sparebank 1 Nordvest og styreleder i Sparebank 1-gruppen.

Vi ønsker en mer skriftlig søknad i innmeldt vedt. Det er noe både et kompetansetilbud og et kulturtilbud, sier Odd Einar Folland.

Planen har vært å finne lokale gründere som har gått under radaren i Oslo, og å hjelpe dem i vekstfasen.

- Det er ikke mangel på virksomheter i Norge, men de er kanskje litt innrettet? - Det er gjerne slik at de får en sjøkk, og så håper man på at det kommer noe ut av det. Her gir vi ikke penger til det hele tatt, vi gir kompetansen, sier Folland.

I tolv måneder får selskaper i programmet hjelp til utvikling, med blant annet et eget vekst-team, lokal mentor og nettverk med andre lokale bedrifter.

- Det er få selskaper som dør av gode ideer, de dør av manglende kapital. Da må man komme radest mulig til produktjon, leveranse og innføring, utdyper Folland. Sparebank 1 Nordvest har med 2,5 millioner det første året, som går til vekstingen av de fire selskaperne Roest Coffee, Kontali, Autility og RoadTech.

Selskaperne vil hjelpe på å ha et betydelig vekstpotensial og allerede ha kommet godt i gang. Det er ingen kjøpe meg, så man må levere til neste gang man får besøk av konsulentene, sier Folland.

STARTUPLAB OSLO BIDRAR med blant annet rådgivning, nettverkbygging og rekruttering, i tillegg til rådgivning på konkurranse og kapital.

Det finnes flate med eksisterende selskaper som har lyktes tilross for å gjøre selskaperne, og eksisterende selskaper som har lyktes tilross for å gjøre selskaperne. Så det er vanskelig å være veldig kategorisk, men når det er sagt er det utrolig mye verdi i bygge selskap om man har gode rådgivere rundt seg. De lokale stiller gode spørsmål og åpner dører, sier Kjetil Hofmo, investeringsdirektør og partner i StartupLab.

Et det et godt skille fra gründere rundt i Norge? - Det er vanskelig å svare for hele Norge, men mitt

inntrykk er at det i Oslo-regionen er mange som ønsker å hjelpe gründere, sier Hofmo.

Pål T. Nass, direktør for gründere og oppstartsselskaper i Innovasjon Norge, forteller at Innovasjon Norge jobber aktivt for å støtte gründere i hele landet.

- For gründere er kompetanse minst like viktig som kapital, sier Nass. Han utdyper frem en undersøkelse Innovasjon Norge har gjort, som viser at å klandre som har benyttet kompetansetilbud og rådgivningstjenester fra Innovasjon Norge i tillegg til finansieringstjenester har 29 prosentpoeng bedre utvikling enn de som kun har mottatt finansiering.

- Vi ønsker å bidra til å ta mange gründere som mulig lyktes, sier Nass. FRA HØSTEN AV ER DET TRE nye bedrifter som skal få hjelpen til å få støtte fra Zurf. På skilt vil Folland på prosjektet skal bli et nasjonalt program. Han vil på flere skal støtte gründere med kompetansetilbud og støtte nedfor via sin kapital.

- Det er et stort Norge utenfor Oslo også. Jeg tror det er mange steder som har et behov for denne typen program, sier Steinar Sogn, finansdirektør i Sparebank 1 Nordvest. I dag er kompetansen Zurf tilbyr en kombinasjon av akkurat og lokale konsulanter.

- Fra høsten av er planen at programmet skal drives fullt og helt av utviklingsmiljøet i vår region. Det betyr vi også får Sparebank 1-bankene andre steder i Norge, at de kan få tilgang til et konsept de kan gjøre til sitt eget og hjelpe bedrifter i sine regioner, sier Sogn.

margrethe.hegnar@finansavisen.no

BRØYTEMASKINAP: Vi kan lage smarte brøytestikker, mener gründeren bak RoadTech, Peder Strømsvåg. FOTO: ANDRÉ WILKINSON

BRØYTER PÅ VESTLANDET: Programmet Zurf skal gi et dytt til bedrifter på Nordmøre. Det er bankopp Odd Einar Folland (til høyre) som står bak. Han er administrerende direktør i Sparebank 1 Nordvest og styreleder i Sparebank 1-gruppen. Her sammen med finansdirektør Steinar Sogn. FOTO: ANDRÉ WILKINSON

ZURF RIGGER LOKALT NÆRINGS LIV FOR VEKST

I september 2018 etablerte Sparebank 1 Nordvest vekstprogrammet ZURF, som er et pilotprosjekt i samarbeid med det lokale selskapet Vindel. Målet er å gjøre å gjøre lokale gründere og næringsliv bedre rigget for vekst og økt konkurransekraft.

ZURF tilbyr ekspertisehjelp for å styrke bedriftenes vekstmuligheter. I en periode på 12 måneder vil man som deltager i programmet få løpende oppfølging av et kompetent vekstteam. Kandidatene vil få tilgang til

det nyetablerte utviklingsmiljøet i Fosnagata 13 (F13) i Kristiansund.

I tolv måneder får selskaperne i programmet hjelp til å utvikle seg, med blant annet et eget vekst-team, lokal mentor og nettverk med andre lokale bedrifter.

I november 2018 var det klart at de fire første bedriftene som er med i ZURF-programmet er Roest Coffee, Kontali, Autility og RoadTech.

ÅRSBERETNING 2018

VIRKSOMHETSOMRÅDE OG MARKED

Konsernet SpareBank 1 Nordvest består av morbanken og 70 % av SpareBank 1 Regnskapshuset Nordvest AS.

Tallene i beretningen er knyttet til konsernet dersom ikke annet er opplyst.

ØKONOMISKE HOVEDTREKK I 2018

- Forretningskapitalen er 18.951 millioner kroner
- Forvaltningskapitalen er 14.490 millioner kroner
- Utlånsvekst inkl. avlastning til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt AS 7,4 %
- Innskuddsvekst 1,0 %
- Driftsresultat før skatt er 173,4 millioner kroner
- Egenkapitalavkastning 7,1 %
- Ren kjernekapital forholdsmessig konsolidert 15,4 %

BANKENS VIRKSOMHET I 2018

SpareBank 1 Nordvest har sitt primære markedsområde i Møre og Romsdal. Banken er totalleverandør av produkter og tjenester innen finansiering, leasing, sparing og plassering, forsikring, betalingsformidling og regnskapsjenester. Banken har kontorer i kommunene Smøla, Aure, Halså, Kristiansund, Averøy, Tingvoll, Eide, Gjemnes, Molde og Ålesund.

Vi samarbeider med øvrige SpareBank 1-banker bl.a. gjennom EienomsMegler 1 Midt-Norge AS og SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS. I tillegg bør samarbeidet med LO og dets medlemmer fremheves, som er av stor betydning for banken.

Bankens visjon er «Sammen skaper vi verdier». Forretningsideen speiler også noen av våre ambisjoner: «SpareBank 1 Nordvest skal gjennom profesjonell rådgivning levere finansielle produkter og tjenester i alle kanaler tilpasset kundens behov». Banken tilbyr et godt utbygd distribusjonsnett. Vårt kundesenter har åpent fra 07:00-24.00, hver dag, året rundt. Våre spesialister er tilgjengelige når viktige avgjørelser skal tas, enten det gjelder finansiering, betalingsformidling, plassering eller forsikring. Kontanthåndteringen er automatisert.

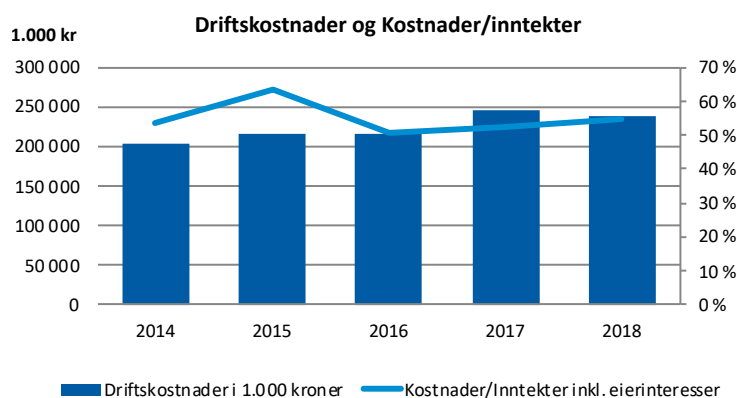
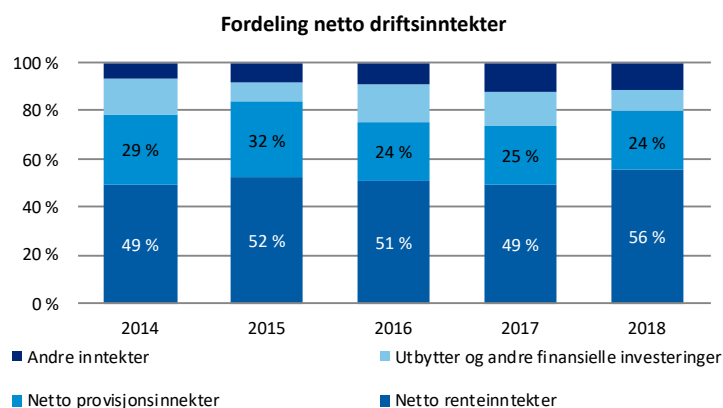
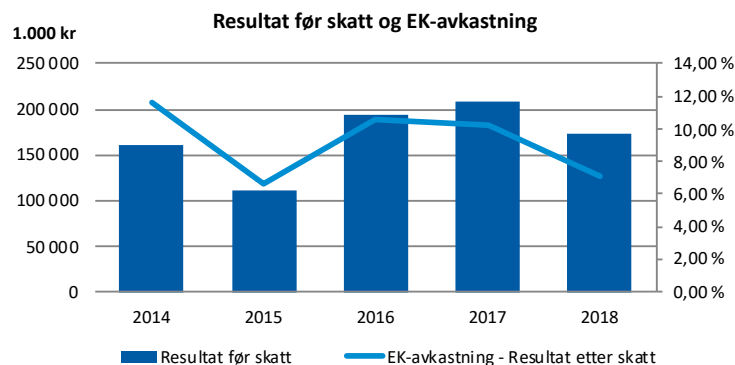
Kundene benytter i økende grad våre selvbetjente løsninger, men kontorkanalen er også viktig for gode kundeopplevelser. SpareBank 1 Nordvest har i 2018 hatt tilfredsstillende utvikling med god markedsvekst og et godt resultat. Bankens egenkapitalbevis er notert på Oslo Børs med ticker SNOR. Resultatutvikling, inntekter og kostnader

Resultatet av ordinær drift (før skatt) viser et overskudd for konsernet på 173,4 millioner kroner, mot 208,1 millioner kroner året før.

Netto renteinntekter utgjorde 241,6 millioner kroner, en økning på 11,1 millioner kroner fra 2017. Rentenettoen i 2018 ble 1,68 %, mot 1,71 % i 2017.

Netto provisjons- og andre inntekter utgjorde 155,0 millioner kroner i 2018, mot 171,7 millioner kroner året før.

Netto resultat fra finansielle eiendeler er bokført med 38,4 millioner kroner, mot 67,1 millioner kroner i 2017.

Driftskostnadene i 2018 er 238,5 millioner kroner, som er 6,9 millioner kroner lavere enn i 2017. Dette utgjør 1,66% av gjennomsnittlig forvaltningskapital, ned fra 1,82 % i 2017. Noe av reduksjonen har sammenheng med endring i datterselskaper i 2018. Driftskostnadene i morbanken i 2018 er på samme nivå i kroner som for driftsåret 2017. Regnskaps- og rådgivningsvirksomheten i konsernet er et betydelig virksomhetsområde med mange sysselsatte årsverk. Målet for konsernet er å ha en konkurransedyktig kostnadsprosent i forhold til andre banker det er naturlig å sammenligne seg med. Det er bokført nedskrivninger på utlån og garantier med netto 23,1 millioner kroner mot 15,7 millioner kroner i 2017. Pr. 31.12.2018 utgjør bankens nedskrivninger på utlån og garantier:

Nedskrivninger trinn 3 (individuelle)	34,9 millioner kroner
Nedskrivninger trinn 1 og 2 (gruppevis)	32,8 millioner kroner
Totalt	67,7 millioner kroner

Styret anser nedskrivningene for å være tilstrekkelige sett i forhold til tapsrisikoen.

Det er i 2018 ikke aktivert kostnader vedrørende forskning og utvikling. Slike aktiviteter utføres i hovedsak i SpareBank 1 Banksamarbeidet.

MORBANK OG KONSERNREGNSKAPSTALL

Forskjellen mellom resultat- og balansetall for morbank og konsern skyldes hovedsakelig bankens deltagelse som aksjonær i selskaper i SpareBank 1-alliansen (Samarbeidende Sparebanker AS m.fl.).

Disse eierpostene er vurdert å inngå i felleskontrollert virksomhet og blir i konsernregnskapet regnskapsført etter egenkapitalmetoden. Dette innebærer at regnskapsført verdi på aksjepostene bestemmes av utvikling i egenkapital i de underliggende selskap og at banken hvert år regnskapsfører sin prosentvise andel av resultat etter skatt som inntekter av eierinnteresser.

Eierinteressen i Samarbeidende Sparebanker AS gjenspeiler de økonomiske resultatene i SpareBank 1 Gruppen AS og øvrige allianseselskaper, og her har banken regnskapsført et positivt resultatelement på 26,3 millioner kroner i 2018 mot 31,8 millioner kroner i 2017.

Datterselskapet SpareBank 1 Regnskapshuset Nordvest AS med døtre er fullt konsolidert for hele regnskapsåret. Omsetningen herfra er på 46,9 millioner kroner mot 43,6 millioner kroner i 2017. Resultatbidraget fra regnskapsvirksomheten etter skatt er 6,5 millioner kroner mot 4,9 millioner kroner i 2017.

DISPONERING AV ÅRETS OVERSKUDD

Konsernet har et overskudd før skatt på 173,4 millioner kroner. For morbanken er overskuddet 160,8 millioner kroner. Etter samlet skattekostnad på 31,4 millioner kroner er morbankens resultat etter skatt 129,4 millioner kroner i 2018. Morbankens overskudd er anvendt som følger:

Overført til gavefond	8,0 millioner kroner
Overført utjevningsfond	21,5 millioner kroner
Overført til sparebankenes fond	99,9 millioner kroner
Totalt	129,4 millioner kroner

BALANSEUTVIKLING

Konsernets forvaltningskapital var ved årsskiftet 14.490 millioner kroner. Årets økning er på 887 millioner kroner eller 6,5 %. Forretningskapitalen (forvaltningskapitalen med tillegg av lån formidlet til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS) er 18.951 millioner kroner.

Utlån til kunder på egen balanse økte gjennom året med 1.076 millioner kroner til totalt 12.122 millioner kroner. I tillegg har banken en låneportefølje på 4.014 millioner kroner som forvaltes av SpareBank 1 Boligkreditt

AS og 446 millioner kroner som forvaltes av SpareBank 1 Næringskreditt AS. Banken har arbeidet målrettet for å imøtekomme kredittetterspørselen i markedsområdet, og kredittgivningingen har i hovedsak skjedd etter samme retningslinjer som i 2017.

Innskudd fra kunder økte med 83 millioner kroner til totalt 8.086 millioner kroner. Banken har tilført regionen betydelige midler via løpende markedsfinansiering. Ved årsskiftet beløp dette seg til 3.995 millioner kroner i senior obligasjonsfinansiering samt 273 millioner kroner i ansvarlige lån og fondsobligasjoner. I tillegg har banken 185 millioner kroner i fondsobligasjoner klassifisert som egenkapital.

Konsernets beholdning av verdipapirer utgjorde ved årsskiftet 1.663 millioner kroner, mot 1.672 millioner kroner i 2017. Av dette var aksjeporteføljen 666 millioner kroner, hvorav 486 millioner kroner føres til virkelig verdi. Hele obligasjonsporteføljen på 996 millioner kroner føres til virkelig verdi.

MARKED

Banken oppnådde en samlet vekst innenfor person- og bedriftsmarkedet på 7,4 % i 2018, inkludert overførte lån til bolig- og næringskredittselskaper. Den generelle kredittveksten i Norge i 2018 var på 5,5%. Innskuddsveksten i banken ble 1,0 % i 2018.

Personmarked

Utlånsvekst ble i 2018 på 9,15%, mens innskuddsveksten endte på 3,66%. Til tross for sterk konkurranse om utlånskundene i markedsområdet lyktes banken også i 2018 godt med rekruttering av nye kunder. Kundeavgang til andre banker er fortsatt liten sammenlignet med tilveksten. Låneporteføljen i personmarkedet er godt klassifisert.

Konkurransen om kundene utfordrer rentemargin, men det ble oppnådd en tilfredsstillende produktrente gjennom året for utlånsporteføljen som helhet.

Den positive utviklingen på mislighold fortsatte i 2018, noe som tilskrives stor oppmerksomhet knyttet til det generelle misligholdarbeidet i banken.

Totalt sett oppnådde personmarkedsområdet gode resultater i 2018, og banken har forsterket sin markedsposisjon i Møre og Romsdal. Andel inntekter fra provisjoner økte som en følge av god salgsøkning. Banken leverer svært godt på forsikringsområdet og til tross for stadig mer selvbetjente kunder har inntektene innen betalingsområdet økt.

Samarbeidet med Eiendomsmeidler gir banken synergier i form av nye kunder og mersalg av forsikringsprodukter. Bilfinansiering skjer i all hovedsak via SpareBank 1 Finans. Også her kan det vises til en flott vekst i 2018 og økte provisjonsinntekter. I samarbeid med LO deltar banken på mange arrangement hvor LO-medlemmenes får informasjon om fordelene med å bruke banken. Disse treffpunktene gir mange gode leads som blir utnyttet til beste for både medlem og bank.

Bedriftsmarked

Optimismen i oljeindustrien er gradvis kommet tilbake gjennom 2018, og er nå på et mer realistisk nivå enn før oljeprisfallet høsten 2014. Gjennomsnittlig oljepris i 2018 var ca. 72 USD (mot 54 USD i 2017), med en topp i oktober på rundt 85 USD og et bunnivå for året mot slutten av desember på i overkant av 50 dollar fatet. Omstillingen i næringen de siste årene har vært omfattende, men nødvendig. Signaler fra bankens kundemasse er at etterspørselen etter oppdrag er tilbake, men på et lavere nivå. Avskalingen har vært omfattende både i antall bedrifter og i antall ansatte, og tilbakemeldinger banken får, er at tilbudet nå i større grad er tilpasset etterspørselen.

Øvrige næringer er berørt av de indirekte effektene. Stor investeringsvilje innen havbruk har dempet nedturen for mekanisk industri. Sjømateksperten, dvs. både villfanget fisk og laks, har hatt nok et rekordår i 2018. Sjømateksperten endte på 99 milliarder kroner (mot 94,5 milliarder kroner i 2017). Lakseprisen har også i 2018 vært relativt høy, med et snitt på i overkant av 60 kr/kg for fersk fisk. Havbruk står for ca. 72% av sjømateksperten i 2018 (målt i verdi) og er relativt uforandret fra året før.

Kronen har holdt seg på et historisk svakt og stabilt nivå mot Euro gjennom 2018. Med unntak av noen få enkeltdager har kursen ligget mellom 9,40 og 9,75 kr/euro i 2018. Dette har gitt et betydelig bidrag til inntjeningen i flere bransjer i et eksportfylke som Møre og Romsdal.

Når det gjelder varehandel er det flere varselplaner som lyser. Antall konkurser økte med 20 prosent det siste året. Store aktører, merkevarer og kjeder gjør det relativt bedre, men også her ser vi nå konkurser. Butikkhandelen er det segmentet med størst eksponering mot netthandel. Høy grad av pristransparens, lave inngangsbarrierer og konkurranse fra utenlandske aktører preger disse segmentene, med svekket vekst og lønnsomhet som en konsekvens.

Banken har god diversifisering i bedriftsmarkedsporteføljen. Bankens er en viktig støttespiller i utviklingen av lokalt næringsliv, og virksomheten er rettet mot små og mellomstore bedrifter. Kompetente rådgivere innen fagfeltene finans, cash management, plassering, pensjon og forsikring – kombinert med bransje- og lokalkunnskap – er vår styrke. Våre beslutningstakere sitter lokalt og dette gir en effektiv saksbehandlingsprosess.

VIPPS-FUSJONEN

I forbindelse med fusjonen mellom Vipps AS, BankAxept AS og BankID Norge AS er det foretatt en verddivurdering av selskapene. Det fusjonerte selskapet vil på det tidspunkt fusjonen er gjennomført ha en samlet verdi på om lag 3.900 millioner kroner.

For SpareBank 1 Nordvest utgjør samlet verdi av investeringen i de tre selskapene ca. 15,3 millioner kroner. SpareBank 1 Nordvest bokfører investeringen i aksjene til virkelig verdi over resultatet. Verddivurderingen av Vipps AS, BankAxept AS og BankID Norge AS medførte en positiv resultat effekt på ca. 9,5 millioner kroner som ble bokført i andre kvartal 2018.

DATTERSELSKAPER, BANKSTRUKTUR OG STRATEGISK SAMARBEID

Informasjon om datterselskaper, bankstruktur og strategisk samarbeid er beskrevet i eget temakapittel i årsrapporten, «Banken og virksomheten».

SOLIDITET – KAPITALDEKNING

Kapitaldekningsregelverket bygger på 3 pilarer:

- Pilar 1: Minstekrav til ansvarlig kapital.
- Pilar 2: Krav til vurdering av samlet kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging.
- Pilar 3: Offentliggjøring av finansiell informasjon etter kapitalkravforskriften.

SpareBank 1 Nordvest beregner kreditt- og markedsrisikoen etter standardmetoden, og den operasjonelle risikoen etter basismetoden.

Krav til soliditet	31.12.2017	31.12.2018
Ren kjernekapital	4,5 %	4,5 %
Pilar II tillegg dekkes i ren kjernekapital	2,4 %	2,4 %
Kapitalbevaringsbuffer	2,5 %	2,5 %
Systemrisikobuffer	3,0 %	2,5 %
Motsyklisk buffer*	2,0 %	2,0 %
Krav til ren kjernekapital inkl. Pilar II tillegg	14,4 %	14,4 %
Hybridkapital	1,5 %	1,5 %
Delsum Kjernekapital (Tier 1) inkl. Pilar II tillegg	15,9 %	15,9 %
Tilleggskapital	2,0 %	2,0 %
Kapitaldekning (Tier 2)	17,9 %	17,9 %

*Kan økes med 12 måneders varsel av Finansdepartementet til inntil 2,5 % i perioder med sterk kredittvekst. Motsyklisk buffer øker fra 2,0 % til 2,5 % med virkning fra 31.12.2019.

Pilar II tillegg

I tråd med Finanstilsynets rundskriv 12/16 skal banker til enhver tid ha ren kjernekapital som dekker Pilar II-tillegget. Pilar II-tillegget er estimert for det enkelte år ut i fra beregningsgrunnlaget og den enkelte banks kapitalbehov. SpareBank 1 Nordvest har et pilar II tillegg på 2,4 % fastsatt i enkeltvedtak av Finanstilsynet. Banken inngår i Finanstilsynets gruppe 3 for denne gruppen gjennomgås ICAAP minimum hvert tredje år. Ny gjennomgang skjer for SpareBank 1 Nordvest i 2019. Banken oppfyller regulativt krav til ren kjernekapitaldekning inklusiv Pilar II tillegg pr 31.12.18.

Mål for soliditet	2017	2018
Ren kjernekapital (CET 1)	15,0 %	15,0 %
Kjernekapital (Tier 1)	16,5 %	16,5 %
Kapitaldekning (Tier 2)	18,5 %	18,5 %

Tabellen nedenfor gir opplysninger om ansvarlig kapital, herunder ren kjernekapital, kjernekapital til morbanken, SpareBank 1 Nordvest. Investering i datterselskap faller under vesentlighetsgrensen for rapportering av fullkonsolidert kapitaldekningsoppgave etter regelverket i CRD IV. Det utarbeides derfor ikke kapitaldekning på konsolidert nivå.

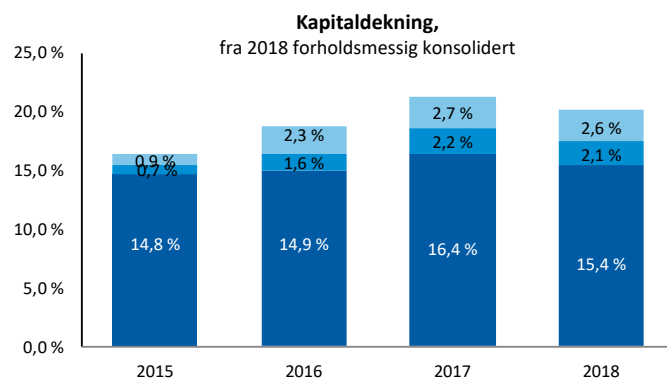
Soliditet for morbanken SpareBank 1 Nordvest	2017	2018
Netto Ansvarlig kapital	1.768.701	1.797.556
Ren kjernekapital i %	16,4 %	15,7 %
Kjernekapital i %	18,7 %	18,0 %
Kapitaldekning i %	21,3 %	20,8 %
Uvektet egenkapital	11,4 %	10,8 %

Finanstilsynet har med hjemmel i Finanstilsynsloven §4 punkt 3, pålagt bankene utvidet konsolideringsplikt for eierforetak i samarbeidende gruppe for kapitaldekningsformål for eierandeler under 10 %. Kravet trådte i kraft 1. januar 2018 og gjelder selskapene i tabellen under jfr. Finansforetaksloven § 17 – 13.

Tabellen under viser morbank konsolidert med samarbeidende gruppe med SpareBank 1 Boligkreditt AS eierandel 2,18 %, SpareBank 1 Næringskreditt eierandel 2,81%, Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS eierandel 1,28%, SpareBank 1 Kredittkort AS eierandel 2,34% og SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS eierandel 3,96%.

Soliditet for SpareBank 1 Nordvest forholdsvis konsolidert med samarbeidende gruppe	2017	2018
Netto ansvarlig kapital	-	2.228.888
Ren kjernekapital i %	-	15,4 %
Kjernekapital i %	-	17,4 %
Kapitaldekning i %	-	20,0 %
Uvektet egenkapital	-	9,5 %

Bankens soliditet vurderes som tilfredsstillende.

Risikostyring

Kjernevirksomheten til SpareBank 1 Nordvest er å oppnå verdiskapning gjennom å ta planlagt og akseptabel risiko. Styret har gjennom sin strategiplan vedtatt rammebetingelser for risikoen knyttet til bankens drift. Risiko- og kapitalstyring i SpareBank 1 Nordvest støtter opp under bankens strategiske utvikling og måloppnåelse for å bidra til å sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning.

Banken skal drives med en moderat risikoprofil innenfor bankens forretningsområder. Med dette menes at en enkelthendelse ikke skal kunne true bankens finansielle stabilitet.

Kredittrisiko

Kredittrisikoen styres gjennom bankens kredittstrategi, kredittpolitiske retningslinjer og bevilgningsreglement. Kredittstrategien fastsettes minimum årlig av styret. Bankens kredittstrategi fokuserer på risikosensitive måltall og rammer.

Disse er satt sammen slik at de på en mest mulig hensiktsmessig og effektiv måte styrer bankens risikoprofil på kredittområdet. Dette gjøres gjennom begrensninger knyttet til eksponering og risikoprofil på porteføljenivå, bransjer og enkeltkunder. Kredittstrategien for personmarkedsavdelingen fastsetter en lav risikoprofil i porteføljen. For bedriftsmarkedsporteføljen fastsetter kredittstrategien en moderat risikoprofil.

Hva gjelder mislighold og nedskrivninger etter IFRS 9 vises det til henholdsvis note 10 og 11.

Banken har i inneværende periode hatt en lav migrasjon mellom risikoklasser i person- og bedriftsmarkedsporteføljen. Kvaliteten i utlånsporteføljen vurderes som god, banken har høy fokus på risikohåndtering. Bedriftsmarkedsporteføljen vurderes å ha en moderat risikoprofil. Kvaliteten i personmarkedsporteføljen er god, preges av godt sikrede engasjement i fast eiendom, og vurderes å ha lav risikoprofil. Dette tilsier et begrenset tapspotensiale så lenge disse verdiene ikke forringes vesentlig.

Arbeidsledigheten i fylket er redusert siden 2017 og registrerte faktisk ledige er ved utgangen av året på landsgjennomsnittet. Regionen har tilfredsstillende aktivitet, særlig gjennom næringer som fiskeri og havbruk. Det meldes om økt aktivitet også innenfor oljeservicenæringen. Optimismen i regionen stiger. Det er fortsatt usikkerhet knyttet til utviklingen i boligmarkedet, og hvordan evt. svekkelser i makroøkonomiske nøkkeltall vil kunne påvirke kredittrisikoen fremover.

Markedsrisiko

Markedsrisikoen styres gjennom strategi for markedsrisiko som gjennomgås minimum årlig av bankens styre. Styret setter i strategien rammer for bankens investeringer i aksjer, obligasjoner, samt rente- og valutaposisjoner.

Deler av bankens markedsrisiko er knyttet til investeringer i obligasjoner, med 996 millioner kroner. Disse investeringene inngår i bankens likviditetsportefølje. I kvantifiseringen av risikoen knyttet til verdifall i denne porteføljen skiller banken mellom markedsrisikoen og misligholdrisikoen knyttet til motparten. Misligholdrisikoen kvantifiseres som kredittrisiko.

Risikoaktivitetene knyttet til handel i valuta, renter og verdipapirer skjer innenfor de til enhver tid vedtatte rammer og fullmakter for slik eksponering. SpareBank 1 Nordvest har svært lavt volum og minimal risiko i fremmed valuta. Virksomhetens inntekter skapes i størst mulig grad i form av kundemarginer. Dette for å bidra til et stabilt inntjeningsbilde. Konsernets risikoeksponering innenfor markedsrisikoområdet vurderes som lav.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko styres ved at ingen enkelthendelser forårsaket av operasjonelle hendelser i SpareBank 1 Nordvest skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad. Strategi for operasjonell risiko gjennomgås minimum årlig. Banken har system for registrering og oppfølging av forbedringstiltak knyttet til uønskede hendelser. Banker har høyt fokus på kvalitet og kontinuerlig forbedring. Dette skal bidra til at banken er en konkurransedyktig organisasjon, med evne til løpende forbedringer av innovasjons- og prestasjonsevnen. Bankens beregning av risikojustert kapital for operasjonell risiko tar utgangspunkt i basismetoden. Det er ikke registrert hendelser som har medført vesentlige økonomiske tap for banken. Den operasjonelle risikoen vurderes å være lav til moderat.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen styres gjennom strategi for likviditetsrisiko med tilhørende beredskapsplaner. I tillegg er det etablert en egen innskuddsstrategi. Strategiene revideres og behandles minimum årlig av bankens styre. Bankens utlån finansieres hovedsakelig av kundeinnskudd og langsiktig verdipapirgjeld.

Banken har egne modeller for å overvåke likviditeten, prognostisere utviklingen og kapitalbehov 12 måneder frem i tid. Bankens innskuddsdekning utgjør 66,3 % av brutto utlån. Inkluderes avlastning til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt AS, utgjør den 48,6 %. Av innskuddsporteføljen er ca. 74 % dekket av innskuddsgarantiordningen til Bankenes sikringsfond.

Finansiering gjennom seniorobligasjonsmarkedet var på 3.995 millioner kroner. I tillegg finansierer banken seg gjennom SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt. Ved årsskiftet var boliglån for 4.014 millioner kroner overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS, og lån som utgjør 446,4 millioner kroner overført til SpareBank 1 Næringskreditt AS.

Banken har fokus på å ha god refinansieringsevne, og målstyrer likviditet og funding opp imot minimumskrav til likviditetsindikator 1. På denne måten finansieres mer illikvide eiendeler langsiktig. LCR har vært på et stabilt nivå over 100 % gjennom året. Banken har mål om at klargjorte lån til SpareBank 1 Boligkreditt til enhver tid skal dekke et gitt minimumsnivå i forhold til et boligprisfall.

Banken har gjennom 2018 hatt god tilgang på likviditet, og likviditetsrisiko vurderes å være lav til moderat.

Eierrisiko

Eierrisiko er risikoen for at SpareBank 1 Nordvest blir påført negative resultater fra strategiske eierposter og/ eller må tilføre egenkapital til disse selskapene. Banker har eierandeler i følgende strategiske selskaper i SpareBank 1-familien som det beregnes eierrisiko for: SpareBank 1 Gruppen AS (gjennom eierskap i Samarbeidende Sparebanker AS), Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS (BN Bank ASA), SpareBank 1 Boligkreditt AS, SpareBank 1 Næringskreditt AS, Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA, EiendomsMegler 1 Midt-Norge AS, SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS, SpareBank 1 Markets AS, SpareBank 1 Kredittkort AS, SpareBank 1 Betaling AS. I tillegg beregnes det eierrisiko for SpareBank 1 Regnskapshuset Nordvest AS. Eierrisikoen vurderes å være moderat.

Eierstyring og selskapsledelse

Eierstyring og selskapsledelse i SpareBank 1 Nordvest omfatter de mål og overordnede prinsipper som konsernet styres og kontrolleres etter for å sikre egenkapitalbeveiserne, kundenes og andre gruppers interesser. Konsernets virksomhetsstyring skal sikre en forsvarlig formuesforvaltning, og gi økt trygghet for at kommuniserte mål og strategier blir realisert. Konsernet har følgende hovedprinsipper for eierstyring og selskapsledelse:

- En struktur som sikrer målrettet og uavhengig styring og kontroll
- Systemer som sikrer måling og ansvarliggjøring
- En effektiv risikostyring
- Fullstendig informasjon og effektiv kommunikasjon for å underbygge tillitsforholdet mellom generalforsamlingen, styret og ledelsen
- Likebehandling av egenkapitalbeveiserne og sikre balansert forhold til øvrige interessegrupper
- Overholdelse av lover, regler og etiske standarder

Konsernets eierstyring og selskapsledelse bygger på «Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse.»

Banken har, i samsvar med regnskapslovens § 3-3b, utarbeidet en egen rapport som behandler prinsipper og praksis knyttet til eierstyring og selskapsledelse. Rapporten er publisert på bankens hjemmeside www.snv.no.

REVISJON

Konsernets eksterne revisor er PWC AS. KPMG AS er intern revisor i banken. Internrevisor rapporterer til bankens styre.

SAMFUNNSANSVAR

Informasjon om konsernets arbeid for å ivareta sitt samfunnsansvar er beskrevet i eget temakapittel i årsrapporten, «Samfunnsansvar». Her finnes også opplysninger om arbeidsmiljø, likestilling og tiltak i forhold til ytre miljø.

LEDELSEN

Bankens konsernledelse består av administrerende direktør Odd Einar Folland, juridisk direktør Olav Rugset, banksjef for bedriftsmarkedet Rune Solli, finansdirektør Steinar Sogn, HR-leder Kathrine Gjestad, banksjef for personmarkedet Leif Joar Almvik og regionbanksjef Sunnmøre Turid Humlen.

FORTSATT DRIFT

Styret bekrefter at forutsetningen for fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet er avgitt under denne forutsetning.

Det er styrets oppfatning at årsregnskap og noter gir et rettviseende bilde av utviklingen og resultatet av bankens virksomhet.

Etter regnskapsårets utløp er det ikke inntrådt forhold som er av betydning for vurderingen av regnskapet.

UTSIKTENE FREMOVER

De økonomiske utsiktene for bankens markedsområde Møre og Romsdal er gode. Produksjon og etterspørsel holder seg på et godt nivå i fylket. Dette skyldes avtagende arbeidsledighet, det lave rentenivået, en svak kronekurs, og en betydelig aktivitet i offentlig sektor. På tross av den siste tids nedgang i oljeprisen, har økt aktivitet på sokkelen gjort at petroleumsbedrifter melder om økt aktivitet de siste tre månedene. Oppsvinget i aktiviteten på sokkelen har gjort at bedrifter med store deler av omsetningen mot oljenæringen har oppjustert forventningene sine for 2019. Dette gir også økt aktivitet for den lokale leverandørindustrien.

I november 2018 lanserte banken sammen med de andre SpareBank 1 bankene i regionen det årlige konjunktur- og forventningsbarometeret for Midt-Norge. For Møre og Romsdal viser dette en tydelig økt optimisme i næringslivet, både når det gjelder omsetningsvekst, økt sysselsetting og bedret lønnsomhet i 2019.

Konkurransen i markedet er fortsatt sterk både for utlån og innskudd. Banken er imidlertid konkurransedyktig og registrerer solid markedsvekst i 2018. Styret er tilfreds med at banken styrker posisjonen i privatmarkedet med flere kunder og sterk vekst i utlån til boligformål. Veksten i utlånen til næringslivsmarkedet var i 2018 noe lavere enn i tidligere år, men vi har registrert en økning i veksttakten i siste kvartal. Det forventes at utlånsveksten innenfor personmarkedet vil bli noe lavere for banken i 2019 mens veksten i næringslivsmarkedet i 2019 vil bli noe høyere enn i 2018. Innskuddsveksten i 2018 ble noe under forventet vekst. Derfor iverksettes det tiltak for å øke denne i 2019.

Gjennom deltagelsen i SpareBank 1 Alliansen har banken god tilgang på digitale produkter og løsninger. Dette sammen med sterk fokus på tilstedeværelse gjennom kontorkanalen, vil bidra til at banken fortsatt vil være en foretrukket partner i sitt markedsområde. Tydelige satsninger i 2019 på «Familiebanken» vil skape grunnlag for økt vekst innen hele produktpaletten. Gjennom prosjekt «Småbedriftsbanken» styrkes posisjonen som den ledende banken for SMB bedrifter gjennom et bredt produktspekter, gode digitale løsninger og kompetente rådgivere.

Bankens tap i 2018 ble preget av et enkeltengasjement, og styret forventer at tapene i 2019 vil være tilbake på et normalnivå. Banken vil fortsatt være en sterk og engasjert støttespiller for både private og næringslivet i Møre og Romsdal.

Globaliseringen bidrar til at finansbransjen fortsatt står foran store endringer. Betalingsdirektivet PSD2 vil gi store muligheter for økt konkurranse, men viktigere - for bedre kundeopplevelser. Banken og SpareBank 1-alliansen har satt ambisiøse mål om å tilby bedre tjenester og tilføre mer verdi for eksisterende og nye kunder. Dette vil gi økte kostnader innen IT-området, men samtidig gi økte effektiviseringsmuligheter. Banken forventer derfor at kostnadene i 2019 vil holde seg på samme nivå som i 2018.

SpareBank 1 Gruppen og DNB sin sammenlåing av skadeforsikringsvirksomhetene blir en spennende satsing. Fusjonen som bekrefter verdien av bankenes distribusjonsmodell, medfører økt effektivitet, samt ytterligere styrking av konkurransekraften i forsikringsmarkedet. SpareBank 1 Nordvest vil i 2019 bokføre en gevinst som følge av transaksjonen.

Ren kjernekapitaldekning, forholdsmessig konsolidert, er 15,4 prosent, som er høyere enn målkravet for 2018 på 15,0 prosent. Konsernets målsetting for 2019 er minimum 15,5 prosent.

Styret er tilfreds med konsernets prestasjoner i 2018, og forventer at 2019 vil bli et år preget av god vekst, styrket bankdrift og forbedret soliditet.

Kristiansund N., 19.3.2019
I styret for SpareBank 1 Nordvest

Hans-Georg Backer
(styreleder)

Runar Wiik
(nestleder)

Gunnar Arne Ervik
(styremedlem)

Gerd Marit Langøy
(styremedlem)

Vegard Nekstad
(styremedlem)

Cathrine Bruvoll
(styremedlem)

Øystein Aandahl
(styremedlem)

Heidi Blakstad Dahl
(styremedlem)

Bjørn Rød
(styremedlem)

Randi Karin Gaarden Lisberg
(styremedlem)

Odd Einar Folland
(Administrerende Direktør)

SpareBank 1 Nordvest - Årsrapport 2018

ERKLÆRING FRA STYRET OG ADMINISTRERENDE DIREKTØR I SPAREBANK 1 NORDVEST

Styret og administrerende direktør har i dag behandlet og fastsatt årsberetningen og årsregnskapet for SpareBank 1 Nordvest, konsern og morbank, pr 31. desember 2018, inklusive sammendratte sammenligningstall pr 31. desember 2017.

Etter styrets og administrerende direktørs beste overbevisning er årsregnskapet for 2018 utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av morbanken og konsernets eiendeler, gjeld og finansielle stilling og resultat som helhet pr 31. desember 2018 og 31. desember 2017.

Årsberetningen for konsernet og morbanken gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultat og stillingen til morbanken og konsernet og de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer morbanken og konsernet står overfor.

Kristiansund N., 19.3.2019
I styret for SpareBank 1 Nordvest

 Lars Georg Backer (styreleder)	 Runar Wiik (nestleder)	 Gunnar Arne Ervik (styremedlem)	 Gerd Marit Langøy (styremedlem)
 Vegard Nekstad (styremedlem)	 Catrine Bruvoll (styremedlem)	 Øystein Aandahl (styremedlem)	 Heidi Blakstad Dahl (styremedlem)
 Bjørn Rød (styremedlem)	 Randi Karin Gaarden Lisberg (styremedlem)	 Odd Einar Folland (Administrerende Direktør)	

SpareBank 1 Nordvest - Årsrapport 2018

RESULTATREGNSKAP

Morbank				Konsern	
2017	2018	(i hele tusen kroner)	Noter	2018	2017
391 862	393 190	Renteinntekter, eiendeler målt til amortisert kost	4,17	393 436	391 336
	15 544	Renteinntekter, eiendeler målt til virkelig verdi	4,17	15 544	
160 965	167 356	Rentekostnader	4,17	167 429	160 920
230 897	241 377	Netto renteinntekter		241 551	230 416
121 827	113 744	Provisjonsinntekter	4,18	113 744	121 827
5 828	7 630	Provisjonskostnader	4,18	7 630	5 828
3 348	2 033	Andre driftsinntekter	4,18	48 910	55 661
119 348	108 148	Netto provisjons- og andre inntekter		155 024	171 661
54 780	37 088	Utbytte		13 981	11 172
0	0	Netto resultat fra eierinteresser	36	26 285	31 773
17 854	-1 878	Netto resultat fra andre finansielle instrumenter	19	-1 834	24 129
72 634	35 211	Netto resultat fra finansielle eiendeler		38 432	67 074
422 879	384 736	Sum netto inntekter		435 007	469 152
98 525	99 503	Personalkostnader	4,20,22	129 914	127 583
101 311	101 323	Andre driftskostnader	4,21	108 558	117 790
199 837	200 826	Sum driftskostnader før nedskrivning på utlån og garantier		238 472	245 373
223 043	183 910	Driftsresultat før nedskrivning på utlån og garantier		196 534	223 779
15 697	23 140	Nedskrivning på utlån og garantier	4,11	23 140	15 697
207 345	160 770	Driftsresultat før skatt		173 394	208 081
26 778	31 354	Skattekostnad	23	33 628	29 059
180 567	129 415	Årsresultat		139 767	179 022
		Majoritetens andel av periodens resultat		137 592	177 017
		Minoritetens andel av periodens resultat		2 175	2 005
15,60	9,60	Resultat per egenkapitalbevis	38	10,37	15,47
		Utvidet resultatregnskap			
180 567	129 415	Resultat etter skatt		139 767	179 022
		Poster som ikke kan bli reklassifisert over resultatet			
-3 294	-748	Estimatavvik pensjoner	22	-748	-3 294
824	187	Skatteeffekt estimatavvik pensjoner	23	187	824
0	0	Verdiregulering virkelig verdi bygg	30	0	399
0	0	Skatteeffekt verdiregulering virkelig verdi bygg	23	0	-100
		Poster som kan bli reklassifisert over resultatet			
-44	0	Endring i virkelig verdi, investeringer tilgjengelig for salg	36	0	260
0	0	Endring i virkelig verdi, utlån		0	0
0	0	Skatteeffekt		0	-2
-2 514	-561	Sum periodens utvidede resultat		-561	-1 913
178 053	128 854	Totalresultat		139 205	177 109
		Majoritetens andel av periodens totalresultat		137 031	175 104
		Minoritetens andel av periodens totalresultat		2 175	2 005

BALANSE

Morbank				Konsern	
31.12.2017	31.12.2018	(i hele tusen kroner)	Noter	31.12.2018	31.12.2017
EIENDELER					
81 494	86 306	Kontanter og fordringer på sentralbanker	13	86 306	81 494
444 144	386 295	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	7,13,26	386 295	444 144
11 055 215	12 116 436	Utlån til og fordringer på kunder	4,8,10,11,13,27	12 121 738	11 045 709
1 049 537	996 441	Sertifikater, obligasjoner og rentefond	13,24,27,28	996 441	1 049 537
452	1 189	Finansielle derivater	28	1 189	452
444 516	485 679	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	26,27,28	485 944	444 706
26 785	16 660	Investering i konsernselskaper	36	0	0
73 613	73 757	Investering i eierinteresser	36	180 213	177 307
3 751	3 591	Maskiner, inventar og transportmidler	30	3 992	4 005
158 931	175 347	Bygg og andre faste eiendommer	30	175 347	162 747
154 269	23 888	Andre eiendeler	23,32	52 388	192 706
13 492 708	14 365 589	Sum eiendeler		14 489 853	13 602 808
GJELD					
8 019 672	8 102 257	Innskudd fra og gjeld til kunder	4,15,27,31	8 086 265	8 003 491
3 253 508	3 994 793	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	15,27,33	3 994 793	3 253 508
2 459	0	Finansielle derivater	29	0	2 459
58 602	46 158	Annen gjeld og balanseført forpliktelse	22,23,34	54 485	68 272
32 356	33 000	Betalbar skatt	23	35 095	33 896
11 984	11 251	Utsatt skatt forpliktelse	23	11 047	11 740
60 627	22 551	Fondsobligasjoner	15,27,35	22 551	60 627
250 689	250 808	Ansvarlig lånekapital	15,27,35	250 808	250 689
11 689 896	12 460 817	Sum gjeld		12 455 043	11 684 682
EGENKAPITAL					
224 341	224 337	Eierandelskapital	38	224 337	224 341
8 133	8 133	Overkursfond		8 133	8 133
39 123	46 927	Utjevningsfond	38	46 927	39 123
1 289 991	1 381 893	Sparebankens fond		1 381 893	1 289 991
45 939	45 864	Fond for urealiserte gevinster		45 864	45 939
7 949	8 060	Gavefond		8 060	7 949
185 000	185 000	Fondsobligasjon klassifisert som egenkapital		185 000	185 000
2 335	4 560	Annen egenkapital		18 330	6 563
		Fond for vurderingsforskjeller		106 456	103 694
		Minoritetsinteresser		9 811	7 392
1 802 812	1 904 772	Sum egenkapital	5	2 034 811	1 918 126
13 492 708	14 365 589	Sum gjeld og egenkapital		14 489 853	13 602 808

Kristiansund N., 19.3.2019
I styret for SpareBank 1 Nordvest

 Hans-Bernt Backer
(styreleder)
  Runar Wiik
(nestleder)
  Gunnar Arne Eryik
(styremedlem)
  Gerd Marit Langøy
(styremedlem)

 Vegard Nektstad
(styremedlem)
  Cathrine Bruvoll
(styremedlem)
  Øystein Aandahl
(styremedlem)
  Heidi Blakstad Dahl
(styremedlem)

 Bjørn Rød
(styremedlem)
  Randi Karin Gaarden Listerberg
(styremedlem)
  Odd Einar Folland
(Administrerende Direktør)

ENDRING I EGENKAPITAL

Morbank (i hele tusen kroner)	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Utjevnings- fond	Spare- bankens fond	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	Fondsobl. kl. som egenkapital	Annen egen- kapital	Sum egen- kapital
Egenkapital pr 01.01.17	119 954	0	27 155	1 147 326	5 687	47 577	135 000	2 378	1 485 077
Resultat for regnskapsåret			22 297	158 270					180 567
Fondsobligasjon nyttegnet i år							50 000		50 000
Utbetalt renter på fondsobl. Klass som EK			-1 060	-7 445					-8 505
Emisjon	104 348	15 652							120 000
Emisjonskostnader		-7 519							-7 519
Avskrivning på verdiregulering			327	1 311		-1 638			0
Estimatavvik pensjoner				-2 471					-2 471
Utbetalt utbytte			-9 596						-9 596
Overføring til gavefond				-7 000	7 000				0
Utdelt fra gavefond					-4 738				-4 738
Kjøp og salg egne egenkapitalbevis	39								39
Endring i virkelig verdi for inv. tilgj. for salg								-43	-43
Egenkapital pr 31.12.17	224 341	8 133	39 123	1 289 991	7 949	45 939	185 000	2 335	1 802 812
Implementeringseffekt IFRS 9								2 715	2 715
Egenkapital pr 01.01.18	224 341	8 133	39 123	1 289 991	7 949	45 939	185 000	5 050	1 805 526
Utbetalt renter på fondsobl. klass som EK			-1 697	-8 493					-10 190
Resultat for perioden			21 701	107 714					129 416
Utvidet resultat / estimatavvik pensjon								-561	-561
Avskrivning på verdiregulering			136	681		-817			0
Utbetalt utbytte			-12 337						-12 337
Utdelt fra gavefond					-7 889				-7 889
Overføring til gavefond				-8 000	8 000				0
Kjøp og salg egne egenkapitalbevis	-4								-4
Andre endringer						742		71	812
Egenkapital pr 31.12.18	224 337	8 133	46 927	1 381 893	8 060	45 864	185 000	4 560	1 904 772

SpareBank 1 Nordvest

Konsern (i hele tusen kroner)	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Utjevnings- fond	Spare- bankens fond	Gave- fond	Fond for urealiserte gevinster	Fondsobl. kl. som egenkapital	Annen egen- kapital	Fond for vurderings- forskjeller	Minoritets- interesser	Sum egen- kapital
Egenkapital pr 01.01.17	119 954	0	27 155	1 147 327	5 687	47 577	135 000	-1 530	117 516	5 348	1 604 034
Resultat for regnskapsåret			22 297	158 270				-35 362	31 773	2 044	179 022
Emisjon	104 348	15 652									120 000
Emisjonskostnader		-7 519									-7 519
Fondsobligasjon nyttegnet i år							50 000				50 000
Utbetalt renter på fondsobl. Klasse som EK			-1 060	-7 445							-8 506
Avskrivning på verdiregulering			327	1 311		-1 638					0
Estimatavvik pensjoner				-2 471							-2 471
Utbetalt utbytte			-9 596								-9 596
Utdelt fra gavefond					-4 738						-4 738
Overføring til gavefond				-7 000	7 000						0
Utbytte fra felleskontrollert virksomhet								42 908	-42 908		0
Kjøp og salg egne egenkapitalbevis	39										39
Endring i virkelig verdi for inv. tilgj. for salg								-43	601		558
Endringer ført direkte mot egenkapitalen								589	-3 286		-2 697
Egenkapital pr 31.12.17	224 341	8 133	39 123	1 289 991	7 949	45 939	185 000	6 563	103 696	7 392	1 918 126
Implementeringseffekt IFRS 9								2 715			2 715
Egenkapital pr 01.01.18	224 341	8 133	39 123	1 289 991	7 949	45 939	185 000	9 278	103 696	7 392	1 920 841
Utbetalt renter på fondsobl. klasse som EK			-1 697	-8 493							-10 190
Resultat for perioden			21 701	107 714				-18 108	26 285	2 175	139 766
Utvidet resultat / estimatavvik pensjon			0	0				-561	152		-409
Avskrivning på verdiregulering			136	681		-817					0
Utbetalt utbytte			-12 337					1 400		300	-10 637
Utdelt fra gavefond					-7 889						-7 889
Overføring til gavefond				-8 000	8 000						0
Kjøp og salg egne egenkapitalbevis	-4										-4
Utbytte fra felleskontrollert virksomhet								22 408	-22 408		0
Endring minoritetsinteresser										-56	-56
Endringer ført direkte mot egenkapitalen									-1 267		-1 267
Andre endringer						742		3 914			4 656
Egenkapital pr 31.12.18	224 337	8 133	46 927	1 381 893	8 060	45 864	185 000	18 330	106 456	9 811	2 034 811

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

			Konsern	
2017	2018	(i hele tusen kroner)	2018	2017
-719 503	-1 061 844	Endring utlån kunder	-1 056 542	-734 553
374 687	390 219	Renteinnbetaling på utlån til kunder	390 465	374 161
554 832	82 585	Endring innskudd kunder	66 592	557 689
-79 284	-80 796	Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	-80 723	-79 329
138 248	53 657	Endring sertifikater og obligasjoner	53 657	138 248
-98 857	-68 046	Renteutbetaling på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-68 046	-98 857
116 000	106 114	Provisjonsinnbetalinger	152 991	172 361
-192 840	-195 861	Utbetalinger til drift	-233 508	-243 394
-32 591	-31 998	Betalt skatt	-31 998	-33 976
42 526	-72 816	Andre tidsavgrensninger	-71 510	50 848
103 217	-878 786	A Netto kontantstrøm fra virksomhet	-878 622	103 197
-8 942	-9 408	Investering i varige driftsmidler	-9 007	-8 530
340	0	Innbetaling fra salg av varige driftsmidler	0	340
54 780	36 388	Utbytte og resultat fra investeringer	36 388	54 780
-91 552	-44 403	Kjøp av aksjer og fond	-44 668	-91 644
43 896	17 820	Salg av aksjer og fond	17 820	43 896
-1 478	397	B Netto kontantstrøm fra investeringer	533	-1 158
450 000	1 800 000	Opptak gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	1 800 000	450 000
-670 000	-1 064 000	Tilbakebetaling gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-1 064 000	-670 000
0	0	Opptak ansvarlig lånekapital	0	0
0	-38 000	Tilbakebetaling ansvarlig lånekapital	-38 000	0
100 000	0	Låneopptak obligasjon klassifisert som EK	0	100 000
-50 000	0	Tilbakebetaling obligasjon klassifisert som EK	0	-50 000
-8 506	-10 190	Renter på fondsobligasjon klassifisert som egenkapital	-10 190	-8 506
-1 449	0	Kjøp av egne aksjer	0	-1 449
1 488	31	Salg av egne aksjer	31	1 488
112 481	0	Emisjon	0	112 481
-4 738	110	Utbetalt fra gavefond	110	-4 738
-9 596	-12 337	Utbetalt utbytte	-12 637	-9 896
-80 320	675 615	C Netto kontantstrøm fra finansiering	675 315	-80 620
21 419	-202 774	A+B+C Netto endring likvider i året	-202 774	21 419
504 219	525 638	Likviditetsbeholdning periodens start	525 638	504 219
525 638	322 864	Likviditetsbeholdning periodens slutt	322 864	525 638
		Likviditetsbeholdning spesifisert		
81 494	86 306	Kontanter og fordringer på sentralbanker	86 306	81 494
444 144	236 559	Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsestid	236 559	444 144
525 638	322 864	Likviditetsbeholdning	322 864	525 638

Likviditetsbeholdningen inkluderer kontanter og fordringer på sentralbanken, samt den del av sum utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid som gjelder rene plasseringer i kredittinstitusjoner. Kontantstrømsoppstillingen viser hvordan morbanken og konsernet har fått tilført likvide midler og hvordan disse er brukt. Totalt ble likviditetsbeholdningen i konsernet redusert med 198 millioner i fjerde kvartal 2018.

Noter

NOTER

SIDE

35	NOTE 1 GENERELL INFORMASJON
35	NOTE 2 REGNSKAPSPRINSIPPER
41	NOTE 3 KRITISKE ESTIMATER OG VURDERINGER VEDRØRENDE BRUK AV REGNSKAPSPRINSIPPER
42	NOTE 4 SEGMENTINFORMASJON
44	NOTE 5 KAPITALDEKNING
46	NOTE 6 FINANSIELL RISIKOSTYRING

KREDITTRISIKO

48	NOTE 7 FORDRINGER PÅ OG GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER
48	NOTE 8 UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER
50	NOTE 9 OVERFØRING AV UTLÅN TIL KREDITTFORETAK
51	NOTE 10 ALDERSFORDELING PÅ FORFALTE, MEN IKKE NEDSKREVNE UTLÅN
52	NOTE 11 NEDSKRIVNING PÅ UTLÅN OG GARANTIER
58	NOTE 12 MAKSIMAL KREDITTRISIKOEKSPONERING, IKKE HENSYNTATT PANTSTILLELSER
59	NOTE 13 KREDITTKVALITET PR KLASSE AV FINANSIELLE EIENDELER

MARKEDSRISIKO

60	NOTE 14 MARKEDSRISIKO
----	-----------------------

LIKVIDITETSRISIKO

60	NOTE 15 LIKVIDITETSRISIKO/ GJENVÆRENDE KONTRAKTSMESSIG LØPETID PÅ FORPLIKTELSER
62	NOTE 16 FORFALLSANALYSE AV EIENDELER OG FORPLIKTELSER

RESULTATREGNSKAP

63	NOTE 17 NETTO RENTEINNTEKTER
64	NOTE 18 NETTO PROVISJONS- OG ANDRE INNTEKTER
65	NOTE 19 INNTEKTER FRA ANDRE FINANSIELLE INVESTERINGER
66	NOTE 20 PERSONALKOSTNADER OG YTELSE TIL LEDENDE ANSATTE OG TILLITSVALGTE
68	NOTE 21 ANDRE DRIFTSKOSTNADER
70	NOTE 22 PENSJONER
72	NOTE 23 SKATT

BALANSE

74	NOTE 24 SERTIFIKATER, OBLIGASJONER OG RENTEFOND
75	NOTE 25 KLASSEINDELING AV FINANSIELLE INSTRUMENTER
76	NOTE 26 AKSJER, ANDELER OG ANDRE EGENKAPITALINTERESSER
77	NOTE 27 VIRKELIG VERDI PÅ FINANSIELLE INSTRUMENTER VURDERT TIL AMORTISERT KOST
78	NOTE 28 VURDERING AV VIRKELIG VERDI PÅ FINANSIELLE INSTRUMENTER
79	NOTE 29 FINANSIELLE DERIVATER
80	NOTE 30 EIENDOM, ANLEGG OG UTSTYR
81	NOTE 31 INNSKUDD FRA OG GJELD TIL KUNDER
82	NOTE 32 ANDRE EIENDELER
82	NOTE 33 GJELD VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER
83	NOTE 34 ANNEN GJELD OG FORPLIKTELSER
84	NOTE 35 ANSVARLIG LÅNEKAPITAL OG FONDSOBLIGASJONSLÅN
85	NOTE 36 INVESTERINGER I EIERINTERESSER

ØVRIGE OPPLYSNINGER

87	NOTE 37 VESENTLIGE TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE SELSKAPER
88	NOTE 38 EIERANDELSKAPITAL OG EIERSTRUKTUR
89	NOTE 39 FINANSIELLE INSTRUMENTER OG MOTREGNING
89	NOTE 40 HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

NOTE 1 GENERELL INFORMASJON

Konsernet SpareBank 1 Nordvest

Konsernet består av morbanken SpareBank 1 Nordvest og 70 % av SpareBank 1 Regnskapshuset Nordvest AS. Ut over dette har banken eierandeler i felles kontrollerte virksomheter i SpareBank 1 alliansen som påvirker konsernregnskapet for 2018. For fullstendig oversikt over konsernets struktur og detaljert informasjon se note 36.

SpareBank 1 Nordvest er en av 10 eierbanker i Samarbeidende Sparebanker AS, som sammen med SpareBank 1 SR-Bank ASA, SpareBank 1 Nord-Norge, og SpareBank 1 SMN hver eier 19,5 % av finanskonsernet SpareBank 1 Gruppen AS. Sammen med Sparebank 1 Østlandet (12,4 % eierandel) utgjør disse eierne SpareBank 1-alliansen, som SpareBank 1 Nordvest er en aktiv deltager i. Alliansen er et bank- og forsikrings samarbeid og samlet sett en av de største tilbydere av finansielle produkter og tjenester i det norske markedet. Bankene i SpareBank 1-alliansen distribuerer SpareBank 1 Gruppens produkter og samarbeider på sentrale områder som merkevare, arbeidsprosesser, kompetansebygging, IT-drift, systemutvikling og innkjøp. Alliansen har inngått strategiske samarbeidsavtaler med LO og LOs fagforbund.

Via samarbeidet i Alliansen er SpareBank 1 Nordvest en totalleverandør av produkter og tjenester innen finansiering, sparing og plassering, forsikring og betalingsformidling. Banken er medeier i EiendomsMegler 1 som tilbyr eiendomsmeiling i hele Midt-Norge.

Beskrivelse av virksomheten

SpareBank 1 Nordvest har sitt primære markedsområde i Møre og Romsdal. Banken har et godt utbygd kontornett med kontorer i kommunene Smøla, Aure, Halså, Kristiansund, Averøy, Tingvoll, Eide, Gjemnes, Molde og Ålesund.

SpareBank 1 Nordvest har røtter tilbake til 5.4.1835 da Christiansunds Sparebank startet sin virksomhet. Banken føler et særskilt ansvar for å bidra til en positiv utvikling for næringsliv og privatpersoner i Møre og Romsdal. Banken har sin største markedsandel på Nordmøre. I Romsdal og på Sunnmøre er banken i en utfordrerposisjon. Årsregnskapet og konsernregnskapet for 2018 ble godkjent av styret i SpareBank 1 Nordvest den 19.3.2019.

SpareBank 1 Nordvest har sin egen hjemmeside på www.sny.no. Bankens sine egenkapitalbevis ble 2. oktober 2017 børsnotert på Oslo Børs under tickeren SNOR og har også børsnoterte obligasjoner og er dermed underlagt børsregelverket.

NOTE 2 REGNSKAPSPRINSIPPER

Grunnlaget for utarbeidelse av det konsoliderte årsregnskapet

Årsregnskapet for morbanken og konsernet er utarbeidet i samsvar med Internasjonale standarder for finansiell rapportering (IFRS) som er godkjent av EU. Dette omfatter også tolkninger fra IFRS fortolkningskomité (IFRIC) og dens forgjenger, Den faste tolkningskomité (SIC). Årsregnskapet behandles av generalforsamlingen 2.4.2019 for endelig godkjenning. Frem til endelig godkjenning har styret myndighet til å endre årsregnskapet.

Målegrunnlaget for konsernregnskapet er historisk kost med unntak for finansielle eiendeler og gjeld til virkelig verdi over resultat og bankbygg til virkelig verdi.

Presentasjonsvaluta

Presentasjonsvalutaen er norske kroner (NOK), som også er bankens funksjonelle valuta. Alle beløp i notene er angitt i hele tusen kroner med mindre noe annet er angitt.

Konsolidering

Konsernregnskapet omfatter banken og alle dens datterforetak som ikke er vurdert som uvesentlige i forhold til å forstå omfanget og resultatet for konsernet. Som datterforetak regnes alle foretak hvor banken har kontroll, dvs. makt til å styre et foretaks finansielle og driftsmessige prinsipper i den hensikt å oppnå fordeler av foretakets aktiviteter.

Datterforetak er konsolidert fra det tidspunkt banken har overtatt kontroll, og tas ut av konsolideringen fra det tidspunkt banken ikke lenger har kontroll. I morbanken er datterselskapene regnskapsført etter kostmetoden. Utbytte og konsernbidrag inntektsføres i morbanken i samme år som utbyttet eller konsernbidraget vedtas i datterselskapet.

Felleskontrollert virksomhet

Felleskontroll innebærer at SpareBank 1 Nordvest gjennom avtale utøver felles kontroll sammen med andre deltakere. Felleskontrollerte foretak regnskapsføres etter egenkapitalmetoden i bankens konsernregnskap og kostmetoden i selskapsregnskapet. Utbytte regnskapsføres samme år som utbyttet vedtas av det underliggende selskapet.

SpareBank 1 Nordvest har indirekte eierposter i SpareBank 1 Gruppen AS gjennom sin aksjepost i Samarbeidende Sparebanker AS og i BN Bank ASA gjennom sin aksjepost i Samarbeidende Sparebanker BankInvest AS. Begge disse investeringene klassifiseres som felles kontrollerte virksomheter på grunn av de avtalene eierne av disse selskapene har inngått.

Finansielle instrumenter

IFRS 9 Finansielle instrumenter erstattet IAS 39 Finansielle instrumenter – innregning og måling. IFRS 9 omhandler innregning, klassifisering, måling og fraregning av finansielle eiendeler og forpliktelser samt sikringsbokføring. SpareBank 1 Nordvest tok i bruk standarden fra 1. januar 2018. SpareBank 1 Nordvest har valgt å videreføre sikringsbokføring etter IAS 39. SpareBank 1 Nordvest har valgt å anvende IFRS 9 retrospektivt, med unntak for sikringsbokføring. Retrospektiv anvendelse innebærer at banken skal lage åpningsbalansen 01.01.18 som om de alltid har anvendt de nye prinsippene. Sammenligningstallene for 2017 er likevel ikke omarbeidet etter de nye prinsippene i tråd med standardens krav. Effektene av nye prinsipper i åpningsbalansen for 2018 er derfor ført mot egenkapitalen.

Klassifisering og måling

Finansielle eiendeler

Etter IFRS 9 skal finansielle eiendeler klassifiseres i tre målekategorier;

- virkelig verdi med verdiendring over resultatet
- virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat med og uten reklassifisering
- amortisert kost

For finansielle eiendeler skilles det mellom gjeldsinstrumenter, derivater og egenkapitalinstrumenter. Gjeldsinstrumenter er alle finansielle eiendeler som ikke er derivater eller egenkapitalinstrumenter.

Gjeldsinstrumenter

Gjeldsinstrumenter med kontraktsfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål å motta kontraktsmessige kontantstrømmer måles til amortisert kost.

Gjeldsinstrumenter med kontraktsfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell både for å motta kontraktsmessige kontantstrømmer og for salg, måles til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat (OCI), med renteinntekt og eventuelle nedskrivninger presentert i det ordinære resultatet. Verdiendringer ført over utvidet resultat (OCI) reklassifiseres til ordinært resultat ved salg eller avhendelse av eiendelene.

Øvrige gjeldsinstrumenter skal måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Dette gjelder gjeldsinstrumenter med kontantstrømmer som ikke bare er betaling av normal rente og hovedstol, og gjeldsinstrumenter som holdes i en forretningsmodell hvor formålet i hovedsak ikke er mottak av kontraktsfestede kontantstrømmer.

Utlån til og fordring på kredittinstitusjoner

Utlån til og fordring på kredittinstitusjoner måles til amortisert kost.

Utlån til og fordring på kunder med flytende rente

På utlån i Norge er det pt det normale vilkår for utlån til personmarkedet og til deler av bedriftsmarkedet. Villkårene er normalt standardiserte og gjelder likt for alle utlån av denne typen. Låntagers rett til tidlig innløsning og konkurransen mellom banker gjør at utlånenes kontantstrømmer i liten grad vil kunne avvike fra hva som er definert som betaling av renter og hovedstol på gitte datoer i IFRS 9.

Bankens vurdering er derfor at disse utlånenes betingelser er konsistent med måling og klassifisering til amortisert kost.

Utlån til og fordringer på kunder med flytende rente, planlagt for overføring til SB1 boligkreditt.

Utlån til og fordringer på kunder med flytende rente med pant i boligeiendom er målt og klassifisert til virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat (OCI). Dette da forretningsmodellens formål er vurdert til både å være for å motta kontraktsmessige kontantstrømmer og salg (overføring av boliglån til SB1 Boligkreditt AS).

Utlån til og fordring på kunder med fastrente

Utlån til og fordringer på kunder med fastrente måles og klassifiseres til virkelig verdi med verdiendring over resultat (virkelig verdi opsjonen).

Rentebærende verdipapirer

Konsernets portefølje av rentebærende verdipapirer inneholder både sertifikater og obligasjoner. Rentebærende verdipapirer måles og klassifiseres til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

Egenkapitalinstrumenter

Investeringer i egenkapitalinstrumenter måles og klassifiseres til virkelig verdi med verdiendring over resultat.

Aksjer, egenkapitalbevis og andeler

Aksjeporteføljen til banken består i all hovedsak av strategiske anleggsaksjer. Tilgjengelig for salg-kategorien som eksisterte i IAS 39 ble ikke videreført i IFRS 9. Aksjer mm klassifisert som tilgjengelig for salg etter IAS 39 er derfor målt virkelig verdi med verdiendringer over resultatet med virkning fra 01.01.18.

Finansielle forpliktelser

Konsernets finansielle forpliktelser regnskapsføres til amortisert kost.

Innskudd fra kunder

Innskudd fra kunder måles til amortisert kost.

Langsiktige innlån (gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og innskudd fra kredittinstitusjoner)

Innlån innregnes førstegang til opptakskost. Dette er virkelig verdi av det mottatte vederlaget etter fradrag for transaksjonsutgifter.

Innlån med flytende rente måles deretter til amortisert kost og eventuell over-/underkurs blir periodisert over løpetiden.

Innlån med fast rente som er swappet til flytende rente sikringsbokføres (virkelig verdi sikring) med neddiskontering etter gjeldende rentekurve.

Tapsavsetninger på brutto utlån og garantier

Etter IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap (ECL). Den generelle modellen for tapsavsetninger av finansielle eiendeler i IFRS 9 gjelder for finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat (OCI), og som ikke hadde inntrufne tap ved første gangs balanseføring. I tillegg er lånetilsagn og finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet omfattet.

Målingen av avsetningen for forventet tap i den generelle modellen avhenger av om kreditttrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Ved førstegangs balanseføring og når kreditttrisikoen ikke har økt vesentlig etter førstegangs balanseføring skal det avsettes for 12 måneders forventet tap. 12 måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de neste 12 månedene. Hvis kreditttrisikoen har økt vesentlig etter førstegangsinnregning skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden.

Forventet kredittap er beregnet basert på nåverdien av alle kontantstrømmer over gjenværende forventet levetid, dvs. forskjellen mellom de kontraktsmessige kontantstrømmer i henhold til kontrakten og den kontantstrømmen som banken forventer å motta, diskontert med effektiv rente på instrumentet.

Nedskrivningsmodellen

Tapsanslaget lages kvartalsvis, og bygger på data i datavarehuset som har historikk over konto- og kundedata for hele kredittporteføljen, utlån, kreditt og garantier. Tapestimaterne beregnes basert på 12 måneders og livslang sannsynlighet for kundens mislighold (probability of default – PD), lånets tap ved mislighold (loss given default – LGD) og lånets eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD).

Datavarehuset inneholder historikk for observert misligholdsrate (PD) og observert tapsgrad (LGD). Dette vil danne grunnlag for å lage gode estimater på fremtidige verdier for PD og LGD.

Banken vurderer fremtidsrettet informasjon som makroøkonomiske faktorer som for eksempel arbeidsledighet, BNP-vekst, renter, boligpriser og økonomiske prognoser for å kunne gi fremtidsrettet informasjon som er så korrekt som mulig. Det produseres månedssrapporter for validering og stresstesting, som inneholder historikk for observert PD og observert LGD. Dette er viktige analyser for å kunne lage gode estimater på PD og LGD fremover som ECL-formelen krever. Stresstestene inneholder ulike scenario for makroøkonomiske hovedstørrelser og hvordan dette kan påvirke estimatene for PD, LGD, EAD, EL (forventet tap) og UL (risikojustert kapital) i både regulatoriske og økonomiske kredittmodeller. Basisscenarioet fra stresstestene er laget på bakgrunn av referansebanen i Pengepolitisk rapport fra Norges Bank. Dette gir et grunnlag for å lage et basisscenario for IFRS 9-beregningene.

Definisjonen av mislighold under trinn 3 (se under) er sammenfallende med intern risikostyring og kapitalkravs beregninger. Her anvendes 90 dagers overtrekk som et viktig kriterium for mislighold. Kriteriene for vesentlig økning i kredittisiko beskrives i trinn 1 og 2 under. Vesentlig økning i kredittisiko måles for det enkelte utlånet. Tapsavsetningen i trinn 2 og 3 beregnes og rapporteres i grupper av finansielle instrumenter. For utlånsporteføljen skilles det mellom person – og bedriftsmarkedet.

Trinn 1

Dette er startpunkt for alle finansielle eiendeler omfattet av den generelle tapsmodellen. Alle eiendeler som ikke har vesentlig høyere kredittrisiko enn ved førstegangsinnregning får en avsetning til tap som tilsvarer 12 måneders forventet tap. I denne kategorien ligger alle eiendeler som ikke er overført til trinn 2 eller 3.

Følgende kriterier må være oppfylt for at det ikke har skjedd en vesentlig økning i kredittrisiko:

- PD er mindre enn doblet fra innvilgelse, og/eller
- PD < 1,25 %

Trinn 2

I trinn 2 i tapsmodellen er eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning, men hvor det ikke er objektive bevis på tap (risikoklasse er ikke J eller K). For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Avgrensning mot trinn 1 avhenger av om det har skjedd en vesentlig økning i kredittrisiko, med mindre dette kan tilbakevises. Vesentlig endring i kredittrisiko inntreffer dersom betaling er forsinket med 30 dager uavhengighet av nivået på PD eller eiendeler knyttes til kunder som har kommet på watchlist. Kundene på watchlist har som hovedregel en vesentlig økning i kredittrisiko dersom PD er minst doblet siden innvilgelse, og PD er høyere enn 1,25 %.

Følgende kriterier må dermed være oppfylt for at det skal ha skjedd en vesentlig økning i kredittrisiko:

- PD er minst doblet siden innvilgelse, og
- PD > 1,25 % eller
- minst 30 dagers forsinket betaling

Trinn 3

I trinn 3 i tapsmodellen er eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse, og hvor det er objektive bevis på tap på balansedato. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Banken har definert at det er objektive bevis for tap når et utlån er i mislighold (risikoklasse J eller K). Denne definisjonen er i tråd med definisjonen som gjelder for intern risikostyring og for regulatorisk kapitalkravs-beregning for IRB-bankene.

Mislighold defineres som følgende:

- 90 dager overtrekk og beløp over 1.000 kroner.
- Tapsavsetning/konstatert
- Konkurs/gjeldsordning

Når det er overveiende sannsynlige at tapene er endelige klassifiseres tapene som konstaterte.

Et engasjement migrerer til ett lavere trinn når vilkårene for den opprinnelige migreringen ikke lenger er tilstede.

Det benyttes ikke makroøkonomiske tall direkte inn i modellen, men modellen tillater scenarivekting på porteføljenivå der det er mulig å overstyre vekten for tre makroøkonomiske scenario. Vektingen holdes stabil såfremt det ikke skjer noe vesentlig om underbygger justering. Vektingen til SpareBank 1 Nordvest har i hele 2018 vært satt til 80/10/10.

Scenario 1: «Base case». Det scenarioet man tror mest på, avviker ikke vesentlig fra dagens situasjon. Her kan man legge til grunn makroøkonomiske prognosene (for eksempel til Norges Bank), men den enkelte bank kan ha grunner til å avvike fra dette f.eks når bankens markedsområde utvikler seg annerledes enn landet totalt sett.

Scenario 2: «Worst case». Økonomiske utsikter er dårligere enn scenario 1 (gitt at man faktisk ikke er i og står overfor en fortsatt alvorlig lavkonjunktur). Her bør det legges til grunn en lavkonjunktur tilsvarende det man bruker i ICAAP. PD og LGD er vesentlig høyere enn i scenario 1, f.eks tilsvare nivåene ved forrige finanskrise, justert for endringer i porteføljekvalitet.

Scenario 3: «Best case». Økonomiske utsikter som er bedre enn scenario 1. Her bør det legges til grunn PD og LGD-nivå fra år da norsk økonomi var i en god konjunktursituasjon med høy oljepris, meget lav arbeidsledighet og lav rente. Banken må imidlertid fortsatt gjøre egne vurderinger.

Innregning og fraregning av finansielle eiendeler og forpliktelser

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes på handledagen, det vil si tidspunktet banken blir part i instrumentenes kontraktmessige betingelser.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktmessige rettighetene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen er utløpt, eller når rettighetene til kontantstrømmene fra eiendelen er overført på en slik måte at risiko og avkastning knyttet til eierskapet i det alt vesentlige er overført. Finansielle forpliktelser fraregnes når de kontraktmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

Modifiserte eiendeler og forpliktelser

Dersom det gjøres modifiseringer eller endringer i vilkårene til en eksisterende finansiell eiendel eller forpliktelse behandles instrumentet som en ny finansiell eiendel dersom de reforhandlede vilkårene er vesentlig forskjellig fra de gamle vilkårene. Dersom vilkårene er vesentlig forskjellig fraregnes den gamle finansielle eiendelen eller forpliktelsen, og en ny finansiell eiendel eller forpliktelse innregnes. Generelt vurderes et utlån til å være en ny finansiell eiendel dersom det utstedes ny lånedokumentasjon, samtidig som det foretas ny kredittprosess med fastsettelse av nye lånevilkår.

Dersom det modifiserte instrumentet ikke vurderes å være vesentlig forskjellig fra det eksisterende instrumentet, anses instrumentet regnskapsmessig å være en videreføring av det eksisterende instrumentet. Ved en modifisering som regnskapsføres som en videreføring av eksisterende instrument, diskonteres de nye kontantstrømmene med instrumentets opprinnelige effektive rente og eventuell forskjell mot eksisterende balanseført beløp resultatføres.

Overtatte eiendeler

Som ledd i behandlingen av misligholdte lån og garantier, overtar banken i enkelte tilfeller eiendeler som har vært stilt som sikkerhet for slike engasjementer. Ved overtakelse verdsettes eiendelene til antatt realisasjonsverdi. Overtatte eiendeler som skal realiseres, klassifiseres som beholdninger eller anleggsmidler holdt for salg, og regnskapsføres etter henholdsvis IAS 2 eller IFRS 5.

Derivater

Alle derivater måles og klassifiseres i utgangspunktet til virkelig verdi med verdiendring over resultatet, men derivater som er utpekt som sikringsinstrumenter regnskapsføres i tråd med prinsippene for sikringsbokføring.

Sikringsbokføring

Banken benytter virkelig verdi sikring for å styre sin renterisiko for gjeld ved utstedelse av verdipapirer til fastrente. Banken vurderer og dokumenterer sikringens effektivitet, både ved førstegangs klassifisering og på løpende basis. Ved virkelig verdi sikring blir sikringsinstrumentet regnskapsført til virkelig verdi og sikringsobjektet blir regnskapsført til amortisert kost justert for endring i virkelig verdi av den sikrede risiko. Endringer i disse verdiene blir resultatført.

Kun sikringer knyttet til bankens innlånsvirksomhet defineres som «virkelig verdisikring».

Banken har ingen kontrakter som kvalifiserer for kontantstrømsikring.

Implementeringseffekt

Implementeringseffekten av innføring av IFRS 9 fra 01.01.2018 ble 2,7 millioner og er ført mot egenkapitalen 01.01.2018
Spesifikasjon av implementeringseffekten:

Konsern (effekt vil være lik for morbank)	Balanseført beløp etter IAS 39 31.12.17	Endring som følge av reklassifisering	Balanseført beløp etter IFRS 9 01.01.18
Balanseelementer som vil bli påvirket av innføring av IFRS 9 i SpareBank 1 Nordvest			
Finansielle eiendeler			
Utlån til kunder	11.044.453	3.620	11.048.073
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	442.321	2.335	444.656
Sum effekt virkelig verdi over resultatet	11.486.774	5.955	11.492.729
Virkelig verdi over OCI- uten resirkulering (egenkapitalinstrumenter)			
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	2.335	-2.335	0
Sum effekt virkelig verdi over OCI- uten resirkulering	2.335	-2.335	0
Sum finansielle eiendeler utsatt for endring	11.489.109	3.620	11.492.729
Finansielle forpliktelser			
Utsatt skatteforpliktelse	11.740	905	12.645
Sum finansielle forpliktelser utsatt for endring	11.740	905	12.645
Annen egenkapital	12.620	2.715	15.335
Sum egenkapital utsatt for endring	12.620	2.715	15.335
Sum gjeld utsatt for endring og egenkapital	24.360	3.620	27.980

Overføring av utlån

SpareBank 1 Nordvest ("Banken") har inngått avtale om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i fast eiendom til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. I tråd med forvaltningsavtale mellom Banken og kredittforetakene forestår Banken forvaltning av utlånene og opprettholder kundekontakten. Banken mottar et vederlag i form av provisjon for de plikter som følger med forvaltning av utlånene. Det vises til beskrivelse i note 8 og 37.

Eiendom, anlegg og utstyr

Eiendom, anlegg og utstyr omfatter bygninger, tomter og driftsløsøre. Egne eide bygg verdireguleres periodisk til virkelig verdi, som danner basis for lineære avskrivninger over forventet levetid. Verdivurderingen utføres av uavhengige takstmenn hyppig nok til at den virkelige verdien av byggene ikke avviker vesentlig fra balanseført verdi. Øvrige bygninger og driftsløsøre førsteganginnregnes til anskaffelseskost og avskrives deretter lineært over forventet levetid. Ved fastlegging av avskrivningsplan splittes de enkelte eiendeler i nødvendig utstrekning opp i komponenter med forskjellig levetid, og det tas hensyn til estimert restverdi. Eiendom, anlegg og utstyr som hver for seg er av liten betydning, eksempelvis PC-er og annet kontorutstyr, vurderes ikke individuelt for restverdier eller verdifall, men vurderes som grupper. Tomter er bokført til kostpris fratrukket nedskrivninger. Kostpris inkluderer alle direkte henførbare kostnader knyttet til kjøpet av eiendelen.

Levetid på ulike klasser av eiendom, anlegg og utstyr er:

- Råbygg 50 år
- Fasade 25 år
- Andre komponenter i eiendommen 20 år

Avskrivningssatsene for øvrige varige driftsmidler er:

- Innredning 10 år
- Inventar 5 år
- Transportmidler og maskiner 5 år
- IT-utstyr 3-5 år

Økninger i balanseført verdi som følge av verdiregulering av egne eide bygg føres over utvidet resultat til Fond for urealiserte gevinster i balansen. Hvert år overføres differansen mellom resultatførte avskrivninger, som er basert på driftsmidlenes verdiregulerte verdi, og de avskrivningene som ville blitt gjort basert på anskaffelseskost, fra Fond for urealiserte gevinster til Sparebankens fond. Nedreguleringer av tidligere verdøkninger føres motsatt av verdøkningene, inntil nedreguleringene eventuelt overstiger tidligere økninger. I så fall resultatføres ytterligere nedreguleringer. Etterfølgende utgifter balanseføres som driftsmidler i den grad dette representerer påkostninger som kan måles pålitelig og øker driftsmidlenes fremtidige økonomiske fordeler som kommer banken til gode. Øvrige reparasjons- og vedlikeholdskostnader resultatføres i den perioden disse pådras.

Nedskrivning av ikke finansielle anleggsmidler

Eiendom, anlegg og utstyr som avskrives er gjenstand for nedskrivningstest i samsvar med IAS 36 når omstendighetene indikerer det. Balanseført beløp av bankens anleggsmidler, med enkelte unntak, blir gjennomgått på balansedagen, for å vurdere om det foreligger indikasjoner på verdifall. Dersom det foreligger slike indikasjoner, estimeres eiendelens gjenvinnbare beløp.

Nedskrivninger foretas når balanseført verdi av en eiendel eller kontantstrømgenererende enhet er høyere enn gjennvinnbart beløp.

Nedskrivninger føres over resultatregnskapet og reverseres i senere perioder dersom estimerte gjenvinnbare beløp igjen overstiger bokførte beløp på tilhørende eiendeler. Presenteres under andre driftskostnader.

Renteinntekter og -kostnader

Renteinntekter og -kostnader knyttet til eiendeler og forpliktelsener som måles til amortisert kost, resultatføres løpende basert på en effektiv rente-metode. Alle gebyrer knyttet til rentebærende innlån og utlån inngår i beregningen av effektiv rente og amortiseres dermed over forventet løpetid. For rentebærende instrumenter som måles til virkelig verdi, vil amortiseringseffekten klassifiseres som renteinntekt eller -kostnad, mens effekten av renteendringer klassifiseres som netto resultat fra andre finansielle investeringer. Renteinntekter for finansielle eiendeler i trinn 1 og trinn 2 beregnes ved hjelp av den effektive rentemetoden på den finansielle

eiendelens brutto verdi, mens renteinntekter for finansielle eiendeler i trinn 3 beregnes basert på den finansielle eiendelens amortisert kost.

Provisjonsinntekter og -kostnader

Provisjonsinntekter og -kostnader blir generelt periodisert i takt med at en tjeneste blir ytt. Gebyrer knyttet til rentebærende instrumenter blir ikke ført som provisjoner, men inngår i beregningen av effektiv rente og resultatføres tilsvarende. Honorarer for rådgivning opptjenes i samsvar med inngått rådgivningsavtale, som oftest etter hvert som tjenesten ytes. Det samme gjelder for løpende forvaltningstjenester. Honorar og gebyr ved omsetning eller formidling av finansielle instrumenter, eiendom eller andre investeringsobjekter som ikke genererer balanseposter i bankens regnskap, resultatføres når transaksjonen sluttføres.

Utstedte finansielle garantier

Kontrakter som medfører at banken må godtgjøre innehaveren for et tap som følge av at en spesifikk debitor unnlater å betale i samsvar med betingelsene i et gjeldsinstrument, klassifiseres som utstedte finansielle garantier. Provisjonsinntekter føres over garantiens løpetid under «Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester». Verdiendringer som følge av kredittengasjementer som er nedskrevet, er bokført under «Nedskrivninger og tap på utlån og garantier». Forventet tap beregnet under IFRS 9 er balanseført under «Annen gjeld og balanseført forpliktelse».

Sikringsfondsavgiften

Finanstilsynet fastsatte 19.9.2016 ny forskrift som gir rett til fradrag ved utmelding fra sikringsfondet som betyr at avgiften kan periodiseres. SpareBank 1 Nordvest har som praksis at avgiften periodiseres månedlig og bokføres som en rentekostnad.

Inntekter av regnskapsføring

Inntekt av regnskapsføring resultatføres løpende i takt med at tjenesten blir ytt. Presenteres under andre driftsinntekter.

Transaksjoner og beholdninger i utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved transaksjonskursen. Gevinst og tap knyttet til gjennomførte transaksjoner eller til omregning av beholdninger av pengeposter på balansedagen innregnes i resultatregnskapet under netto resultat fra andre finansielle instrumenter.

Skatt

Resultatført skatt består av periodeskatt (betalbar skatt) og endring i utsatt skatt. Periodeskatt er beregnet skatt på årets skattepliktige resultat.

Utsatt skatt regnskapsføres etter gjeldsmetoden i samsvar med IAS 12. Det beregnes forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på midlertidige forskjeller, som er differansen mellom balanseført verdi og skattemessig verdi på eiendeler og forpliktelsener. Det beregnes likevel ikke forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på goodwill som ikke gir skattemessige fradrag, og heller ikke på førstegangsinregnede poster som verken påvirker regnskapsmessig eller skattepliktig resultat. Formuesskatt regnes ikke som skatt etter IAS 12 og er ført som driftskostnad.

Det beregnes en eiendel ved utsatt skatt på fremførbare skattemessige underskudd. Eiendel ved utsatt skatt innregnes bare i det omfang det forventes fremtidige skattepliktige resultater som gjør det mulig å utnytte den tilhørende skattefordelen.

Skatteeffekten på poster som føres over utvidet resultat føres i samme oppstilling.

Renter på Fondsobligasjon klassifisert som egenkapital føres ikke som rentekostnad i resultatet, men som en reduksjon i egenkapitalen. Disse rentekostnadene behandles som skattemessig fradragsberettiget og føres via resultatet.

Finansielle forpliktelser

Innskudd

Innskudd førstegangs innregnes til opptakskost, som er virkelig verdi av det mottatte vederlaget etter fradrag av transaksjonsutgifter. Innskudd måles deretter til amortisert kost. Enhver forskjell mellom opptakskost og oppgjørsbeløpet ved forfall blir periodisert over lånetiden ved hjelp av lånets effektive rente. Banken følger samme regnskapsprinsipp for innskudd med flytende og fast rente. Også gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og annen gjeld med oppgjør i kontanter eller finansielle eiendeler, regnskapsføres på samme måte etter amortisert kost.

Gjeld ved utstedelse av verdipapirer

Lån innregnes første gang til opptakskost. Dette er virkelig verdi av det mottatte vederlaget etter fradrag av transaksjonsutgifter. Lån måles deretter til amortisert kost. Enhver forskjell mellom opptakskost og oppgjørsbeløpet ved forfall blir dermed periodisert over lånetiden ved hjelp av lånets effektive rente. Det benyttes ikke virkelig verdi opsjon for konsernets gjeld.

Ansvarlige lån og fondsobligasjoner

Ansvarlige lån har prioritet etter all annen gjeld. Ansvarlige lån klassifiseres som ansvarlig lånekapital i balansen. Flytende ansvarlig lån måles etter amortisert kost slik som andre langsiktige lån med flytende rente.

En fondsobligasjon er en obligasjon med pålydende rente, men konsernet har ingen plikt til å betale ut renter i en periode hvor det ikke utbetales utbytte, og investor har heller ikke senere krav på renter som ikke er utbetalt, det vil si rentene akkumuleres ikke.

Fondsobligasjonene klassifiseres som gjeld i balansen dersom de tilfredsstillers definisjonen av finansiell forpliktelse i henhold til IAS 32. Renter på fondsobligasjoner klassifisert som gjeld resultatføres. Fondsobligasjoner som ikke tilfredsstillers betingelsene klassifiseres som egenkapital. Renter på slike fondsobligasjoner presenteres ikke som rentekostnad i resultatet, men som en reduksjon i egenkapitalen. Skatteeffekten på disse rentene presenteres som skattekostnad i resultatet.

Pensjoner

Banken dekker sine pensjonsforpliktelser overfor de ansatte gjennom kollektive pensjonsordninger og tilleggsavtaler for enkelte ansatte/grupper av ansatte. Regnskapsmessig forpliktelse for ytelsesordningene er nåverdien av forpliktelsen på balansedagen, med fradrag for virkelig verdi av pensjonsmidlene. Bruttoforpliktelsen er beregnet av uavhengige aktuarer som anvender lineærmetoden ("unit credit method") ved beregningen. Nåverdien av de definerte ytelsene bestemmes ved å diskontere estimerte fremtidige utbetalinger med renten på en foretaksobligasjon med fortrinnsrett (OMF), jfr. NRS V Pensjonsforutsetninger. Banken mener at renten for OMF kan benyttes da disse omsettes i et aktivt marked og verdipapirene er av høy kvalitet. Videre er løpetiden i tilfredsstillende samsvar med gjenværende opptjeningstid i pensjonsordningene.

Gevinster og tap som oppstår ved rekalkulering av forpliktelsen som følge av erfaringsavvik og endringer i aktuariemessige forutsetninger føres mot egenkapitalen via utvidet resultat i perioden de oppstår.

Virkningen av endringer i ordningenes ytelser resultatføres umiddelbart.

Ved verdsettelse av pensjonsmidlene (som inkluderer premiereserve, premiefond, tilleggsavsetninger og pensjonsreguleringsfond) benyttes estimert verdi på balansedagen. Den estimerte verdien korrigeres hvert år i samsvar med oppgave fra livsforsikringssekskapet over pensjonsmidlenes flytteverdi. Avvik mellom estimert verdi og faktisk verdi inngår i estimatavvik og resultatføres som beskrevet i andre avsnitt.

Årets pensjonskostnad knyttet til ytelsesbaserte pensjoner består av årets pensjonsopptjening basert på lineær metode tillagt rentekostnad på forpliktelsen og fratrukket avkastning på midlene.

Ved innskuddsplaner regnskapsfører selskapet pensjonskostnad i takt med at plikten til å betale innskudd påløper. Pensjonskostnader klassifiseres som lønnskostnad i resultatregnskapet.

Usikre forpliktelser

Banken utsteder finansielle garantier som ledd i den ordinære virksomheten. Tapsvurderinger skjer som ledd i vurderingen av tap på utlån og vurderes i henhold til IFRS 9 og IAS 37. Det foretas avsetninger for andre usikre forpliktelser dersom det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen materialiserer seg og de økonomiske konsekvensene kan beregnes pålitelig. Det gis opplysninger om usikre forpliktelser som ikke fyller kriteriene for balanseføring dersom de er vesentlige.

Avsetning for restruktureringsutgifter foretas når banken har en avtalemessig eller rettslig forpliktelse.

Egenkapital

Bankens egenkapital består av eierandelskapital, fondsobligasjon klassifisert som egenkapital, overkursfond, utjevningfond, grunnfond, verdireguleringsfond, gavefond, fond for vurderingsforskjeller og annen egenkapital som ikke er resultatført.

Fondsobligasjon klassifisert som egenkapital

Banken sine fondsobligasjoner som er evigvarende uten plikt til å betale renter under gitte omstendigheter tilfredsstillers ikke definisjonen av finansiell forpliktelse i henhold til IAS 32. De er evigvarende og SpareBank 1 Nordvest har rett til ikke å betale renter til investorene under gitte vilkår. Rentene presenteres ikke som rentekostnad i resultatet, men som en reduksjon i egenkapitalen. Rentene behandles som skattemessig fradragsberettiget.

Utjevningfond

Utjevningfondet består av eierandelskapitaleierernes andel av resultatet. Utbytte som deles ut til eierandelskapitaleierne belastes utjevningfondet.

Sparebankens fond

Sparebankens fond kan benyttes fritt innenfor de rammene finanslovgivningen og kravene til kapitaldekning gir. Bankens resultater fordeles mellom eierandelskapitaleierne og Sparebankens fond i den grad deler av resultatet etter lov eller vedtak ikke skal henføres andre fond. Sparebankens fond inngår fullt ut i bankens ansvarlige kapital.

Gavefond

Banken har anledning til å overføre en viss andel av årets resultat til et gavefond for allmennyttige formål. Fondsmidlene representerer den ikke-benyttede delen av disse øremerkede midlene. Gavefondet inngår fullt ut i bankens ansvarlige kapital.

Verdireguleringsfond

Forskjeller mellom bokførte verdier på egne bygg vurdert til virkelig verdi og tilsvarende avskrevet verdi etter historisk kost skal tillegges verdireguleringsfondet.

Fond for vurderingsforskjeller

Forskjeller mellom bokførte verdier på investeringer i felleskontrollerte virksomheter vurdert etter egenkapitalmetoden og tilsvarende verdi etter historisk kost, tillegges fond for vurderingsforskjeller, som inngår fullt ut i bankens ansvarlige kapital.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen viser kontantstrømmene gruppert etter kilder og anvendelsesområder. Kontanter er definert som kontanter, fordringer på sentralbanker og fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsesfrist. Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter direktemetoden.

Segmentrapportering

Banken har forretningsområde som sitt primære rapporteringsformat. Selv om banken opererer i ulike byer, anser banken å operere innenfor ett og samme geografiske marked. Banken rapporterer derfor kun segmentinformasjon knyttet til forretningsområdene, som er definert å være personmarked og bedriftsmarked.

Hendelser etter balansedagen

Regnskapet anses som godkjent for offentliggjøring når styret har behandlet regnskapet. Forstanderskap og regulerende myndigheter vil etter dette kunne nekte å godkjenne regnskapet, men ikke forandre dette. Hendelser fram til regnskapet anses godkjent for offentliggjøring og som vedrører forhold på balansedagen, vil inngå i informasjonsgrunnlaget for fastsettelsen av regnskapsestimater og således reflekteres fullt ut i regnskapet.

Hendelser som vedrører forhold etter balansedagen, vil bli opplyst om dersom de er vesentlige.

Fortsatt drift

Regnskapet er avlagt etter en forutsetning om fortsatt drift. Denne forutsetningen var etter styrets oppfatning til stede på det tidspunkt regnskapet ble godkjent for fremleggelse.

Endringer i regnskapsprinsipper og opplysninger

a) Nye og endrede standarder implementert i 2018

IFRS 9 er implementert per 01.01.18. For nærmere omtale av effekten av implementeringen se note 4 i årsregnskapet for 2017.

IFRS 9 introduserte en endring i IAS 1.82 med virkning fra 01.01.18. Som følge av denne endringen skal renteinntekter beregnet etter effektiv rentes metode presenteres separat i resultatoppstillingen. Dette innebærer at renteinntekter på finansielle eiendeler målt til amortisert kost og finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over utvidet resultat er presentert i regnskapslinjen «Renteinntekter, amortisert kost». Renteinntekter på finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultat er presentert i regnskapslinjen «Renteinntekter øvrige». Sammenligningstall er ikke omarbeidet.

IFRS 15 er et omfattende rammeverk for inntektsføring etter IFRS som erstatter så godt som all tidligere veiledning på inntektsføring, med unntak av finansielle instrumenter innenfor virkeområdet til IFRS 9. Standarden trådte i kraft 01.01.18. Konsernet har vurdert virkningen av IFRS 15 Inntekter fra kunde kontrakter og ser ikke at denne har hatt vesentlige konsekvenser.

b) Standarder, endringer og fortolkninger til eksisterende standarder som ikke er trådt i kraft og hvor konsernet ikke har valgt tidlig anvendelse

Konsernet har ikke valgt tidlig anvendelse av noen nye eller endrede IFRS'er eller IFRIC-fortolkninger. Blant disse er de vesentligste opplyst om nedenfor.

IFRS 16 Leiekontrakter

Denne standarden erstatter eksisterende IFRS-standard for leieavtaler, IAS 17 Leieavtaler. IFRS 16 angir prinsipper for innregning, måling, presentasjon og opplysninger om leieavtaler for begge parter i en leieavtale, dvs. kunden (leietager) og tilbyder (utleier). Den nye standarden krever at leietager innregner eiendeler og forpliktelser for de fleste leieavtaler, noe som er en vesentlig endring fra dagens prinsipper. Den regnskapsmessige behandlingen for utleier er uforandret. Den nye standarden trer i kraft for regnskapsår som begynner 1. januar 2019 eller senere. Tidlig implementering er tillatt men SpareBank 1 Nordvest har ikke benyttet seg av muligheten for tidlig implementering. SpareBank 1 Nordvest vil velge å anvende IFRS 16 modifisert retrospektivt og sammenligningstall vil ikke bli utarbeidet. Eiendel og forpliktelse settes dermed lik per 1. januar 2019. Den nye standarden vil påvirke konsernets bokføring av leie av eiendom. Dette vil ved implementeringen 01.01.2019 påvirke konsernets balanse ved at eiendel knyttet til bruksrett innregnes med 20 mill.kroner og tilsvarende gjeld knyttet til leieforpliktelser innregnes med 20 mill.kroner. Effektene vil være like for morbanken og konsernet. Implementeringen vil ikke ha noen effekt på konsernets eller morbankens egenkapital. Årlige avskrivninger og renter ihht IFRS 16 vil ikke avvike vesentlig i forhold til nåværende husleiekostnad ihht IAS 17 .

For øvrig er det ingen andre IFRS'er eller IFRIC-fortolkninger som ikke er trådt i kraft som forventes å ha en vesentlig påvirkning på regnskapet.

NOTE 3 KRITISKE ESTIMATER OG VURDERINGER VEDRØRENDE BRUK AV REGNSKAPSPRINSIPPER

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet foretar ledelsen estimater, skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelsen av regnskapsprinsipper. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. Estimater og skjønnsmessige vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige på balansetidspunktet.

Tap på utlån og garantier

Morbanken gjennomgår hele bedriftsmarkedsporteføljen kvartalsvis. Lån til privatpersoner gjennomgås også kvartalsvis med utgangspunkt i at de er misligholdt mer en 65 dager eller dersom de har en særlig dårlig betalingshistorikk. Bankens systemer for risikoklassifisering er omtalt under finansiell risikostyring. Banken foretar individuelle nedskrivninger dersom det foreligger en objektiv hendelse som kan identifiseres på enkeltengasjement, og den objektive hendelsen medfører redusert fremtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Objektiv hendelse vil kunne være mislighold, konkurs, likviditet eller andre vesentlige finansielle problemer.

Individuelle nedskrivninger beregnes som forskjellen mellom lånets bokførte verdi og nåverdien av diskontert forventet kontantstrøm basert på effektiv rente på tidspunktet for første gangs beregning av individuelle nedskrivninger. For lån med flytende renter tas det hensyn til senere renteendringer.

Øvrige nedskrivninger i trinn 1 – 3 baserer seg på tapsestimat beregnet med grunnlag på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD). Datavarehuset inneholder historikk for observert PD og observert LGD og danner grunnlag for gode estimater på fremtidige verdier for PD og LGD.

Se forøvrig beskrivelse av bankes tapsmodell i note 2.

NOTE 4 SEGMENTINFORMASJON

Segmentrapportering er knyttet til den måten konsernet styres og følges opp på internt i virksomheten gjennom resultat og kapitalrapportering, fullmakter og rutiner. Rapporteringen er inndelt etter personmarked og bedriftsmarked for hele banken. Konsernelimineringer fremkommer sammen med ufordelt virksomhet i egen kolonne (Øvrige). Datterselskaper har uvesentlig innvirkning på konserntall. Segment PM og BM er definert som kunder håndtert av henholdsvis PM og BM avdelingene. Det vil være kunder i BM sektor som håndteres av PM avdelingene, og motsatt. Segmentinformasjonen vil derfor ikke samstemme med sektorinndelingen i note 8.

Konsern				
2018 (i hele tusen kroner)	PM	BM	Øvrige	Totalt
Resultatregnskap				
Netto renteinntekter	118 288	123 238	24	241 551
Netto andre inntekter	81 864	20 905	90 687	155 024
Driftskostnader	118 933	53 467	66 072	238 472
Driftsresultat før nedskrivning på utlån og garantier	81 219	90 677	24 639	158 102
Nedskrivning på utlån og garantier	4 774	18 366	0	23 140
Driftsresultat før skatt	76 445	72 310	24 639	173 394
Balanse				
Brutto utlån til kunder	8 184 573	4 010 165	-5 302	12 189 436
Nedskrivninger trinn 1 og 2	-7 850	-27 072	0	-34 922
Nedskrivninger trinn 3	-5 405	-27 370	0	-32 775
Andre eiendeler	0	0	2 368 114	2 368 114
Sum eiendeler pr segment	8 171 318	3 955 723	2 362 812	14 489 853
Innskudd fra og gjeld til kunder	5 468 855	2 617 410	0	8 086 264
Annen gjeld	0	0	4 370 778	4 370 778
Sum gjeld	5 468 855	2 617 410	4 370 778	12 457 042
Egenkapital			2 032 811	2 032 811
Sum egenkapital og gjeld pr segment	5 468 855	2 617 410	6 403 588	14 489 853

Konsern				
2017 (i hele tusen kroner)	PM	BM	Øvrige	Totalt
Resultatregnskap				
Netto renteinntekter	137 174	128 846	-35 603	230 416
Netto andre inntekter	87 793	19 722	131 220	238 735
Driftskostnader	45 522	18 049	181 803	245 374
Driftsresultat før nedskrivning på utlån og garantier	179 445	130 519	-86 185	223 779
Nedskrivning på utlån og garantier	-126	15 824	-1	15 697
Driftsresultat før skatt	179 571	114 695	-86 185	208 081
Balanse				
Brutto utlån til kunder	7 227 511	3 876 488	0	11 103 999
Individuell nedskrivning utlån	-531	-18 895	2 445	-16 981
Gruppenedskrivning utlån	-10 158	-28 705	-2 446	-41 309
Andre eiendeler	0	0	2 557 099	2 557 099
Sum eiendeler pr segment	7 216 822	3 828 888	2 557 098	13 602 808
Innskudd fra og gjeld til kunder	5 170 559	2 573 977	258 954	8 003 491
Annen gjeld	0	0	3 681 192	3 681 192
Sum gjeld	5 170 559	2 573 977	3 940 146	11 684 682
Egenkapital	0	0	1 918 126	1 918 126
Sum egenkapital og gjeld pr segment	5 170 559	2 573 977	5 858 272	13 602 808

NYE LEVERANSER BM

Hilde Sofie: Bli kunde S
HEIDI : Betjeningsk
MARTHE : Bet term
ELIN : Bet ter

BETJENING	M	T	U
MARTHE			MOT
HILDE SOFIE			
ELIN			
HEIDI		K	
TRILL			P

TEAM SPIRIT
STEMNING 🤔 😄
FOESLAG

GJENNOM F

NOTE 5 KAPITALDEKNING

Banken følger EU's kapitaldekningsregelverk for banker og verdipapirforetak CRD IV/CRR.

Basel III/ CRD IV, ble vedtatt den 22.08.14 med ikrafttreden 30.09.14, og er en tilpasning til EUs kapitaldekningsregelverk for banker og verdipapirforetak, som innebærer at kravene til kapitaldekning gradvis har økt frem til 2017. Etter de nye reglene er det minstekrav til ren kjernekapital, kjernekapital og ansvarlig kapital. Fra 31.12.17 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 prosent, systemrisikobuffer 3,0 prosent og motsyklisk buffer 2,0 prosent (opp fra 1,5 prosent). Finansforetak som omfattes av de nye reglene må fra 31.12.17 minst ha ren kjernekapitaldekning på 12,0 prosent, kjernekapitaldekning på 13,5 prosent og kapitaldekning på 15,5 prosent for å dekke minste- og bufferkravene.

Bankens investering i datterselskap faller inn under størrelsesunntaket i forskrift om kapitalkrav og nasjonal tilpassing av CRR/CRD IV § 17. Det utarbeides derfor ikke kapitaldekning på konsolidert nivå.

SpareBank 1 Nordvest benytter standardmetoden for kredittrisiko og basismetoden for operasjonell risiko.

Forholdsmessig konsolidering

Forholdsmessig konsolidering skal gjøres ved eierandeler i foretak i samarbeidende grupper. Konsolideringsreglene for samarbeidende grupper trådte i kraft 1. januar 2017 for foretak som har eierandel på 10 prosent og opp til 20 prosent, og fra 1. januar 2018 for eierandeler under 10 prosent. SpareBank 1 Nordvest foretar forholdsmessig konsolidering fra og med 1. januar 2018 for eierandeler i SB1 Boligkreditt AS, SB1 Næringskreditt AS, SB1 Kredittkort AS, SB1 Finans Midt Norge AS og SamSpar Bankinvest AS (BN Bank).

	Forholdsmessig konsolidering	
(i hele tusen kroner)	31.12.18	31.12.17
Ren kjernekapital	1 712 247	-
Kjernekapital	1 935 686	-
Ansvarlig kapital	2 228 888	-
Totalt beregningsgrunnlag	11 081 671	-
Ren kjernekapitaldekning	15,5 %	-
Kjernekapitaldekning	17,5 %	-
Kapitaldekning	20,1 %	-
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage ratio (LR))	9,5 %	-
Morbank (i hele tusen kroner)	31.12.18	31.12.17
Ansvarlig kapital		
Kjernekapital		
Eierandelskapital	224 337	224 341
Overkursfond	8 133	8 133
Utjevningfond	46 927	39 123
Sparebankens fond	1 381 893	1 289 991
Verdireguleringsfond	45 864	45 939
Gavefond	8 060	7 949
Fondsobligasjon klassifisert som egenkapital	185 000	185 000
Annen egenkapital	-124 856	2 335
Periodens resultat	129 415	0
Balanseført egenkapital	1 904 772	1 802 812
Fondsobligasjon klassifisert som egenkapital	-185 000	-185 000
Sum balanseført egenkapital ekskl. Fondsobligasjon klassifisert som EK	1 719 772	1 617 812
Del av delårs-resultat som ikke medregnes	0	0
Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse	-1 483	-1 497
Tilleggsfradrag i ren kjernekapital som institusjonen anser som nødvendige	-15 188	0
Frdrag for vesentlige og ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	-342 259	-252 817
Ren kjernekapital	1 360 842	1 363 498
Fondsobligasjoner	207 551	245 627
Reduksjon for fondsobligasjoner tatt opp før 31.12.2011 som er omfattet av overgangsordning	-13 530	-30 313
Frdrag for vesentlige og ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	-3 187	-29 530
Kjernekapital	1 551 676	1 549 282

SpareBank 1 Nordvest

Ansvarlig lånekapital	250 808	250 689
Frdrag for ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	-4 927	-31 270
Ansvarlig kapital	1 797 556	1 768 701
Risikovektet beregningsgrunnlag		
Kredittrisiko	7 979 338	7 680 444
Operasjonell risiko	660 106	617 751
CVA-tillegg (motpartsrisiko derivater)	1 106	2 438
Totalt beregningsgrunnlag	8 640 550	8 300 633
Kapitaldekning		
Ren kjernekapitaldekning	15,7 %	16,4 %
Kjernekapitaldekning	18,0 %	18,7 %
Kapitaldekning	20,8 %	21,3 %
Uvektet kjernekapitaldekning (Leverage ratio)	10,8 %	11,4 %
Bufferkrav		
Bevaringsbuffer	216 014	207 516
Motsyklisk buffer	172 811	166 013
Systemrisikobuffer	259 217	249 019
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	648 041	622 547
Minimumskrav til ren kjernekapital	388 825	373 528
Tilgjengelig ren kjernekapital	323 976	367 422
Spesifikasjon av risikovektet kredittrisiko		
Lokale og regionale myndigheter	6 411	9 392
Offentlig eide foretak	0	8 031
Institusjoner	197 048	117 549
Foretak	2 770 234	3 001 409
Massemarked	587 079	379 290
Pantesikkerhet i eiendom	3 774 148	3 471 383
Forfalte engasjementer	104 115	59 924
Høyrisiko-engasjementer	18 882	11 070
Obligasjoner med fortrinnsrett	74 643	80 761
Andeler i verdipapirfond	0	11 949
Egenkapitalposisjoner	240 920	211 969
Øvrige engasjementer inkl utsatt skatt	205 857	317 718
Sum kredittrisiko	7 979 338	7 680 444

NOTE 6 FINANSIELL RISIKOSTYRING

Kjernevirksomheten til banknæringen er å skape verdier gjennom å ta bevisst og akseptabel risiko. Banken har høyt fokus på god risikostyring i tråd med ledende praksis.

SpareBank 1 Nordvest eksponeres for ulike typer risiko, nedenfor er de vesentligste listet opp:

- **Kredittrisiko:** risikoen for tap som følge kundens manglende evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser.
- **Likviditetsrisiko:** risikoen for at konsernet ikke er i stand til å refinansiere sin gjeld eller ikke har evne til å finansiere sine økninger i eiendeler uten vesentlige ekstrakostnader.
- **Markedsrisiko:** risikoen for at tap som skyldes endringer i observerbare markedsvariabler som renter, valutakurser og verdipapirmarkeder.
- **Operasjonell risiko:** risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser.
- **Eierisiko:** risikoen for at SpareBank 1 Nordvest blir påført negative resultat fra eierposter i strategiske eide selskap og/eller må tilføre ny egenkapital i disse selskapene.
- **Compliance risiko:** risikoen for at konsernet pådrar seg offentlige sanksjoner/bøter eller økonomisk tap som følge av manglende etterlevelse av lover og forskrifter.
- **Forretningsrisiko:** risikoen for uventede inntekts- og kostnadssvingninger som følge av endringer i eksterne forhold som markedsituasjon eller myndighetsreguleringer.
- **Omdømmerisiko:** risikoen for svikt i inntjeningen og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, det vil si hos kunder, motparter, aksjemarked eller myndigheter.
- **Strategisk risiko:** risikoen for tap som følge av feilslåtte strategiske satsninger.
- **Konsentrasjonsrisiko:** risikoen for tap som følge at det oppstår en opphopning av eksponering mot en enkelt kunde, bransje eller geografisk område. Konsentrasjonsrisiko på tvers av eksponeringer som kan oppstå i ulike risikotyper og forretningsområder i konsernet, for eksempel på grunn av en felles underliggende risikodriver (f.eks. oljepris).

Risiko- og kapitalstyring i SpareBank 1 Nordvest støtter opp under bankens strategi og måloppnåelse og sikrer finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning.

Dette oppnås gjennom en sterk organisasjonskultur som kjennetegnes av:

- Høy bevissthet om risikostyring og konsernets verdigrunnlag
- God forståelse av hvilke risikoer som driver inntjening og tap
- I størst mulig grad prise aktiviteter og produkter i tråd med underliggende risiko
- Å ha tilstrekkelig soliditet ut fra valgt risikoprofil og samtidig tilstrebe optimal kapitalanvendelse innenfor bankens forretningsstrategi
- Unngå at enkelthendelser skal skade konsernets stilling i alvorlig grad
- Utnyttelse av synergi- og diversifiseringseffekter

For å sikre en effektiv og hensiktsmessig prosess for risiko og kapitalstyring er virksomhetsstyringen bygget inn i følgende rammeverk:

- Konsernets strategiske målbidle
- Organisasjons- og bedriftskulturen
- Risikokartlegging
- Risikoanalyse
- Finansiell framskrivning og stresstester
- Risikostrategier som fastsetter risikoevne og risikovilje
- Kapitalstyring inkludert risikojustert avkastning og kapitalbehovsvurderinger
- Rapportering og oppfølging
- Evaluering og tiltak
- Krise og kontinuitetsplaner
- Vurdering av etterlevelse (compliance)
- Konsernets rammeverk for risiko og kapitalstyring skal være dokumentert og bygge på beste praksis
- Konsernet skal ha en kontroll og styringsstruktur som fremmer forsvarlig og uavhengig styring og kontroll
- Risiko- og kapitalstyring skal være en integrert del av styrings- og beslutningsprosessene i konsernet
- Risiko og kapitalstyringen i konsernet skal støtte opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse

Proessen med risikoidentifikasjon skal gjennomføres jevnlig, være ferm-overskuende og dekke alle vesentlige risikoområder.

Konsernet har mål om å ha lav til moderat risikoprofil samt å ha en god kvalitet i sin risikooppfølging slik at ingen enkelthendelser skal kunne skade bankens finansielle stilling i alvorlig grad. Bankens risikoprofil er kvantifisert gjennom ulike mål for den enkelte risiko og nødvendig økonomisk kapital og regulatorisk kapitaldekning. Konsernet skal minst årlig gjennomføre en finansiell framskrivning med varighet på minimum 3 år, og den skal minimum dekke en forventet finansiell utvikling samt en periode med alvorlig økonomisk tilbakeslag. Det alvorlige økonomiske tilbakeslaget skal være strengt men realistisk. Banken skal ha en oversiktlig og periodisk risikooppfølging og rapportering.

Nedenfor er de risikoene som i størst grad påvirker finansiell rapportering. For ytterligere beskrivelse av risikoforhold og risikohåndtering vises det til SpareBank 1 Nordvest sin Pilar III rapport og praksis knyttet til eierstyring og selskapsledelse. Rapportene ligger tilgjengelig på bankens hjemmeside www.snv.no under om oss og investør.

Kredittrisiko

Kredittrisiko styres av kredittstrategi for person og bedriftsmarkedet med rammeverk for innvilgelse, engasjementsoppfølging og porteføljestyring som vedtas av styret minimum årlig.

Kredittstrategien består av rammer som skal sikre en diversifisert portefølje og en tilfredsstillende risikoprofil. Den gir blant annet rammer for forventet tap, forventet misligholdssannsynlighet og eksponering i ulike bransjediversifisering for bedriftsmarkedet.

Banken har i tillegg høyt fokus på konsentrasjonsrisikoen innenfor bankens kredittportefølje både i forhold til eksponering mot store enkeltkunder og mot enkeltbransjer. Banken har egne rammer for eksponering mot store enkeltkunder og eksponering i enkeltbransjer i tillegg til regulering gjennom «forskrift om store engasjement».

Bankens rammeverk for bedriftsmarkedet og personmarkedet angir bankens retningslinjer og vilkår for kredittinnvilgelse som skal sikre at bankens risikoprofil og eksponering er i tråd med bankens strategi. Retningslinjene angir vilkår for innvilgelse innenfor ulike bransjer og som skal bidra til at forskrift om «krav til nye utlån med pant i bolig» etterleves.

Styret er ansvarlig for bankens låne og kredittinnvilgelse, men delegerer innenfor visse rammer kredittfullmaktene til Administrerende Direktør som delegerer kredittfullmakter videre. Kredittfullmaktene er personlige og knyttet opp mot det enkelte engasjements risikoprofil.

Banken bruker kredittmodeller som er utviklet av SpareBank 1 Alliansen for risikoklassifisering, risikoprising og porteføljestyring. Modellen baserer seg på følgende hovedkomponenter:

1. Sannsynlighet for mislighold: Kundene klassifiseres i misligholdsklasser ut fra sannsynligheten for mislighold i løpet av en 12 måneders periode basert på langsiktig utfall. Misligholdssannsynligheten beregnes på grunnlag av historiske dataserier for finansielle nøkkeltall knyttet til inntjening og tæring, samt grunnlag av ikke finansielle kriterier som adferd og alder. For å gruppere kundene etter misligholdssannsynlighet benyttes det misligholdsklasser (A – I). I tillegg har banken to misligholdsklasser (J og K) for kunder med misligholdte og /eller nedskrevne engasjement.
2. Eksponering ved mislighold: Dette er en beregnet størrelse som beregner bankens antatte eksponering mot kunden ved mislighold. Denne eksponeringen består av henholdsvis utlånsvolum, garantier og innvilgede ikke trukne rammer. Garantier og innvilgede ikke trukne rammer på kunder multipliseres med en konverteringsfaktor.
3. Tapsgard ved mislighold. Dette er en beregnet størrelse av hvor mye det er antatt at konsernet potensielt kan tape dersom kunden misligholder sine forpliktelser. Vurderingen tar hensyn til verdien av underliggende sikkerheter og de kostnader banken har ved å inndrive misligholdte engasjement. Banken fastsetter realisasjonsverdien på stiltte sikkerheter på bakgrunn av erfaringer over tid, og slik at disse ut fra en konservativ vurdering reflekterer den antatte realisasjonsverdien i en lavkonjunktur. Det benyttes sju klasser (1 – 7) for klassifisering av engasjementer i henhold til tapsgard ved mislighold.

Banken har en kontinuerlig oppfølging og etterprøving av risikostyringssystemet. Det gjennomføres løpende kvantitativ validering av modellen som skal sikre at bankens estimater for mislighold, eksponering ved mislighold og tapsgrad ved mislighold holder en tilstrekkelig kvalitet. Det analyseres om modellens evne til å rangere kundene etter risiko og evnen til å fastsette riktig nivå på risikoparameterne. I tillegg analyseres stabiliteten i modellens estimater og modellens konjunkturfølsomhet. Det er kompetansesenter for kreditt i SpareBank 1 Alliansen som videreutvikler de modeller banken legger til grunn i sin kredittgivning som sammen med kredittstrategien til banken skal sikre en god kvalitet i bankens kredittportefølje over tid.

Det vises til note 8 for nærmere beskrivelse av porteføljen ved utgangen av året.

Markedsrisiko

Markedsrisikoen styres gjennom bankens strategi for markedsrisiko med tilhørende rammer og fullmakter. Strategien revideres minimum årlig og vedtas av bankens styre. Størrelsene på rammene fastsettes ut fra stresstester og analyser for bankens beregning av kapitalbehov i tråd med «Finanstilsynets rundskriv 12/2016»

Renterisiko er risikoen for tap som oppstår ved endringer i rentenivået. Bankens renterisiko reguleres av rammer for maksimal verdiendring ved endring i rentenivået på to prosent.

Valutarisiko er risikoen for tap ved endringer i valutakursene. Banken har noe turistvaluta i Euro og USD. Sett i forhold til bankens størrelse er denne eksponeringen ubetydelig. SpareBank 1 Nordvest er valutaagent og har inngått avtale med SpareBank 1 SMN knyttet til leveranse av valutatransaksjoner for bankens kunder.

Kursrisiko på verdipapirer er risikoen for tap som oppstår ved endringer i verdien på obligasjoner og egenkapitalpapirer som banken har investert i. Bankens risikoeksponering mot den formen for risiko er regulert gjennom rammer for maksimale investeringer i de ulike porteføljene.

Se note 14 for nærmere informasjon.

Likviditets- og oppgjørsmarkedsrisiko

Styringen av bankens finansieringsstruktur tar utgangspunkt i bankens overordnede likviditetsstrategi som blir gjennomgått og vedtatt av styret minimum årlig.

Likviditetsstyringen bygger på rammer og gjenspeiler bankens vedtatte risikoprofil. Strategien setter rammer for størrelsen på likviditetsreserver, markedsfinansierings løpetid og lengden på den tidsperioden banken skal tilstrebe å være uavhengig av ny markedsfinansiering.

Likviditetsreserven består av kontanter, deponerbare papirer i Norges Bank, lån som er klargjort for salg til SpareBank 1 Bolig- og Næringskreditt, samt børsnoterte verdipapirer. Salg av godt sikrede lån til SpareBank 1 Bolig- og Næringskreditt bidrar til å dempe finansieringsbehovet og dermed likviditetsrisikoen til SpareBank 1 Nordvest.

Bankens utlån finansieres hovedsakelig med kundeinnskudd og langsiktig verdipapirgjeld. Likviditetsrisikoen begrenses ved at verdipapirgjelden fordeles på ulike innlånskilder, instrumenter og løpetider.

Det er etablert en egen beredskapsplan for likviditet.

Det er finans- og økonomiavdelingen som har ansvaret for den daglige risikostyringen, mens avdeling for risiko- og kapitalstyring overvåker og rapporterer utnyttelse av rammer i henhold til likviditetsstrategien til banken styre.

For ytterligere informasjon vises til note 15 og 16.

Operasjonell risiko

Styres av bankens strategi for operasjonellrisiko. Operasjonell risiko omhandler risiko for tap som følge av:

Mennesker: Brudd på rutiner/retningslinjer, manglende kompetanse, uklare policy, strategi eller rutiner eller interne misligheter

Systemer: Svikt i IKT og andre systemer

Eksterne årsaker: Kriminalitet, naturkatastrofer eller andre eksterne årsaker

Operasjonell risiko er en risikokategori som fanger opp alt det vesentligste av kostnader forbundet med kvalitetsbrister i bankens løpende virksomhet. Banken har en egen database for registrering av hendelser. Operasjonelle hendelser som medfører eller kunne medført tap registreres slik at forbedringstiltak kan vurderes og igangsettes der det finnes hensiktsmessig.

Det holdes årlige risikoanalyser for bankens vesentlige forretningsområder hvor de mest sentrale risikoer identifiseres og vurderes. Der det finnes hensiktsmessig etableres det prosjekt eller tiltak for å redusere risikoen.

Banken har en egen kontrolldatabase hvor etterlevelsen av vesentlige kontrollpunkter sjekkes. Avhengig av kontrollpunkt gjennomføres dette enten månedlig, kvartalsvis, halvårlig eller årlig. Bankens ledere gjennomfører årlig en oppsummerende vurdering av om internkontrollen har vært gjennomført på en tilfredsstillende måte.

Avdeling for risikostyring har ansvaret for den løpende uavhengige overvåkingen av den operasjonelle risikoen. Banken benytter basismetoden for beregning av kapitalbehov for operasjonell risiko.

Eierrisiko

Dette er hovedsakelig risiko knyttet til strategiske eierposter i SpareBank 1 Alliansen som vurderes som felleskontrollerte og tilknyttede selskaper samt risikoen knyttet til bankens datterselskaper.

For ytterligere informasjon vises til note 36.

NOTE 7 FORDRINGER PÅ OG GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER

Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner

(i hele tusen kroner)	Morbank/Konsern	
	2018	2017
Utlån til og fordringer uten avtalt løpetid eller oppsigelsestid	236 559	444 144
Utlån til og fordringer med avtalt løpetid eller oppsigelsestid	149 736	127 090
Sum	386 295	571 234

Innskudd og utlån fra/til kredittinstitusjoner har i flytende rente. Fordringer og gjeld mot kredittinstitusjoner er klassifisert som utlån og fordringer iht. IAS 39 og er vurdert til amortisert kost.

NOTE 8 UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER

Tabellene spesifiserer tall for både morbank og konsern. Forskjellen er et engasjement på 5,3 mill til konsernselskap i 2018 og 9,5 i 2017.

I bankens interne risikoklassifiseringssystem klassifiseres alle engasjementer med individuelle nedskrivninger som misligholdt uavhengig av ekstern definisjon på mislighold (jmf note 2). De fordeles ikke på ulike risikogrupper slik som øvrige engasjement.

Fordeling på risikogrupper er basert på at banken beregner misligholdssannsynlighet for alle kunder i utlånsporteføljen basert på objektive historiske data. Misligholdssannsynligheten benyttes deretter til å klassifisere kundene i ulike risikogrupper. Kundene rescores månedlig i bankens porteføljesystem.

Banken beregner misligholdssannsynlighet for alle kunder i utlånsporteføljen på innvilgelsestidspunktet. Misligholdssannsynligheten beregnes på grunnlag av nøkkeltall knyttet til inntjening, tæring og adferd. Misligholdssannsynligheten benyttes som grunnlag for risikoklassifisering av kunden. Kundene re-scores månedlig i bankens porteføljestyringssystem. Engasjementsoppfølging gjøres ut i fra engasjementets størrelse, risiko og migrering. Risikoprising av næringslivsengasjement gjøres med bakgrunn i forventet tap og nødvendig økonomisk kapital for det enkelte engasjement. Forventet årlig gjennomsnittlig netto tap er beregnet for de neste 12 måneder. Beregning av nedskrivninger på gruppenivå er knyttet til vekst i utlånsvolum, konjunktursituasjon og porteføljesammensetning næring.

Kredittkvaliteten måles og håndteres ved et kredittratingssystem utviklet for og med interne retningslinjer for SpareBank 1 – alliansen. SpareBank 1 Nordvest fastsetter realisasjonsverdien på stille sikkerheter slik at disse ut fra en konservativ vurdering reflekterer den antatte realisasjonsverdi i en nedgangskonjunktur. Den konservative vurderingen innebærer at faktisk oppnådd realisasjonsverdi kan bli høyere enn estimert realisasjonsverdi.

Utlån fordelt på fordringstype (i hele tusen kroner)	Morbank/Konsern	
	31.12.18	31.12.17
Kasse-/drifts- og brukskreditter	1 007 198	986 669
Byggelån	348 998	362 407
Nedbetalingslån	10 833 240	9 754 923
Brutto utlån	12 189 436	11 103 999
Utlån fordelt på sektorer		
Personmarked	8 184 573	7 227 511
Bedriftsmarked	4 004 863	3 876 488
Brutto utlån	12 189 436	11 103 999
Nedskrivninger privatmarked	13 255	10 689
Nedskrivninger bedriftsmarkedet	54 442	47 600
Utlån og fordringer på kunder	12 121 739	11 045 709

Brutto utlån fordelt på geografiske områder	Morbank/Konsern	
	31.12.18	31.12.17
Kristiansund	5 007 534	4 884 911
Øvrige kommuner på Nordmøre	3 613 081	3 227 174
Molde	721 393	546 878
Øvrige kommuner i Romsdal	294 100	249 548
Ålesund	861 088	786 615
Øvrige kommuner på Sunnmøre	563 612	450 267
Kommuner utenfor Møre og Romsdal	1 128 628	958 606
Totalt	12 189 436	11 103 999

Morbank/Konsern	Brutto utlån		Engasjement	
	31.12.18	31.12.17	31.12.18	31.12.17
Fordelt på sektor og næring				
Lønnstakere o.l	7 610 056	7 122 265	8 000 445	7 807 006
Jordbruk/skogbruk	146 745	142 295	152 219	153 433
Fiske og fangst	553 613	488 531	599 454	593 589
Havbruk	194 636	171 463	238 225	190 349
Industri	262 919	255 271	313 514	315 554
Bygg og anlegg, Kraft- og vannforsyning	193 932	164 481	283 216	294 782
Varehandel	186 066	169 265	273 037	204 496
Transport og kommunikasjon	50 931	44 506	69 014	54 092
Hotell- og restaurantdrift	34 081	33 384	38 896	36 690
Borettslag	574 228	266 927	589 936	269 584
Eiendomsdrift	2 042 752	1 940 876	2 209 546	2 157 351
Forretningsmessig tjenesteyting	177 678	195 092	201 482	231 942
Øvrig næring	161 800	109 643	172 800	292 558
Sum totalt engasjement fordelt på sektor og næring	12 189 436	11 103 999	13 141 784	12 601 426

Kreditrisiko - konsern

Tabellen viser kreditrisiko fremstilt i bruttoverdier på finansielle eiendeler vurdert til amortisert kost, virkelig verdi over OCI, finansielle garantikontrakter og lånetilsagn. Bankens risikoklassifiseringssystem klassifiserer hvert engasjement i risikogrupperne lavest, lav, middels, høy, høyeste og misligholdt/nedskrevet basert på kundens misligholdssannsynlighet (PD) og sikkerhetsdekning (sikkerhetsklasse). Se for øvrig note 7 for ytterligere informasjon om bankens risikostyring og risikoklassifisering.

Morbank/Konsern	Brutto utlån		Engasjement		Gjennomsnittlig forventet tap		Usikret eksponering	
	31.12.18	31.12.17	31.12.18	31.12.17	31.12.18	31.12.17	31.12.18	31.12.17
Fordelt på risikogruppe								
Lavest	4 436 879	4 375 948	4 859 090	4 806 032	1 390	962	6,1 %	6,3 %
Lav	3 566 199	3 146 069	3 718 690	3 517 558	2 267	2 469	29,5 %	30,0 %
Middels	3 058 422	2 826 091	3 271 305	3 375 777	10 748	11 599	35,8 %	32,1 %
Høy	576 835	287 601	689 810	344 323	6 324	3 933	45,1 %	32,4 %
Høyest	390 350	323 710	439 578	384 911	14 606	14 665	47,0 %	44,1 %
Misligholdt og nedskrevet	160 750	144 580	163 312	172 826	13 292	12 240	41,3 %	43,0 %
Totalt	12 189 436	11 103 999	13 141 784	12 601 427	48 627	45 869	23,7 %	22,6 %

NOTE 9 OVERFØRING AV UTLÅN TIL KREDITTFORETAK

SpareBank 1 Nordvest har avtaler om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i eiendom til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. I henhold til inngått forvaltningsavtale med disse to selskapene i alliansen forestår SpareBank 1 Nordvest forvaltning av utlånene og opprettholder kundekontakten. SpareBank 1 Nordvest mottar et vederlag i form av provisjoner for de plikter som følger med forvaltningen av lånene. SpareBank 1 Nordvest har vurdert de regnskapsmessige implikasjonene dit hen at det vesentligste av risiko og fordeler ved eierskap knyttet til de solgte utlånene er overført. Det innebærer full fraregning. Mottatt vederlag for lån som er overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS tilsvarer bokført verdi og vurderes å samsvare med lånenes virkelige verdi på overføringstidspunktet. SpareBank 1 Nordvest innregner alle rettigheter og plikter som skapes eller beholdes ved overføringen separat som eiendeler eller forpliktelser. Hvis kredittforetakene får tap på overtatte lån har de en viss motregningsrett i provisjoner fra samtlige banker som har overført lån. Det foreligger dermed en begrenset gjenværende involvering knyttet til solgte utlån ved mulig begrenset avregning av tap mot provisjon. Denne motregningsadgangen anses imidlertid ikke å være av en slik karakter at den endrer på konklusjonen om at det vesentligste av risiko og fordeler ved eierskap er overført. SpareBank 1 Nordvest sin maksimale eksponering for tap er representert ved det høyeste beløpet som vil kunne kreves dekket under avtalene. Kredittforetakene kan foreta videresalg av utlån som er kjøpt av SpareBank 1 Nordvest, samtidig som SpareBank 1 Nordvest sin rett til å forvalte kundene og motta provisjon følger med. Dersom SpareBank 1 Nordvest ikke er i stand til å betjene kundene kan retten til betjening og provisjon falle bort. Videre kan SpareBank 1 Nordvest ha opsjon til å kjøpe tilbake utlån under gitte betingelser. Eierandel i kredittforetak fremgår av note 26

SpareBank 1 Boligkreditt AS

SpareBank 1 Boligkreditt AS erverver utlån med pant i boliger og utsteder OMF innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt AS er sikret med pant i bolig innenfor 70 prosent av takst. Solgte lån er juridisk eid av SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Nordvest har, utover retten til å forestå forvaltning og motta provisjon, samt rett til å overta helt eller delvis nedskrevne lån, ingen rett til bruk av lånene. SpareBank 1 Nordvest forestår forvaltningen av de solgte utlånene og SpareBank 1 Nordvest mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene. SpareBank 1 Nordvest har solgt og kostnadene i selskapet. Totalt er det fraregnet boliglån til SpareBank 1 Boligkreditt for 4.014 millioner kroner ved utgangen av regnskapsåret 2018 mot 3.946 millioner kroner i 2017. SpareBank 1 Nordvest har, sammen med

de andre eierne av SpareBank 1 Boligkreditt inngått avtale om etablering av likviditetsfasilitet for SpareBank 1 Boligkreditt. Dette innebærer at SpareBank 1 Nordvest kommitterer seg til å kjøpe boligkredittobligasjoner begrenset til en samlet verdi av 12 måneders forfall i SpareBank 1 Boligkreditt. Hver eier hefter prinsipielt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for SpareBank 1 Nordvest. SpareBank 1 Boligkreditt holder etter sine interne retningslinjer likviditet for de neste tolv måneders forfall. Denne trekkes fra ved vurderingen av SpareBank 1 Nordvest ansvar. Det er derved kun dersom foretaket ikke lenger har likviditet for de neste tolv måneders forfall at SpareBank 1 Nordvest vil rapportere noe engasjement knyttet til dette. Sammen med de øvrige eierne av SpareBank 1 Boligkreditt har SpareBank 1 Nordvest også inngått avtale om å sikre at SpareBank 1 Boligkreditt til enhver tid har en tilstrekkelig kjernekapital-dekning i henhold til det til enhver tid gjeldene regelverk. Aksjonærene skal tilføre tilstrekkelig kjernekapital innen 3 måneder etter å ha mottatt skriftlig anmodning om dette. Aksjonærenes forpliktelse til å tilføre slik kjernekapital er proratarisk og ikke solidarisk, og skal være i henhold til hver aksjonærs pro rata andel av aksjene i SpareBank 1 Boligkreditt.

SpareBank 1 Næringskreditt AS

SpareBank 1 Næringskreditt AS ble etablert i 2009 og har konsesjon fra Finanstilsynet til å drive som kredittforetak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). OMF utstedt av SpareBank 1 Næringskreditt AS har en Aa1 rating fra Moody's. Foretaket er eid av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen og er samlokalisert med SpareBank 1 Boligkreditt AS i Stavanger. Hensikten med kredittforetaket er å sikre bankene i alliansen stabil og langsiktig finansiering av næringseiendom til konkurransedyktige priser. SpareBank 1 Næringskreditt AS erverver utlån med pant i næringseiendom og utsteder OMF innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Lån solgt til SpareBank 1 Næringskreditt AS er sikret med pant i næringseiendom innenfor 60 prosent av takst. Solgte lån er juridisk eid av SpareBank 1 Næringskreditt AS og SpareBank 1 Nordvest har, utover retten til å forestå forvaltning og motta provisjon, samt rett til å overta helt eller delvis nedskrevne lån, ingen rett til bruk av lånene. SpareBank 1 Nordvest forestår forvaltningen av de solgte utlånene og SpareBank 1 Nordvest mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene. SpareBank 1 Nordvest har solgt og kostnadene i selskapet. Ved utgangen av desember 2018 er bokført verdi av solgte utlån til SpareBank 1 Næringskreditt AS 446 millioner kroner mot 456 millioner kroner i 2017.

NOTE 10 ALDERSFORDELING PÅ FORFALTE, MEN IKKE NEDSKREVNE UTLÅN

Tabellen viser forfalte beløp på utlån fordelt på antall dager etter forfall som ikke skyldes forsinkelse i betalingsformidlingen. Hele utlånsengasjementet er inkludert når deler av engasjementet er forfalt. Like tall for konsern og morbank

2018

Utlån til og fordringer på kunder (i hele tusen kroner)	Under 30 dager	31-90 dager	Over 91 dager	Totalt
- Personmarked	80 571	9 239	43 879	133 689
- Bedriftsmarked	16 400	266	26 300	42 966
Sum	96 971	9 505	70 179	176 655

2017

Utlån til og fordringer på kunder (i hele tusen kroner)	Under 30 dager	31-90 dager	Over 91 dager	Totalt
- Personmarked	82 659	13 746	43 941	140 346
- Bedriftsmarked	17 096	4 721	23 117	44 934
Sum	99 755	18 467	67 058	185 280

NOTE 11 NEDSKRIVNING PÅ UTLÅN OG GARANTIER

IFRS 9 er implementert fra 01.01.18. Siden sammenligningstall ikke er omarbeidet, følger sammenligningstallene under etter prinsippene i IAS 39. For detaljert beskrivelse av tapsmodellen se note 2. Merk at fordelingen i denne noten ikke samsvarer med sektorinndelingen i regnskapet. Dette kommer av at risikodata er organisert på hhv. organisasjonsnummer og personnummer og ikke sektortilhørighet.

Tabellene under avstemmer inngående og utgående balanse per trinn. Avstemmingsposter inkluderer:

- Bevegelser mellom trinn, IB for lån som er flyttet til trinnene.
- Nye utstedte lån, som reflekterer tapsavsetningen for nye innregnede lån, inkludert utlån som tidligere er fraregnet som følge av endrede vilkår.
- Utlån som er fraregnet reflekterer avsetning for utlån som er fraregnet i perioden uten at det er nedskrevet som følge av kredittap inkludert lån som er fraregnet som følge av endringer i vilkår.
- Ny måling av tap inkluderer effekt av endringer i input eller forutsetninger i modellen, delvis tilbakebetaling, opptrekk i eksisterende kreditt, og endringer i måling som følge av overføring mellom trinn.

	Morbank/Konsern			
Totalt balanseført tapsavsetning på engasjement	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.18	18 510	16 134	20 027	54 670
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	5 089	-3 088	-2 001	0
Overført til (fra) Trinn 2	-1 271	1 313	-42	0
Overført til (fra) Trinn 3	-313	-1 017	1 330	0
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	6 719	4 455	842	12 015
Økning i trekk på eksisterende lån	2 129	9 431	15 940	27 500
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-9 824	-3 028	-1 112	-13 964
Utlån som har blitt fraregnet	-4 001	-6 315	-404	-10 720
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	0	0	-2 381	-2 381
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger(konstaterte)	0	0	576	576
31.12.18	17 037	17 885	32 775	67 698

Engasjement totalt	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.18	11 220 888	782 909	172 148	12 175 945
Avsetning til tap overført til Trinn 1	222 594	-218 775	-3 818	0
Avsetning til tap overført til Trinn 2	-484 636	532 974	-3 112	45 225
Avsetning til tap overført til Trinn 3	-8 516	-23 480	31 995	0
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	4 499 024	219 120	5 746	4 723 890
Økning i trekk på eksisterende lån	332 506	41 288	13 162	386 957
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-836 033	-128 225	-33 940	-998 197
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-2 891 364	-244 115	-16 434	-3 151 913
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	0	0	-1 178	-1 178
Endring som skyldes innbetalinger på tidligere nedskrivninger(konstaterte)	0	0	617	617
31.12.18	12 054 464	961 697	165 185	13 181 345

01.01. Avsetning til tap i % av engasjement	0,16 %	2,06 %	11,63 %	0,45 %
31.12. Avsetning til tap i % av engasjement	0,14 %	1,86 %	19,84 %	0,51 %

Kredittrisiko engasjement	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Svært lav	4 880 122	18 600	0	4 898 722
Lav	3 675 688	16 135	0	3 691 823
Middels	2 812 740	497 574	0	3 310 314
Høy	502 599	188 507	0	691 106
Svært høy	183 315	240 881	0	424 195
Misligholdte og nedskrevne	0	0	165 185	165 185
31.12.18	12 054 464	961 697	165 185	13 181 345

SpareBank 1 Nordvest

Morbank/Konsern

Nedskrivning på utlån totalt	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.18	16 846	15 354	20 027	52 227
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	5 012	-3 011	-2 001	0
Overført til (fra) Trinn 2	-1 196	1 238	-42	0
Overført til (fra) Trinn 3	-299	-1 016	1 315	0
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	6 045	3 400	842	10 287
Økning i trekk på eksisterende lån	2 166	8 940	15 940	27 047
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-9 528	-3 012	-1 112	-13 652
Utlån som har blitt fraregnet	-3 771	-5 910	-390	-10 071
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	0	0	-2 381	-2 381
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger(konstaterte)	0	0	576	576
31.12.18	15 275	15 983	32 775	64 034

Utlån totalt	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.18	10 278 983	677 324	147 691	11 103 999
Avsetning til tap overført til Trinn 1	208 988	-205 784	-3 204	0
Avsetning til tap overført til Trinn 2	-436 621	484 959	-3 112	45 225
Avsetning til tap overført til Trinn 3	-8 348	-23 420	31 768	0
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	4 201 650	184 510	5 322	4 391 481
Økning i trekk på eksisterende lån	260 806	32 040	11 529	304 374
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-702 088	-48 475	-17 073	-767 637
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-2 653 808	-222 030	-11 607	-2 887 445
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	0	0	-1 178	-1 178
Endring som skyldes innbetalinger på tidligere nedskrivninger(konstaterte)	0	0	617	617
31.12.18	11 149 561	879 125	160 750	12 189 436

01.01. Avsetning til tap i % av utlån	0,16 %	2,27 %	13,56 %	0,47 %
31.12. Avsetning til tap i % av utlån	0,14 %	1,82 %	20,39 %	0,53 %

Kreditrisiko utlån	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Svært lav	4 419 099	17 780	0	4 436 879
Lav	3 550 964	15 236	0	3 566 199
Middels	2 611 765	446 657	0	3 058 422
Høy	395 487	181 348	0	576 835
Svært høy	172 245	218 104	0	390 350
Misligholdte og nedskrevne	0	0	160 750	160 750
31.12.18	11 149 561	879 125	160 750	12 189 436

Nedskrivning på utlån til privatpersoner	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.18	3 065	5 023	1 597	9 685
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	1 620	-1 619	-1	0
Overført til (fra) Trinn 2	-173	215	-42	0
Overført til (fra) Trinn 3	-22	-392	413	0
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	1 230	1 005	9	2 245
Økning i trekk på eksisterende lån	468	1 955	4 591	7 014
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-2 146	-698	-286	-3 130
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-786	-1 013	-268	-2 068
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	0	0	0	0
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger(konstaterte)	0	0	0	0
31.12.18	3 256	4 477	6 014	13 746

Utlån til privatpersoner	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.18	6 906 531	378 077	57 307	7 341 914
Avsetning til tap overført til Trinn 1	126 615	-126 596	-18	0
Avsetning til tap overført til Trinn 2	-178 189	181 301	-3 112	0
Avsetning til tap overført til Trinn 3	-1 683	-15 293	16 976	0
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	3 113 763	104 463	510	3 218 736
Økning i trekk på eksisterende lån	131 044	14 356	121	145 521
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-453 716	-18 694	-2 009	-474 418
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-1 807 954	-88 408	-10 439	-1 906 801
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	0	0	0	0
31.12.18	7 836 410	429 206	59 334	8 324 951

01.01. Avsetning til tap i % av utlån	0,04 %	1,33 %	2,79 %	0,13 %
31.12. Avsetning til tap i % av utlån	0,04 %	1,04 %	10,14 %	0,17 %

Kredittrisiko utlån til privatpersoner	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Svært lav	3 511 354	15 813	0	3 527 168
Lav	2 937 138	14 898	0	2 952 035
Middels	1 308 387	247 095	0	1 555 482
Høy	31 721	73 348	0	105 069
Svært høy	47 810	78 052	0	125 862
Misligholdte og nedskrevne	0	0	59 334	59 334
31.12.18	7 836 410	429 206	59 334	8 324 951

SpareBank 1 Nordvest

Nedskrivning på utlån til selskap og andre enheter med org. nummer	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.18	13 782	10 331	18 430	42 542
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	3 392	-1 392	-2 000	0
Overført til (fra) Trinn 2	-1 023	1 023	0	0
Overført til (fra) Trinn 3	-278	-624	902	0
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	4 815	2 395	832	8 043
Økning i trekk på eksisterende lån	1 698	6 985	11 349	20 033
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-7 382	-2 314	-826	-10 522
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-2 984	-4 897	-121	-8 003
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	0	0	-2 381	-2 381
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger(konstaterte)	0	0	576	576
31.12.18	12 020	11 507	26 762	50 288

Utlån til selskap og andre enheter med org. nummer	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.18	3 372 453	299 248	90 384	3 762 085
Avsetning til tap overført til Trinn 1	82 374	-79 188	-3 186	0
Avsetning til tap overført til Trinn 2	-258 433	303 658	0	45 225
Avsetning til tap overført til Trinn 3	-6 665	-8 127	14 792	0
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	1 087 887	80 047	4 812	1 172 745
Økning i trekk på eksisterende lån	129 762	17 684	11 408	158 854
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-248 373	-29 781	-15 065	-293 218
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-845 854	-133 621	-1 168	-980 644
Endring som skyldes konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	0	0	-1 178	-1 178
Endring som skyldes innbetalinger på tidligere nedskrivninger(konstaterte)	0	0	617	617
31.12.18	3 313 151	449 918	101 416	3 864 485

01.01. Avsetning til tap i % av utlån	0,41 %	3,45 %	20,39 %	1,13 %
31.12. Avsetning til tap i % av utlån	0,36 %	2,56 %	26,39 %	1,30 %

Kreditrisiko utlån til selskap og andre enheter med org. Nummer	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Svært lav	907 745	1 967	0	909 711
Lav	613 826	338	0	614 164
Middels	1 303 378	199 562	0	1 502 940
Høy	363 767	108 000	0	471 766
Svært høy	124 436	140 052	0	264 488
Misligholdte og nedskrevne	0	0	101 416	101 416
31.12.18	3 313 151	449 918	101 416	3 864 485

Totalt balanseført tapsavsetning på ubenyttet kreditt, garantier og tilsagn	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.18	1 664	779	0	2 443
Avsetning til tap				
Overført til (fra) trinn 1	77	-77	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	-76	76	0	0
Overført til (fra) Trinn 3	-14	-1	14	0
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	674	1 054	0	1 728
Økning i trekk på eksisterende lån	-37	491	0	453
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-295	-16	0	(311)
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-230	-404	-14	(649)
Endring som skyldes konstaterede nedskrivninger (konstaterede tap)	0	0	0	0
Innbetalinger på tidligere nedskrivninger(konstaterede)	0	0	0	0
31.12.18	1 762	1 902	0	3 664

Ikke balanseførte poster (ubenyttet kreditt, garantier og tilsagn)	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
01.01.18	941 905	105 585	24 457	1 071 946
Avsetning til tap overført til Trinn 1	13 605	-12 991	-614	0
Avsetning til tap overført til Trinn 2	-48 014	48 014	0	0
Avsetning til tap overført til Trinn 3	-168	-60	228	0
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	297 374	34 610	424	332 409
Økning i trekk på eksisterende lån	71 701	9 248	1 633	82 582
Reduksjon i trekk på eksisterende lån	-133 944	-79 750	-16 866	-230 561
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-237 556	-22 085	-4 827	-264 468
Endring som skyldes konstaterede nedskrivninger (konstaterede tap)	0	0	0	0
31.12.18	904 903	82 572	4 434	991 909

01.01. Avsetning til tap i % av ubenyttet kreditt, garantier og tilsagn	0,18 %	0,74 %	0,00 %	0,23 %
31.12. Avsetning til tap i % av ubenyttet kreditt, garantier og tilsagn	0,19 %	2,30 %	0,00 %	0,37 %

Kredittrisiko ubenyttet kreditt, garantier og tilsagn	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Svært lav	461 023	820	0	461 843
Lav	124 724	900	0	125 624
Middels	200 975	50 917	0	251 892
Høy	107 112	7 159	0	114 271
Svært høy	11 069	22 777	0	33 846
Misligholdte og nedskrevne	0	0	4 434	4 434
31.12.18	904 903	82 572	4 434	991 909

SpareBank 1 Nordvest

	Morbank/ konsern	
	31.12.18	31.12.17
Periodens tap på utlån og garantier		
Endring i individuelle nedskrivninger	ia.	7 897
Endring i gruppenedskrivninger	ia.	1 429
Endring i IFRS 9 nedskrivning	18 936	ia.
Konstaterte tap med tidligere nedskrivninger	1 122	1 814
Konstaterte tap uten tidligere nedskrivninger	9 140	5 887
Inngang på tidligere konstaterte nedskrivninger	-3 986	-915
Andre korreksjoner / amortisering av nedskrivninger	-2 073	-414
Sum tap på utlån og garantier	23 140	15 697

	Morbank/ konsern	
	31.12.18	31.12.17
Misligholdte engasjement:		
Brutto misligholdte engasjement over 90 dager	83 419	67 050
Trinn 3 nedskrivning	-7 839	-8 948
Netto misligholdte engasjement	75 580	58 102
Avsetningsgrad	9,4 %	13,3 %
Brutto misligholdte engasjement i % av brutto utlån	0,7 %	0,6 %

	Morbank/ konsern	
	31.12.18	31.12.17
Øvrige tapsutsatte engasjement:		
Øvrig tapsutsatte engasjement	54 162	77 916
Trinn 3 nedskrivning	-5 749	-12 275
Netto tapsutsatte engasjement	48 413	65 641
Avsetningsgrad	10,6 %	15,8 %
Øvrig tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	0,5 %	0,7 %

	Morbank/ konsern	
	31.12.18	31.12.17
Individuelle nedskrivninger fordelt på sektor og næring		
Lønnstakere o.l	4 987	531
Industri	0	2 000
Bygg og anlegg, Kraft- og vannforsyning	9 836	2 383
Varehandel	412	290
Transport og kommunikasjon	1 427	0
Hotell- og restaurantdrift	774	0
Eiendomsdrift	11 013	11 072
Forretningsmessig tjenesteyting	3 720	3 150
Øvrig næring	607	0
Sum individuelle nedskrivninger (trinn 3)	32 775	19 427

Utestående kontraktmessige beløp av finansielle eiendeler som er nedskrevet i året men som fremdeles er gjenstand for håndhevningsaktiviteter utgjorde 71,4 millioner kroner

NOTE 12 MAKSIMAL KREDITTRISIKOEKSPONERING, IKKE HENSYNTATT PANTESTILLELSER

Tabellen nedenfor viser maksimalt eksponering mot kredittrisiko for komponentene i balansen, inkludert derivater. Eksponeringen er vist brutto før eventuelle pantestillelser og tillatte motregninger.

Morbank		(i hele tusen kroner)	Konsern	
Brutto eksponering etter nedskr.			Brutto eksponering etter nedskr.	
2017	2018		2018	2017
EIENDELER				
81 494	86 306	Kontanter og fordringer på sentralbanker	86 306	81 494
444 144	386 295	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	386 295	444 144
11 113 505	12 184 134	Brutto utlån til og fordringer på kunder	12 189 436	11 103 999
1 049 537	996 441	Verdipapirer - til virkelig verdi	996 441	1 049 537
452	1 189	Finansielle derivater	1 189	452
12 689 132	13 654 365	Sum eiendeler	13 659 667	12 679 626
FORPLIKTELSER				
364 176	255 797	Betingede forpliktelser	255 797	364 176
706 299	701 854	Ubenyttede kreditter	701 854	706 299
246 392	158 503	Lånetslags	158 503	246 392
666 266	556 831	Finansielle garantistillelser	556 831	666 266
14 672 265	15 327 349	Total kredittrisikoeksponering	15 332 651	14 662 760

Av all kreditteksponering er det kun utlån som fordeles etter geografisk områder. Utlån er spesifisert i note 8.

NOTE 13 KREDITTKVALITET PR. KLASSE AV FINANSIELLE EIENDELER

Tallene er rapportert kun for konsern. Differanse mellom mor og konsern utgjør 5,3 mill på utlån til og fordringer på kunder. Kredittkvaliteten av finansielle eiendeler håndteres ved at SpareBank 1-alliansen benytter sine interne retningslinjer for kredittrater. Tabellen nedenfor viser kredittkvaliteten pr klasse av eiendeler for utlånsrelaterte eiendeler i balansen, basert på bankens eget kredittratingsystem.

Konsern	Hverken forfalt eller nedskrevet					Misligholdt eller individuelt nedskrevet	Sum
	Laveste risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Høyeste risiko		
2018							
Utlån							
Fordringer på sentralbanken	68 028	0	0	0	0	0	68 028
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0	385 295	0	0	0	0	385 295
Utlån til og fordringer på kunder							
- Privatmarked	3 584 097	2 861 534	1 473 082	80 137	120 381	60 041	8 179 271
- Bedriftsmarked	1 049 918	633 424	1 557 820	399 677	275 998	93 298	4 010 134
Sum	4 702 043	3 880 253	3 030 901	479 813	396 379	153 339	12 642 728
Finansielle investeringer							
Noterte statsobligasjoner	99 594	0	0	0	0	0	99 594
Noterte andre obligasjoner	94 166	774 979	0	0	0	0	869 145
Unoterte obligasjoner	0	27 702	0	0	0	0	27 702
Sum	193 760	802 681	0	0	0	0	996 441
Totalt	4 895 803	4 682 934	3 030 901	479 813	396 379	153 339	13 639 169
2017							
Utlån							
Fordringer på sentralbanken	59 315	0	0	0	0	0	59 315
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0	444 144	0	0	0	0	444 144
Utlån til og fordringer på kunder							
- Privatmarked	3 528 297	2 303 524	1 098 085	108 230	133 701	55 614	7 227 451
- Bedriftsmarked	860 738	843 055	1 727 029	174 321	184 917	86 487	3 876 547
Sum	4 448 350	3 590 723	2 825 114	282 552	318 618	142 101	11 607 458
Finansielle investeringer							
Noterte statsobligasjoner	99 830	0	0	0	0	0	99 830
Noterte andre obligasjoner	45 064	875 769	0	0	0	0	920 833
Unoterte obligasjoner	0	28 720	0	0	0	0	28 720
Sum	144 894	904 489	0	0	0	0	1 049 383
Totalt	4 593 244	4 495 212	2 825 114	282 552	318 618	142 101	12 656 841

NOTE 14 MARKEDSRISIKO

Banken har som mål å begrense sin renterisiko og har derfor som policy å ikke binde renten på sin finansiering. Nedenfor er effekten av 1% økning i renten beregnet for bankens totale rentebærende finansielle instrumenter:

Finansielt instrument	(i hele tusen kroner)	Saldo	Resultateffekt (før skatt)	Egenkapitaleffekt (etter skatt)
Ansvarlig lån		250 808	3 802	2 852
Fondsobligasjon		207 551	2 060	1 545
Obligasjonsgjeld		3 994 793	54 542	40 906
Rentebytteavtaler			-144 920	-108 690
Statssertifikater		99 594	-4 598	-3 449
Sertifikater til kommune/fylkeskommune		58 314	-810	-607
OMF		746 428	-10 766	-8 075
Andre obligasjoner		92 105	-706	-529
Sum		5 449 593	-101 396	-76 047

Valutarisiko

Valutarisiko oppstår ved at konsernet har forskjeller mellom eiendeler og forpliktelser i den enkelte valuta. Handelsaktiviteten i SpareBank 1 Nordvest er knyttet til reisevaluta i Euro og USD hvor årlig totalvolum varierer i fra 0,9-1,5 mill.kr. Andre valutabehov dekkes gjennom samarbeidende bank innen Alliansen.

Prisrisiko aksjer og andre verdipapirer

Denne risikoen er begrenset til bokført beløp. Se note 24 og 26 for ytterligere informasjon om disse investeringene.

NOTE 15 LIKVIDITETSRISIKO/GJENVÆRENDE KONTRAKTSMESSIG LØPETID PÅ FORPLIKTELSER

For detaljert beskrivelse henvises til note 6 Finansiell risikostyring.

Morbank							
Pr 31.12.2018	(i hele tusen kroner)	På forespørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
Gjeld							
Innskudd fra og gjeld til kunder		7 491 764		605 484			8 097 248
Renteutbetalinger				5 009			5 009
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			65 277	621 796	3 307 720		3 994 793
Renteutbetalinger			19 620	54 900	143 228		217 748
Finansielle derivater					704 500		704 500
Renteutbetalinger			1 212	1 858	285	12 101	15 456
Ansvarlig lånekapital				150 596	122 763		273 359
Renteutbetalinger			2 625	6 933	6 406		15 964
Sum kontantstrømforspliktelser		7 491 764	88 734	1 446 576	4 284 902	12 101	13 324 077
Konsern							

SpareBank 1 Nordvest

Pr 31.12.2018	(i hele tusen kroner)	På forespørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
Gjeld							
Innskudd fra og gjeld til kunder		7 475 772		605 484			8 081 256
Renteutbetalinger				5 009			5 009
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			65 277	621 796	3 307 720		3 994 793
Renteutbetalinger			19 620	54 900	143 228		217 748
Finansielle derivater					704 500		704 500
Renteutbetalinger			1 212	1 858	285	12 101	15 456
Ansvarlig lånekapital				150 596	122 763		273 359
Renteutbetalinger			2 625	6 933	6 406		15 964
Sum kontantstrømforpliktelser		7 475 772	88 734	1 446 576	4 284 902	12 101	13 308 085

Morbank							
Pr 31.12.2017	(i hele tusen kroner)	På forespørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
Gjeld							
Innskudd fra og gjeld til kunder		7 566 468		451 883			8 018 351
Renteutbetalinger				1 320			1 320
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			242 155	507 554	2 503 799		3 253 508
Renteutbetalinger			12 689	33 381	67 108		113 178
Finansielle derivater					700 000		700 000
Renteutbetalinger			329	986	4 491	499	6 305
Ansvarlig lånekapital				38 080	273 236		311 316
Renteutbetalinger			2 682	7 053	14 631		24 366
Sum kontantstrømforpliktelser		7 566 468	257 855	1 040 257	3 563 265	499	12 428 345

Konsern							
Pr 31.12.2017	(i hele tusen kroner)	På forespørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
Gjeld							
Innskudd fra og gjeld til kunder		7 550 288		451 883			8 002 171
Renteutbetalinger				1 320			1 320
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			242 155	507 554	2 503 799		3 253 508
Renteutbetalinger			12 689	33 381	67 108		113 178
Finansielle derivater					700 000		700 000
Renteutbetalinger			329	986	4 491	499	6 305
Ansvarlig lånekapital				38 080	273 236		311 316
Renteutbetalinger			2 682	7 053	14 631		24 366
Sum kontantstrømforpliktelser		7 550 288	257 855	1 040 257	3 563 265	499	12 412 164

Derivater er lagt inn med brutto utbetalinger.

NOTE 16 FORFALLSANALYSE AV EIENDELER OG FORPLIKTELSER

Morbank						
Pr 31.12.2018 (i hele tusen kroner)	På forespørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på sentralbanker	86 306	-	-	-	-	86 306
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	236 851	-	-	149 444	-	386 295
Netto utlån til og fordringer på kunder	1 316 200	13 095	31 902	399 118	10 356 122	12 116 436
Sertifikater, obligasjoner og rentefond	-	-	324 646	639 765	32 030	996 441
Finansielle derivater	-	-	-	1 189	-	1 189
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	485 679	-	-	-	-	485 679
Investering i konsernselskaper	16 660	-	-	-	-	16 660
Investering i eierinteresser	73 757	-	-	-	-	73 757
Eiendom, anlegg og utstyr	178 938	-	-	-	-	178 938
Andre eiendeler	10	7 603	-	-	16 275	23 888
Sum eiendeler	2 394 400	20 698	356 548	1 189 517	10 404 427	14 365 589
Gjeld						
Innskudd fra og gjeld til kunder	7 491 764	-	610 493	-	-	8 102 257
Gjeld stiftet ved utstedelse av av verdipapirer	-	65 277	621 796	3 307 720	-	3 994 793
Betalbar skatt	-	-	33 000	-	-	33 000
Ansvarlig lånekapital	-	-	150 596	122 763	-	273 359
Annen gjeld	-	24 700	10 612	13 240	8 856	57 409
Sum gjeld	7 491 764	89 977	1 426 497	3 443 723	8 856	12 460 817
Konsern						
Pr 31.12.2018 (i hele tusen kroner)	På forespørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på sentralbanker	86 306	-	-	-	-	86 306
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	236 851	-	-	149 444	-	386 295
Netto utlån til og fordringer på kunder	1 316 200	13 095	31 902	404 420	10 356 122	12 121 739
Sertifikater, obligasjoner og rentefond	-	-	324 646	639 765	32 030	996 441
Finansielle derivater	-	-	-	1 189	-	1 189
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	485 679	-	-	-	265	485 943
Investering i konsernselskaper	16 660	-	-	-	-16 660	-
Investering i eierinteresser	73 757	-	-	-	106 456	180 213
Eiendom, anlegg og utstyr	178 938	-	-	-	401	179 339
Andre eiendeler	10	10 687	-	7 882	33 809	52 388
Sum eiendeler	2 394 400	23 782	356 548	1 202 701	10 512 422	14 489 853
Gjeld						
Innskudd fra og gjeld til kunder	7 475 771	-	610 493	-	-	8 086 264
Gjeld stiftet ved utstedelse av av verdipapirer	-	65 277	621 796	3 307 720	-	3 994 793
Betalbar skatt	-	-	35 095	-	-	35 095
Ansvarlig lånekapital	-	-	150 596	122 763	-	273 359
Annen gjeld	-	24 700	18 939	13 037	8 856	65 532
Sum gjeld	7 475 771	89 977	1 436 918	3 443 520	8 856	12 455 042

NOTE 17 NETTO RENTEINTEKTER

Morbank		(i hele tusen kroner)	Konsern	
2017	2018		2018	2017
		Renteinntekter		
3 601	3 665	Renter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	3 665	3 601
374 686	390 219	Renter av utlån til og fordringer på kunder	390 465	374 160
0	-694	Andre renteinntekter	-694	0
378 288	393 190	Sum renteinntekter, eiendeler målt til amortisert kost	393 436	377 762
13 203	15 544	Renter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	15 544	13 203
13 203	15 544	Sum renteinntekter, eiendeler målt til virkelig verdi	15 544	13 203
391 491	408 734	Sum renteinntekter	408 979	390 965
		Rentekostnader		
79 284	80 796	Renter på innskudd fra og gjeld til kunder	80 868	79 239
63 860	69 750	Renter på utstedte verdipapirer	69 750	63 860
11 361	10 445	Renter på ansvarlig lånekapital	10 445	11 361
0	11	Andre rentekostnader	11	0
6 442	6 354	Avgift til Bankenes Sikringsfond	6 354	6 442
160 948	167 356	Sum rentekostnader	167 429	160 903
230 543	241 377	Sum netto renteinntekter	241 551	230 062
		Gjennomsnittsrenter og gjennomsnittlig rentebærende eiendeler og gjeld		
		Eiendeler		
11 020 360	11 531 264	Gjennomsnittlig rentebærende saldo utlån til kunder	11 536 566	11 010 854
3,2 %	3,2 %	Gjennomsnittsrente utlån til kunder	3,2 %	3,2 %
		Gjeld		
8 156 706	8 260 828	Gjennomsnittlig rentebærende saldo innskudd	8 244 836	8 140 525
1,0 %	1,0 %	Gjennomsnittsrente innskudd	1,0 %	1,0 %

NOTE 18 NETTO PROVISJONS- OG ANDRE INNTEKTER

Morbank		(i hele tusen kroner)	Konsern	
2017	2018		2018	2017
		Provisjonsinntekter		
4 300	3 464	Garantiprovisjon	3 464	4 300
2 320	2 144	Verdipapiromsetning	2 144	2 320
32 709	36 353	Betalingsformidling	36 353	32 709
31 873	31 577	Forsikringstjenester	31 577	31 873
37 498	32 196	Provisjon Bolig- og Næringskreditt	32 196	37 498
13 127	8 011	Andre provisjonsinntekter	8 011	13 127
121 827	113 744	Sum provisjonsinntekter	113 744	121 827
		Provisjonskostnader		
5 150	7 630	Betalingsformidling	7 630	5 150
677	0	Andre provisjonskostnader	0	677
5 828	7 630	Sum provisjonskostnader	7 630	5 828
		Andre driftsinntekter		
3 080	1 879	Inntekter fast eiendom	1 879	13 412
0	0	Driftsinntekter regnskapshus	46 876	41 756
268	154	Andre driftsinntekter	154	493
3 348	2 033	Sum andre driftsinntekter	48 910	55 661
119 348	108 148	Sum netto provisjons- og andre driftsinntekter	155 024	171 661

NOTE 19 INNTEKTER FRA ANDRE FINANSIELLE INVESTERINGER

Morbank		(i hele tusen kroner)	Konsern	
2017	2018		2018	2017
		Netto inntekter fra finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat		
6 920	-2 345	Verdiendring på renteinstrumenter	-2 345	6 920
7 890	712	- Verdiøkning obligasjoner og sertifikater	712	7 890
970	3 057	- Verdireduksjon obligasjoner og sertifikater	3 057	970
11 797	-2 489	Verdiendring på egenkapitalinstrumenter	-2 445	18 072
30 121	21 503	- Verdiøkning egenkapitalinstrumenter	21 547	30 232
18 324	23 992	- Verdireduksjon egenkapitalinstrumenter	23 992	12 160
-1 789	2 956	Verdiendring på derivater	2 956	-1 789
0	2 956	- Verdiøkning på derivater	2 956	0
1 789	0	- Verdinedgang på derivater	0	1 789
16 929	-1 878	Sum netto inntekter fra finansielle eiendeler	-1 834	23 204
		Valutahandel		
925	0	Resultat netto inntekter fra valutahandel	0	925
17 854	-1 878	Netto resultat fra andre finansielle instrumenter	-1 834	24 129

NOTE 20 PERSONALKOSTNADER OG YTELSER TIL LEDENDE ANSATTE OG TILLITSVALGTE

Banken har en godtgjørelsesmodell med fast lønn som vesentligste komponent. Bankens ledelse inngår i den ordinære bonusordningen som omfatter alle bankens fast ansatte. Ved maksimal oppnåelse utbetales inntil 10 % av årslønnen til den enkelte. Bankens ledelse deltar i den generelle pensjonsordningen i selskapet som beskrevet i pensjonsnoten.

Morbank			Konsern		
2017	2018	(i hele tusen kroner)	2018	2017	
71 213	66 390	Lønn	88 954	93 157	
8 471	10 446	Pensjonskostnader	11 311	9 204	
18 841	22 667	Sosiale kostnader	29 648	25 222	
98 525	99 503	Sum personalkostnader	129 914	127 583	
109	106	Gjennomsnittlig antall ansatte	150	148	
103	105	Antall årsverk pr 31.12.	149	142	
106	108	Antall ansatte pr 31.12.	153	145	

Ytelser til konsernledelsen

2018 (i hele tusen kroner)					
Navn	Tittel	Lønn og andre kortsiktige ytelser	Andre godtgjørelser	Lån per 31.12.	Antall egenkapitalbevis
Odd Folland	Admin. direktør	2 002	224	5 834	32 005
Olav Rugset	Juridisk direktør	1 258	158	2 767	1 546
Rune Solli	Banksjef bedriftsm.	1 258	26	5 651	1 605
Steinar Sogn	Finansdirektør	1 390	180	8 107	9 300
Kathrine Gjestad	HR-leder	1 089	25	3 426	898
Leif Joar Almvik	Banksjef privatm.	1 222	18	-	1 368
Turid Humlen	Regionbanksjef	1 151	36	5 591	827

2017 (i hele tusen kroner)					
Navn	Tittel	Lønn og andre kortsiktige ytelser	Andre godtgjørelser	Lån per 31.12.	Antall egenkapitalbevis
Odd Folland	Admin. direktør	1 860	262	6 152	25 186
Olav Rugset	Juridisk direktør	1 203	175	3 039	1 196
Rune Solli	Banksjef bedriftsm.	1 200	44	5 895	1 380
Steinar Sogn	Finansdirektør	1 214	159	6 180	4 141
Kathrine Gjestad	HR-leder	1 011	39	3 572	710
Leif Joar Almvik	Regionbanksjef	1 161	34	-	1 150
Turid Humlen	Regionbanksjef	1 100	51	3 754	629

Ytelser til styret og generalforsamlingen

2018		(i hele tusen kroner)				
Navn	Tittel	Honorar	Andre godtgjørelser	Lån per 31.12.	Antall egenkapitalbevis	
Lars G Backer	Styreleder	199	-	2 651	-	
Runar Wiik	Nestleder styret	93	-	-	574	
Gerd Marit Langøy	Styremedlem	83	-	-	-	
Heidi Blakstad Dahl	Styremedlem	83	-	-	6 726	
Gunnar Arne Ervik	Styremedlem	79	-	-	-	
Vegard Nekstad	Styremedlem	83	-	3 155	574	
Catrine Bruvoll	Styremedlem	83	-	-	-	
Randi Gaarden Lisberg	Styremedlem (ans.rep.)	62	24	2 749	773	
Bjørn Rød	Styremedlem (ans.rep.)	83	22	1 157	495	
Øystein Aandahl	Styremedlem (ans.rep.)	55	26	2 405	285	
Roald Røsand	Generalforsamlingens leder	32	-	-	39 179	
2017		(i hele tusen kroner)				
Navn	Tittel	Honorar	Andre godtgjørelser	Lån per 31.12.	Antall egenkapitalbevis	
Lars G Backer	Styreleder	199	-	2 867	-	
Runar Wiik	Nestleder styret	91	-	-	574	
Gerd Marit Langøy	Styremedlem	83	-	-	-	
Heidi Blakstad Dahl	Styremedlem	69	-	-	6 726	
Gunnar Arne Ervik	Styremedlem	83	-	-	-	
Vegard Nekstad	Styremedlem	83	-	-	-	
Catrine Bruvoll	Styremedlem	89	-	-	-	
Randi Gaarden Lisberg	Styremedlem (ans.rep.)	83	31	2 377	671	
Bjørn Rød	Styremedlem (ans.rep.)	76	30	1 327	384	
Leif Johan Hestvik	Styremedlem (ans.rep.)	58	38	2 857	326	
Roald Røsand	Generalforsamlingens leder	35	-	-	39 179	
	Generalforsamlingen	75	-	-	-	

Antall egenkapitalbevis vedkommende eier i SpareBank 1 Nordvest pr 31.12. Det er også tatt med egenkapitalbevis tilhørende den nærmeste familie og kjente selskap der vedkommende har avgjørende innflytelse, jfr Aksjeloven § 1-2.

NOTE 21 ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Morbank		(i hele tusen kroner)	Konsern	
2017	2018		2018	2017
32 724	40 200	IKT-kostnader	42 328	33 588
11 577	11 327	Markedsføring	11 641	11 659
10 291	11 812	Av- og nedskrivninger (note 30)	11 917	10 834
4 571	4 699	Leiebetalinger	5 896	6 261
13 225	12 017	Driftskostnader faste eiendommer	12 300	13 868
1 763	9 851	Eksterne honorarer	10 124	1 912
27 160	11 417	Andre driftskostnader	14 352	39 669
101 312	101 323	Sum andre driftskostnader	108 558	117 791
		Godtgjørelse til revisor		
928	1 218	Lovpålagt revisjon	1 347	1 071
0	0	Andre attestasjonstjenester	0	0
19	3	Skatterådgivning	3	19
263	153	Andre tjenester	173	269
1 210	1 374	Sum inklusiv merverdiavgift	1 523	1 359

1
Minibank

SpareBank 1
NORDVEST

NOTE 22 PENSJONER

Selskapet har flere pensjonsordninger, både innskuddsordninger og ytelsesordninger.

Selskapets pensjonsordninger

Banken har en innskuddsbasert tjenstepensjonsordning for våre ansatte. Årlig sparing til alderspensjon utgjør 7 % av lønn fra 0 – 7,1 G og 22 % av lønn mellom 7,1 – 12 G.

Den fremtidige pensjonen er avhengig av avkastning og størrelsen på det årlige sparebeløpet. Innbetalingen skjer til et forsikringsselskap. Selskapet har ingen forpliktelse utover å yte det årlige bidraget.

Banken har også en ytelsesbasert pensjonsordning. Ordningen ble lukket for aktive medlemmer i 2016 og deres opptjening i ytelsesordningen er overført til fripolise. Alle tidligere medlemmer av ytelsespensjonsordningen, som var aktive medlemmer ved tidspunkt for lukking av ytelsesordningen, er overført til kollektiv innskuddsordning. Det utbetales kompensasjon til de personene som ved overgang fra ytelsespensjonsordningen til innskuddspensjonsordningen, fikk en lavere samlet beregnet pensjonskapital med fripolise fra ytelsesordningen og ny kapital i innskuddsordningen ved fylte 67 år sammenlignet med tidligere ytelsesordning. Kompensasjonsbeløpet tas over drift. Denne kompensasjonen utbetales løpende til ansatte født etter 1962 mens banken setter av til utbetaling etter pensjonering for de øvrige.

Pensjonister som mottar ytelsespensjon omfattes fortsatt av ytelsespensjonsordningen. Det foreligger ingen forpliktelse om regulering av løpende pensjoner.

Ordningen omfatter ved årets slutt 0 aktive medlemmer og 77 pensjonister.

En person opptjener pensjonstillegg for lønn som overstiger 12G gjennom en individuell avtale om tilleggspensjon. Opptjente pensjonsrettigheter sikres gjennom innbetaling til forsikringsselskap.

Selskapet er omfattet av AFP-ordningen i privat sektor. Det medfører at medarbeidere får et livslangt tillegg på den ordinære pensjonen. De ansatte som er omfattet av ordningen og som oppfyller vilkårene for AFP, kan velge å ta ut den nye AFP-ordningen fra og med fylte 62 år, også ved siden av å stå i jobb. Den nye AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn. Premien for 2018 ble fastsatt til 2,5 % av samlede utbetalinger mellom 1 G og 7,1 G til bedriftens arbeidstakere i aldersgruppen 13 til 61 år. For 2019 er premien fastsatt til 2,5 %. Det er ikke fondsoppbygging i ordningen og det forventes at premienivået vil øke for de kommende årene. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetaling kostnadsføres løpende, og ingen avsetninger foretas i regnskapet. Kostnadsførte premiebetaling utgjør 0,9 mill. kroner i 2018 (1,1 mill. kroner i 2017).

I tillegg til de sikrede ordningene har selskapet en gavepensjonsordning for ansatte født i 1947 og til og med 1957. Dette er en lukket ordning og vil kun omfatte medarbeidere ansatt pr. 01.09. 2011. Gavepensjon kan etter søknad innvilges medarbeidere fra fylte 62 år. Utbetalingen starter tidligst måneden etter fylte 62 år og utbetales til og med den måneden medarbeider fyller 67 år. Gavepensjon skal sikre at medarbeiders samlede ytelser utgjør 70 % av lønn ved avgangstidspunkt. I beregning av gavepensjon forutsettes fullt uttak av folketrygd, AFP, fripolise og tjenstepensjon. Ordningen finansieres over driften og omfatter 17 aktive medlemmer og 2 pensjonister ved utløpet av regnskapsåret.

To personer har til utbetaling livsvarig gavepensjon. Denne ordningen er ikke forsikret.

Selskapets tjenstepensjonsforsikringer tilfredsstiller kravene i lov om foretakspensjon.

Pr. 31. desember	2018	2017
Nåverdien av ytelsesbasert pensjonsforpliktelse	79 398	78 425
Virkelig verdi av pensjonsmidlene	92 566	93 378
Overdekning	13 168	14 953

	Morbank/Konsern	
	2018	2017
Netto pensjonsforpliktelse/midler i balansen		
Nåverdi pensjonsforpliktelse i fondsbaserte ordninger	79 398	78 425
Virkelig verdi av pensjonsmidler	92 566	93 378
Netto pensjonsmidler fondsbaserte ordninger	-13 168	-14 953
Netto pensjonsmidler i balansen sikrede ordninger	-13 168	-14 953
DBO ved periodens slutt usikret ordning	8 357	9 192
Netto pensjonsforpliktelse i balansen usikret ordning	8 357	9 192
Periodens pensjonskostnad		
Ytelsesbasert pensjon opptjent i perioden	787	2 788
Resultatført netto forpliktelse ved oppgjør	0	0
Netto resultatført ytelsesbasert pensjonskostnad	787	2 788
AFP-ordning	931	1 095
Gavepensjon/kompensasjoner	2 810	2 333
Innskuddsbasert pensjonskostnad	5 917	5 550
Periodens pensjonskostnad	10 446	11 765

Bevegelse i netto pensjonsforpliktelse i balansen		
Netto pensjonsforpliktelse i balansen 1.1.	9 192	9 868
Årets pensjonsopptjening inkl arb.g.avg.	33	85
Curtailment, settlement, betaling over drift	-490	-675
Aktuarielt tap (gevinst) ført mot utvidet resultat	-512	-238
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsen	204	247
Arb.g.avg. av innbetalte pensjonsmidler	-69	-95
Netto pensjonsforpliktelse i balansen 31.12. (Note 34)	8 357	9 192
Endring i ytelsesbasert pensjonsforpliktelse i løpet av året, sikret og usikrede ordninger		
Saldo 1. januar	87 914	98 332
Nåverdien av årets pensjonsopptjening	463	412
Rentekostnad på forpliktelsen	1 959	2 474
Estimatavvik - tap og (gevinst)	2 947	-7 571
Utbetalte ytelser	-5 528	-5 733
Oppgjør	0	0
Saldo 31. desember	87 755	87 914
Endringer i pensjonsmidler i løpet av året		
Saldo 1. januar	93 378	105 852
Forventet avkastning på pensjonsmidler	2 094	2 794
Estimatavvik - tap og (gevinst)	1 886	-10 865
Innbetaling fra arbeidsgiver	783	1 191
Utbetalte ytelser	-5 575	-5 594
Oppgjør	0	0
Saldo 31. desember	92 566	93 378
Pensjonsmidlene 31. desember består av		
Aksjer	12 404	13 073
Obligasjoner	63 006	63 715
Eiendom	16 430	15 688
Annet	725	903
Sum	92 566	93 378
Faktisk avkastning på pensjonsmidlene	3 980	-8 071
Medlemmer ytelsesbasert pensjon		
Antall personer som er med i pensjonsordningen	99	105
-herav aktive	16	19
-herav pensjonister og uføre	83	86

Økonomiske forutsetninger	2018		2017	
	Kostnader	Forpliktelse	Kostnader	Forpliktelse
Diskonteringsrente	2,30 %	2,60 %	2,60 %	2,30 %
Forventet avkastning på midlene	2,30 %	2,60 %	2,60 %	2,30 %
Forventet fremtidig lønnsutvikling	2,50 %	2,75 %	2,50 %	2,50 %
Forventet G-regulering	2,25 %	2,50 %	2,25 %	2,25 %
Forventet pensjonsregulering	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Arbeidsgiveravgift	14,10 %	14,10 %	14,10 %	14,10 %
Forventet frivillig avgang (etter 50år)	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Dødelighetstabell	GAP		GAP	

GAP er en dødelighetstabell utviklet av Gabler i samarbeid med Universitetet i Oslo.

Pensjonsforpliktelser (brutto/PBO) utgjør nåverdien av opptjente pensjonsytelser når det i tillegg er tatt hensyn til forutsatt fremtidig lønns- og G-vekst. (PBO = Projected Benefit Obligation).

NOTE 23 SKATT

Morbank			Konsern	
2017	2018	(i hele tusen kroner)	2018	2017
207 345	160 770	Resultat før skattekostnad	173 395	208 081
-83 175	-41 523	+/-permanente forskjeller	-42 053	-83 186
0	0	+/- resultat fra eierinteresser	0	11 835
5 252	2 930	+/- endring resultatførte midlertidige forskjeller	3 567	5 744
129 423	122 177	Grunnlag betalbar skatt i resultatregnskapet	134 909	142 475
0	0	+/-konsernbidrag	0	0
129 423	122 177	Årets skattegrunnlag/skattepliktig inntekt	134 909	142 475
			0	
32 356	30 544	Herav betalbar skatt	32 695	34 415
-4 265	1 543	For (mye)/lite avsatt skatt foregående år	1 543	-4 377
0	0	Endring i utsatt skatt/skattefordel som følge av endret skattesats	0	0
-1 313	-733	+/- endring i utsatt skatt	-611	-1 270
26 778	31 354	Årets skattekostnad	33 627	28 769
		Avstemming av nominell og effektiv skattesats		
51 836	40 192	25% av resultat før skatt	42 598	53 763
-20 794	-10 381	25% av ikke skattepliktige resultatposter (permanente forskjeller)	-10 513	-20 791
0	0	25% av resultat fra eierinteresser	0	2 959
-4 265	1 543	For mye/lite avsatt skatt tidligere år	1 543	-4 377
26 778	31 354	Årets skattekostnad	33 628	31 554
12,9 %	19,5 %	Effektiv skattesats i %	19,4 %	15,2 %
32 356	30 544	Betalbar skatt i skattekostnaden	32 639	36 062
0	0	+/- skatt av konsernbidrag	0	0
0	0	Til gode betalbar skatt	0	0
32 356	30 544	Betalbar skatt i balansen*	32 639	36 062

*(inkluderer ikke formuesskatt, driftskostnad etter IFRS)

SpareBank 1 Nordvest

Morbank					
Endring i netto forpliktelse ved utsatt skatt	Driftsmidler	Gevinst- og tapskonto	Pensjoner	Andre forhold	Sum
Pr 31.12.2016	10 643	49	1 781	824	13 298
Resultatført i perioden	-915	-7	432	0	-489
Skatt av konsernbidrag	0	0	0	0	0
Ført over utvidet resultat	0	0	-824	0	-824
Pr 31.12.2017	9 728	42	1 390	824	11 985
Resultatført i perioden	-615	-11	0	81	-545
Skatt av konsernbidrag	0	0	0	0	0
Ført over utvidet resultat	0	0	-187	0	-187
Pr 31.12.2018	9 113	31	1 203	905	11 252
Konsern					
Endring i netto forpliktelse ved utsatt skatt	Driftsmidler	Gevinst- og tapskonto	Pensjoner	Andre forhold	Sum
Pr 31.12.2016	10 355	49	1 782	824	13 010
Resultatført i perioden	-915	-7	432	43	-446
Skatt av konsernbidrag	0	0	0	0	0
Ført over utvidet resultat	0	0	-824	0	-824
Pr 31.12.2017	9 441	42	1 390	867	11 740
Resultatført i perioden	-615	-11	0	122	-505
Skatt av konsernbidrag	0	0	0	0	0
Ført over utvidet resultat	0	0	-187	0	-187
Pr 31.12.2018	8 825	31	1 203	989	11 048

NOTE 24 SERTIFIKATER, OBLIGASJONER OG RENTE FOND

Sertifikater, obligasjoner og rentefond fordelt på utstedersektor (i hele tusen kroner)	Morbank/Konsern	
	2018	2017
Stat		
- pålydende verdi	100 000	100 000
- virkelig verdi	99 594	99 830
Annen offentlig utsteder		
- pålydende verdi	58 000	133 000
- virkelig verdi	58 314	134 434
Finansielle foretak		
- pålydende verdi	827 105	767 105
- virkelig verdi	838 533	775 221
Ikke-finansielle foretak		
- pålydende verdi	0	40 000
- virkelig verdi	0	40 053
Sum rentepapirer, pålydende verdi	985 105	1 040 105
Sum rentepapirer, virkelig verdi over resultatet	996 441	1 049 537

For nærmere spesifikasjon av risiko knyttet til rentepapirer henvises til note 14.

NOTE 25 KLASSIFIKASJON AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

Tallene i tabellen under gjelder konsern da forskjellen mellom morbank og konsern er uvesentlig og består utelukkende av innskudd fra og utlån til døtre.

Konsern 2018	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over utvidet resultat	Finansielle derivater som sikringsinstrument	Finansielle instrumenter til amortisert kost	Totalt
Finansielle instrumenter eiendeler (i hele tusen kroner)					
Kontanter og fordringer på sentralbanker				86 306	86 306
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				386 295	386 295
Netto utlån til og fordringer på kunder	891 686			11 230 052	12 121 738
Sertifikater, obligasjoner og rentefond	996 441				996 441
Finansielle derivater			1 189		1 189
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	485 944				485 944
Sum finansielle instrumenter eiendeler	2 374 071	0	1 189	11 702 653	14 077 913
Finansielle instrumenter gjeld (i hele tusen kroner)					
Innskudd fra og gjeld til kunder				8 086 265	8 086 265
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer				3 994 793	3 994 793
Finansielle derivater					0
Fondsobligasjoner				22 551	22 551
Ansvarlig lånekapital				250 808	250 808
Sum finansielle instrumenter gjeld	0	0	0	12 354 416	12 354 416
Konsern 2017					
	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet, bestemt regnskapsført til virkelig verdi	Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	Finansielle derivater som sikringsinstrument	Finansielle instrumenter til amortisert kost	Totalt
Finansielle instrumenter eiendeler (i hele tusen kroner)					
Kontanter og fordringer på sentralbanker				81 494	81 494
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				444 144	444 144
Netto utlån til og fordringer på kunder	742 351			10 303 358	11 045 709
Sertifikater, obligasjoner og rentefond	1 049 537				1 049 537
Finansielle derivater			452		452
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser		444 706			444 706
Sum finansielle instrumenter eiendeler	1 791 888	444 706	452	10 828 996	13 066 042
Finansielle instrumenter gjeld (i hele tusen kroner)					
Innskudd fra og gjeld til kunder				8 003 491	8 003 491
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer				3 253 508	3 253 508
Finansielle derivater			2 459		2 459
Fondsobligasjoner				60 627	60 627
Ansvarlig lånekapital				250 689	250 689
Sum finansielle instrumenter gjeld	0	0	2 459	11 568 314	11 570 773

* For nærmere beskrivelse om og behandling av SpareBank 1 Nordvest sin bruk av Finansielle derivater og omfang av dette se Note 2 og Note 29

NOTE 26 AKSJER, ANDELER OG ANDRE EGENKAPITALINTERESSER

Generell beskrivelse

Banken klassifiserer disse investeringene til virkelig verdi med verdiendring over resultatet.

Morbank		Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser (i hele tusen kroner)	Konsern	
2017	2018		2018	2017
		Til virkelig verdi over resultatet		
0	10 601	- Børsnoterte	10 601	0
11 949	475 078	- Unoterte	475 343	11 949
		Tilgjengelig for salg, virkelig verdi over utvidet resultat		
0	0	- Børsnoterte	0	0
432 567	0	- Unoterte	0	432 757
444 516	485 679	Sum aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	485 944	444 706

Morbank og Konsern

Spesifikasjon av aksjer og andeler:	Eierandel %	Antall	Anskaffelseskost	Markedsverdi	Bokført verdi
Børsnoterte selskaper:					
			6 107	6 456	6 456
Surnadal Sparebank			3 510	4 145	4 145
Sunndal Sparebank					
Unoterte selskaper:					
SpareBank 1 Boligkreditt AS		1 567 456	235 207	255 245	255 245
SpareBank 1 Næringskreditt AS		457 002	57 753	56 018	56 018
SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS		3 060	37 913	43 218	43 218
SpareBank 1 Kredittkort AS		67 570	20 942	25 218	25 218
SpareBank 1 Betaling AS		289 797	15 317	15 188	15 188
EiendomsMegler 1 Midt-Norge AS		417	12 508	14 171	14 171
SpareBank 1 Markets AS		23 406	4 672	5 023	5 023
Øvrige aksjer			67 502	60 997	60 997
Sum aksjer i morbank			461 432	485 679	485 679
Øvrig aksjer			265	265	265
Sum aksjer i konsern			461 697	485 944	485 944

NOTE 27 VIRKELIG VERDI AV FINANSIELLE INSTRUMENTER VURDERT TIL AMORTISERT KOST

Morbank (i hele tusen kroner)		Nivå*	31.12.18		31.12.17	
EIENDELER			Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	2		386 295	386 295	444 144	444 144
Utlån til og fordringer på kunder:	3		11 224 750	11 230 097	11 055 215	11 061 770
Sum finansielle eiendeler			11 611 045	11 616 391	11 499 359	11 505 914
FORPLIKTELSE						
Innskudd fra og gjeld til kunder	2		8 102 257	8 102 257	8 019 672	8 019 672
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	2		3 994 793	3 994 793	3 253 508	3 253 361
Fondsobligasjoner	2		22 551	22 551	60 627	60 627
Ansvarlig lånekapital	2		250 808	250 808	250 689	250 689
Sum finansielle forpliktelser			12 370 408	12 370 408	11 584 495	11 584 318
Konsern (i hele tusen kroner)						
		Nivå*	31.12.18		31.12.17	
EIENDELER			Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	2		386 295	386 295	444 144	444 144
Utlån til og fordringer på kunder:	3		11 230 052	11 235 399	11 045 709	11 052 264
Sum finansielle eiendeler			11 616 347	11 621 693	11 489 853	11 496 408
FORPLIKTELSE						
Innskudd fra og gjeld til kunder	2		8 086 264	8 086 264	8 003 491	8 003 491
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	2		3 994 793	3 994 793	3 253 508	3 253 214
Fondsobligasjoner	2		22 551	22 551	60 627	60 627
Ansvarlig lånekapital	2		250 808	250 808	250 689	250 689
Sum finansielle forpliktelser			12 354 416	12 354 416	11 568 314	11 567 961

* Virkelig verdi fastsettes etter ulike metoder innenfor tre nivåer. Se note 28 vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter for nærmere definisjon av nivåene.

Prinsipper som ligger til grunn for å fastsette virkelig verdi på finansielle instrumenter:

Bankens utlån og innlån kan hovedsakelig ikke omsettes i et aktivt marked. Overføringer av blant annet innlån til en annen part vil kreve godkjenning fra den enkelte kunde. Bankens risikopåslag på utlåne endres kun ved større endringer i markedsforholdene. Slike utlån anses i hovedsak å ha flytende rentebetingelser. Bankens kredittpåslag for disse utlån er ikke endret ved årets slutt. Samme margin ville bli lagt til grunn for nye utlån på balansedagen.

Banken har justert kredittrisikopåslaget gjennom året for lån med referansebaserte betingelser som følge av volatiliteten i kredittspreadene gjennom året. Banken har ved årets slutt foretatt en fornyet vurdering av kredittrisikoen og vurdert at en reprising av lånene ville blitt foretatt til de samme påslagene. Kundene kan innfri denne type lån til pålydende. Banken vurderer derfor at lån med referansebaserte betingelser innregnet til amortisert kost representerer beste estimat på virkelig verdi.

Verdipapirgjeld og ansvarlig lånekapital vurdert til amortisert kost representerer beste estimat på virkelig verdi. Instrumentene har flytende rente og det er ingen endringer i kredittspreadene.

NOTE 28 VURDERING AV VIRKELIG VERDI PÅ FINANSIELLE INSTRUMENTER

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og forpliktelser målt til virkelig verdi pr. 31.12.2018:

Eiendeler	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi utvidet resultat:				
- Utlån til og fordringer på kunder			0	0
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet:				
- Utlån til og fordringer på kunder			891 686	891 686
- Derivater (rentebytteavtaler)		1 189		1 189
- Obligasjoner, sertifikater og rentefond		996 441		996 441
- Egenkapitalinstrumenter	10 601		475 343	485 944
- Bygg og andre faste eiendommer			112 815	112 815
Sum eiendeler	10 601	997 630	1 479 844	2 488 075
Forpliktelser	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet:				
- Derivater (rentebytteavtaler)	0	0	0	0
Sum forpliktelser	0	0	0	0

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og forpliktelser målt til virkelig verdi pr. 31.12.2017:

Eiendeler	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet:				
- Derivater (rentebytteavtaler)		452		452
- Obligasjoner, sertifikater og rentefond		1 049 537		1 049 537
- Egenkapitalinstrumenter	11 949		432 757	444 706
- Bygg og andre faste eiendommer			102 575	102 575
Sum eiendeler	11 949	1 049 990	535 332	1 597 271
Forpliktelser	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet:				
- Derivater (rentebytteavtaler)	0	2 459	0	2 459
Sum forpliktelser	0	2 459	0	2 459

Endringer i instrumentene klassifisert i nivå 3 for de siste årene:

	Egenkapitalinstrumenter		Bygg og andre faste eiendommer	
	2018	2017	2018	2017
Egenkapitalinstrumenter				
Bokført verdi 01.01.	432 756	411 867	102 575	105 544
Investeringer i perioden	44 138	39 096	22 522	2 947
Salg i perioden (salgsverdi)	-17 820	-41 990	0	0
Gevinst eller tap ført i resultatet	-3 426	9 937	0	0
Gevinst eller tap ført direkte mot totalresultatet		-43	0	0
Avskrivninger i perioden			-6 121	-5 916
Verdiregulering til virkelig verdi	30 295	13 889	0	0
Bokført verdi 31.12.	485 943	432 756	118 976	102 575
Gevinst eller tap for perioden inkludert i resultatet for eiendeler eiet på balansedagen	-7 386	-13 121		

Effekt i resultat av finansielle instrumenter tilhørende nivå 3:

	2018	2017
Realisert gevinst/tap	3 959	23 058
Endring i urealisert gevinst/tap	-7 386	-13 121
Sum effekt i resultat	-3 426	9 937

Finansielle eiendeler og forpliktelser målt til virkelig verdi inndeles i følgende nivåer:

- Nivå 1 - verdsettelsen basert på notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse. Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelige fra en børs, handler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse prisene representerer faktiske og regelmessige forekommende markedstransaksjoner på en armlengdes avstand. Markedsprisen som benyttes for finansielle eiendeler er gjeldende kjøpskurs; for finansielle forpliktelser benyttes gjeldende salgskurs. Disse instrumentene er inkludert i nivå 1.
- Nivå 2 - verdsettelsen basert på andre observerbare faktorer, enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser), enn notert pris (brukt i nivå 1) for eiendelen eller forpliktelsen. Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked (for eksempel enkelte OTC-derivater) bestemmes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der det er tilgjengelig, og belager seg minst mulig på bankens egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument er observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2. Virkelig verdi av rentebytteavtaler er beregnet som nåverdien av estimert fremtidig kontantstrøm basert på observerbar rentekurve. For disse instrumentene innhenter banken markedsverdier fra en ekstern aktør.
- Nivå 3 Dersom en eller flere vesentlige data ikke er basert på observerbare markedsdata, er instrumentet inkludert i nivå 3.

Verdsettelsesmetoder som brukes til å fastsette virkelig verdi for nivå 2 og 3:

* Rentebytteavtaler: Virkelig verdi er beregnet som nåverdien av estimert fremtidig kontantstrøm basert på observerbar rentekurve.

* Aksjer: Eierandelene i Nets Holding og Nordito Property verdivurderes hvert kvartal av SpareBank 1 Gruppen AS og distribueres til alle alliansebankene. Denne verdivurderingen er basert på et gjennomsnitt av fem ulike metoder hvor siste kjente transaksjonskurs, resultat per aksje, utbytte per aksje og EBITDA er input i vurderingene. Verdsettelsen av øvrige aksjeposter til virkelig verdi er tilnærmet lik kapitalen som er skutt inn i selskapene.

* Bygg og andre faste eiendommer: Bankens egne eide bygg verdireguleres til virkelig verdi, der verdien fastsettes av uavhengige takstmenn. Banken innhenter takster innenfor et intervall på 3-5 år ihht IAS 16.31 og 16.34.

Sensitivitetsanalyse, nivå 3:

Investeringene i Sparebank 1 Boligkreditt AS og Sparebank 1 Næringskreditt AS utgjør størsteparten av aksjebeholdningen. Det er et samspill mellom overføring av utlån til disse selskapene, stille nødvendig kapital og nivået på provisjonen som mottas. Effekten på konsernets resultat av alternative verdier vurderes å være begrenset.

NOTE 29 FINANSIELLE DERIVATER

Generell beskrivelse

Oppstillingen nedenfor viser virkelig verdi av bankens finansielle derivater bokført som eiendeler og gjeld samt nominelle verdier av kontraktene. Positiv markedsverdi av kontrakter blir bokført som eiendel, mens negativ markedsverdi blir bokført som gjeld. Kontraktsvolumet, oppført brutto, viser størrelsen av derivatenes underliggende eiendeler, og er grunnlaget for måling av endringer i virkelig verdi av bankens derivater. Det oppgitte volumet viser utestående volum av transaksjoner ved årets slutt og gir ingen indikasjon på markedsrisiko eller kreditrisiko. Banken benytter seg kun av rentesikring.

Morbank og konsern

Alle beløp er like for morbank og konsern

Til virkelig verdi over resultatet (i hele tusen kroner)	2018			2017		
	Kontraktssum	Virkelig verdi Eiendeler	Forpliktelser	Kontraktssum	Virkelig verdi Eiendeler	Forpliktelser
Renteinstrumenter						
Renteswapper fastrente utlån	700 000	1 189	0	700 000	452	2 459
Sum renteinstrumenter	700 000	1 189	0	700 000	452	2 459
Sum finansielle derivater	700 000	1 189	0	700 000	452	2 459

Bokført verdi av finansielle derivater er lik virkelig verdi av finansielle derivater.

NOTE 30 EIENDOM, ANLEGG OG UTSTYR

Morbank				Konsern				
Tomter og bygninger til virkelig verdi	Tomter og bygninger	Maskiner, inventar og transportmidler	Totalt	(i hele tusen kroner)	Tomter og bygninger til virkelig verdi	Tomter og bygninger	Maskiner, inventar og transportmidler	Totalt
Pr 1. januar 2017								
136 935	81 585	87 548	306 068	Anskaffelseskost eller verdiregulert verdi	136 935	85 967	87 584	310 486
0	9 245	0	9 245	Akkumulerte nedskrivninger	0	9 245	0	9 245
31 391	21 271	82 399	135 061	Akkumulerte avskrivninger	31 391	21 782	82 105	135 278
105 544	51 068	5 149	161 761	Balansført verdi 01.01	105 544	54 939	5 479	165 962
Regnskapsåret 2017								
0	0	0	0	Verdiregulering	0	0	0	0
2 947	8 696	760	12 403	Tilgang	2 947	8 696	760	12 403
0	0	0	0	Avgang til anskaffelseskost	0	0	0	0
0	0	0	0	Avgang avskrivninger	0	0	0	0
0	0	0	0	Årets nedskrivninger	0	0	0	0
5 152	2 594	2 546	10 292	Årets avskrivninger	5 152	2 744	2 938	10 834
102 575	56 356	3 751	162 682	Balansført verdi 31.12.17	102 575	60 171	4 006	166 752
Pr 31. desember 2017								
178 442	75 411	8 105	261 958	Anskaffelseskost eller verdiregulert verdi	139 882	94 611	88 344	322 837
0	0	0	0	Akkumulerte nedskrivninger	0	0	0	0
75 867	19 055	4 354	99 276	Akkumulerte avskrivninger	37 307	34 440	84 338	156 085
102 575	56 356	3 751	162 682	Balansført verdi 31.12.17	102 575	60 171	4 006	166 752
Regnskapsåret 2018								
0	0	0	0	Verdiregulering	0	0	0	0
22 522	4 343	1 204	28 069	Tilgang	22 522	4 343	1 204	28 069
0	0	0	0	Avgang til anskaffelseskost	0	0	0	0
0	0	0	0	Avgang avskrivninger	0	0	0	0
0	0	0	0	Årets nedskrivninger	0	0	0	0
6 121	4 328	1 364	11 812	Årets avskrivninger	6 121	4 328	1 468	11 917
118 976	56 371	3 591	178 938	Balansført verdi 31.12.18	118 976	56 371	3 992	179 339
Pr 31. desember 2018								
200 963	79 754	9 309	290 026	Anskaffelseskost eller verdiregulert verdi	200 963	79 754	9 814	290 532
81 987	23 383	5 719	111 087	Akkumulerte av/ nedskrivninger	81 987	23 383	5 823	111 193
118 976	56 371	3 591	178 938	Balansført verdi 31.12.18	118 976	56 371	3 992	179 339

Investerings eiendommer

Banken besitter ingen eiendommer som klassifiseres som investerings eiendom

Eiendeler holdt for salg

Banken har ingen boliger eller driftsbygninger holdt for salg.

Tomter og bygninger til virkelig verdi

Bankens egne eide bygg verdireguleres nå regelmessig til virkelig verdi, der verdien fastsettes av uavhengige takstmenn. Banken innhenter takster innenfor et intervall på 3-5 år ihht IAS 16.31 og 16.34. Det ble innhentet takst i 2016.

Dersom egne eide bygg hadde blitt regnskapsført til historisk kost, ville balansført verdi vært:

	2018	2017
Anskaffelseskost	85 847	63 325
Akkumulerte avskrivninger	31 712	25 591
Balansført verdi 31.12.	54 135	37 734

NOTE 31 INNSKUDD FRA OG GJELD TIL KUNDER

Morbank			Konsern	
2017	2018	Innskudd fordelt på løpetid (i hele tusen kroner)	2018	2017
7 187 188	7 084 079	Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	7 068 087	7 171 007
832 484	1 018 178	Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid	1 018 178	832 484
8 019 672	8 102 257	Sum innskudd fra kunder	8 086 265	8 003 491
451 883	605 484	Fastrenteinnskudd	605 484	451 883
5,6 %	7,5 %	Andel av totale innskudd	7,5 %	5,6 %
2017	2018	Innskudd fordelt på sektor og næring	2018	2017
5 142 796	5 318 283	Lønnstakere o.l	5 318 283	5 142 796
640 376	653 883	Offentlig forvaltning	653 883	640 376
108 656	103 590	Jordbruk	103 590	108 656
332 931	323 509	Fiske/oppdrett/foredling	323 509	332 931
127 879	99 258	Industri og bergverk	99 258	127 879
189 415	178 721	Bygg og anlegg, kraft og vannforsyning	178 721	189 415
198 429	156 373	Varehandel	156 373	198 429
71 245	66 336	Transport og annen tjenesteytende virksomhet	66 336	71 245
26 581	27 360	Hotell og annen overnattingsvirksomhet	27 360	26 581
111 289	107 023	Borettslag	107 023	111 289
377 514	401 611	Eiendomsdrift	401 611	377 514
219 341	224 334	Forretningsmessig tjenesteyting	208 341	203 160
56 498	49 656	Tjenesteytende næringer ellers	49 656	56 498
416 722	392 320	Øvrige sektorer	392 320	416 722
8 019 672	8 102 257	Sum innskudd fordelt på sektor og næring	8 086 265	8 003 491
2017	2018	Innskudd fordelt på geografiske områder	2018	2017
2 977 561	2 976 285	Kristiansund	2 964 693	2 967 229
3 152 297	3 267 764	Øvrige kommuner på Nordmøre	3 263 363	3 147 673
301 558	309 416	Molde	309 416	301 558
389 420	366 204	Øvrige kommuner i Romsdal	366 204	388 195
166 145	163 074	Ålesund	163 074	166 145
746 574	799 005	Øvrige kommuner på Sunnmøre	799 005	746 574
236 929	171 321	Norge for øvrig	171 321	236 929
49 187	49 187	Utlandet	49 187	49 187
8 019 672	8 102 257	Totalt	8 086 265	8 003 491

NOTE 32 ANDRE EIENDELER

Morbank			Konsern	
2017	2018	(i hele tusen kroner)	2018	2017
3 540	6 559	Opptjente provisjoner	6 559	3 540
25 490	10 011	Forskuddsbetalte kostnader og andre opptjente inntekter	13 095	27 738
0	10	Fordringer verdipapirer	10	0
0	0	Goodwill	17 534	16 817
125 239	7 308	Øvrige eiendeler	15 190	144 611
154 269	23 888	Andre eiendeler	52 388	192 707

NOTE 33 GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER

(i hele tusen kroner)	Morbank/konsern	
	31.12.18	31.12.17
Obligasjonsgjeld	3 985 000	3 249 000
Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer, pålydende verdi	3 985 000	3 249 000
Virkelig verdi justering	1 175	-1 469
Påløpte renter	8 618	5 977
Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer, virkelig verdi inkludert påløpte renter verdi	3 994 793	3 253 508
Obligasjonsgjeld fordelt på forfallstidspunkt	31.12.18	31.12.17
Forfall i løpet av 2017	0	0
Forfall i løpet av 2018	0	749 000
Forfall i løpet av 2019	685 000	1 000 000
Forfall i løpet av 2020	600 000	600 000
Forfall i løpet av 2021	800 000	600 000
Forfall i løpet av 2022	600 000	300 000
Forfall i løpet av 2023	1 300 000	0
Sum obligasjonsgjeld	3 985 000	3 249 000

Morbank og konsern	31.12.18	Utstedt	Forfalt/ Innløst	Øvrige endringer	31.12.17
Endring i verdipapirgjeld					
Obligasjonsgjeld, pålydende verdi	3 985 000	1 800 000	-1 064 000		3 249 000
Verdijusteringer	1 175			2 644	-1 469
Opptjente renter	8 618			2 641	5 977
Sum obligasjonsgjeld	3 994 793	1 800 000	-1 064 000	5 285	3 253 508

NOTE 34 ANNEN GJELD OG FORPLIKTELSE

Morbank		(i hele tusen kroner)	Konsern	
2017	2018	Andre forpliktelser	2018	2017
9 192	8 357	Pensjonsforpliktelser (note 22)	8 357	9 192
22 785	14 787	Annen gjeld	19 220	31 416
3 497	6 456	Leverandørgjeld	8 482	4 536
0	0	Gjeld verdipapirer	0	0
23 128	16 557	Påløpne kostnader	18 426	23 128
58 602	46 158	Annen gjeld og balanseført forpliktelse	54 484	68 272
		Stilte garantier		
159 417	65 319	Betalingsgarantier	65 319	159 417
82 677	66 062	Kontraktsgarantier	66 062	82 677
30 274	31 455	Lånegarantier	31 455	30 274
21 240	34 440	Garantier for skattetrekk	34 440	21 240
70 569	58 521	Andre garantier	58 521	70 569
364 177	255 797	Sum stilte garantier	255 797	364 177
		Andre forpliktelser		
706 299	701 854	Ubenyttede kreditter	701 854	706 299
246 392	158 503	Innvilgede lånetilsagn	158 503	246 392
952 691	860 357	Sum andre forpliktelser	860 357	952 691
1 375 470	1 162 311	Sum annen gjeld og forpliktelse	1 170 638	1 385 140
Sum	Sum	Pantstillelser	Sum	Sum
665 340	556 831	Deponert i Norges Bank	556 831	665 340

Pågående rettstvister

Verken banken eller konsernet er deltaker i noen form for vesentlige rettstvister.

NOTE 35 ANSVARLIG LÅNEKAPITAL OG FONDSOBLIGSJONSLÅN

(i hele tusen kroner)	Morbank/konsern	
	31.12.18	31.12.17
Fondsobligasjoner:		
Evigvarende 3 mnd Nibor + 2,80% (Call opsjon 2018)	0	38 000
Evigvarende 3 mnd Nibor + 4,50% (Call opsjon 2020)	22 500	22 500
Påløpte renter	51	127
Sum fondsobligasjon (Kjernekapital)	22 551	60 627
Tidsbegrenset ansvarlig lån:		
FRN ansvarlig obligasjonslån, 3 mnd Nibor + 1,750% (Call opsjon 2019)	150 000	150 000
FRN ansvarlig obligasjonslån, 3 mnd Nibor + 3,500% (Call opsjon 2021)	100 000	100 000
Påløpte renter	808	689
Sum tidsbegrenset	250 808	250 689
Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjoner	273 359	311 316

Morbank og konsern	31.12.18	Utstedt	Forfalt/ Innløst	Øvrige endringer	31.12.17
Endring i verdipapirgjeld					
Fondsobligasjonslån, nominell verdi	22 500	0	-38 000	0	60 500
Ordinær ansvarlig lånekapital, nominell verdi	250 000	0	0	0	250 000
Verdijusteringer	0	0	0	0	0
Opptjente renter	859	0	0	43	816
Sum obligasjonsgjeld	273 359	0	-38 000	43	311 316

(tall i hele tusen kroner)	Morbank/konsern	
	31.12.18	31.12.17
Fondsobligasjoner klassifisert som EK:		
Evigvarende 3 mnd Nibor + 5,50% (Call opsjon 2021)	85 000	85 000
Evigvarende 3 mnd Nibor + 3,60% (Call opsjon 2022)	100 000	100 000
Sum fondsobligasjon klassifisert som EK	185 000	185 000

NOTE 36 INVESTERINGER I EIERINTERESSER

Konsoliderte selskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter

Firma	Type	Anskaffelses- tidspunkt	Forretnings- kontor	Eierandel i prosent	Stemme- andel i prosent
Investering i datterselskaper					
SpareBank 1 Regnskapshuset Nordvest AS	Datter	27.02.2013	Kristiansund	70 %	70 %
- Centrum Økonomiservice AS	Datter-datter	27.02.2013	Kristiansund	100 %	100 %
- Kroknes Økonomi AS	Datter-datter	04.04.2014	Vågland	100 %	100 %
- SpareBank 1 Regnskapshuset Eide AS	Datter-datter	01.03.2017	Eide	100 %	100 %
- Regnskapstjenester AS	Datter-datter	01.06.2015	Øydegard	100 %	100 %
- Aktiv Regnskap Aure AS	Datter-datter	01.03.2016	Aure	100 %	100 %

Investeringer i felleskontrollert virksomhet

Samarbeidende Sparebanker AS	FKV	19.10.1999	Oslo	7,82 %	9,1 %
Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS	FKV	2008	Oslo	6,40 %	9,1 %

Konsoliderte selskaper

(tall i hele tusen kroner)

2018	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende verdi	Eiendeler	Gjeld	Sum inntekter	Sum kostnader	Selskapets årsresultat	Bokført verdi
SpareBank 1 Regnskapshuset Nordvest AS	200	140	140	31 728	8 035	27 372	22 812	4 560	16 660
- Centrum Økonomiservice AS	120	120	120	2 784	684	2 511	2 456	55	0
- Kroknes Økonomi AS	100	100	100	5 386	1 088	5 937	4 806	1 131	0
- Regnskapstjenester AS	120	1 200	100	1 980	872	3 691	3 372	319	0
- SpareBank 1 Regnskapshuset Eide AS	350	350	350	3 068	1 656	6 806	6 420	386	0
- Aktiv Regnskap Aure AS	100	100	100	2 700	966	3 727	3 370	357	0
Sum investeringer i konsernselskap morbank			910	47 647	13 300	50 043	43 236	6 807	16 660

2017	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende verdi	Eiendeler	Gjeld	Sum inntekter	Sum kostnader	Selskapets årsresultat	Bokført verdi
Midsund Hytteutvikling AS	2 500	100	2 500	14 093	12 132	300	730	-430	2 500
Nordmøre Eiendom AS	675	4 500	675	2 984	212	8 992	8 343	649	2 625
Knudtzonlunden AS	350	350	350	667	1 388	1 266	2 102	-836	1 500
SpareBank 1 Regnskapshuset Nordvest AS	200	140	140	27 290	6 310	27 699	22 110	5 589	16 660
- Centrum Økonomiservice AS	120	120	120	2 554	508	2 494	2 469	25	0
- Kroknes Økonomi AS	100	100	100	4 590	1 422	5 634	5 100	534	0
- SpareBank 1 Regnskapshuset Eide AS	350	350	350	2 118	1 089	5 819	5 379	440	0
- Regnskapstjenester AS	120	1 200	100	1 427	638	2 894	2 824	70	0
- Aktiv Regnskap Aure AS	100	100	100	2 197	810	3 396	3 067	328	0
Tollbodenbygningen AS	2 366	2 146	2 146	2 792	1 711	-77	628	-705	3 500
Sum investeringer i konsernselskap morbank			6 581	60 713	26 221	58 416	52 752	5 664	26 785

Investeringer i felleskontrollerte virksomheter (FKV)

(i hele tusen kroner)		Bokførte verdier i FKV						Bokført verdi i	
31.12.2018	Eierandel	Eiendeler	Gjeld	Sum inntekter	Sum kostnader	Årsresultat	Egenkapital	Morbank	Konsern
Samarbeidende Sparebanker AS	7,82 %	1 699 240	23 870	321 205	31 004	290 201	1 675 370	68 989	136 017
Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS	6,40 %	752 033	85 614	58 412	2 350	56 062	666 419	4 624	44 051
Sum felleskontrollerte virksomheter		2 451 273	109 484	379 617	33 354	346 263	2 341 789	73 613	180 069

		Bokførte verdier i FKV						Bokført verdi i	
31.12.2017	Eierandel	Eiendeler	Gjeld	Sum inntekter	Sum kostnader	Årsresultat	Egenkapital	Morbank	Konsern
Samarbeidende Sparebanker AS	7,82 %	1 715 485	31 010	384 647	26 485	358 162	1 684 475	68 989	136 783
Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS	6,40 %	697 200	85 902	61 853	3 022	58 831	611 298	4 624	40 524
Sum felleskontrollerte virksomheter		2 412 685	116 912	446 500	29 507	416 993	2 295 773	73 613	177 307

Endringer i bokført verdi 2018 - konsern

	Bokført verdi 01.01.	Emisjon	Andel årets resultat	Føring direkte i FKVs egenkapital	Utbetalt utbytte	Bokført verdi 31.12.
Samarbeidende Sparebanker AS	136 783	0	22 697	-1 055	-22 408	136 017
Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS	40 524	0	3 588	-60	0	44 051
Sum felleskontrollerte virksomheter	177 307	0	26 285	-1 115	-22 408	180 069

Endringer i bokført verdi 2017 - konsern

	Bokført verdi 01.01.	Emisjon	Andel årets resultat	Føring direkte i FKVs egenkapital	Utbetalt utbytte	Bokført verdi 31.12.
Samarbeidende Sparebanker AS	128 965	22 490	28 008	-7 074	-35 606	136 783
Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS	40 733	3 488	3 765	-153	-7 309	40 524
Sum felleskontrollerte virksomheter	169 698	25 978	31 773	-7 227	-42 915	177 307

Utbytte resultatføres i morbanken samme år som utbyttet vedtas av den felleskontrollerte virksomheten.

NOTE 37 VESENTLIGE TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE SELSKAPER

Transaksjoner mellom nærstående parter. Med nærstående parter menes her tilknyttede selskaper, felleskontrollerte virksomheter, datterselskaper. SpareBank 1 Boligkreditt er en viktig funding kilde for banken og behandles derfor som nærstående part i denne noten. Bankens mellomværende med ansatte og medlemmer av styret vises i note 8 og 20. Det har vært noen fusjoner og emisjoner innen nærstående parter, men disse har minimal betydning på virksomhetens stilling eller resultat i løpet av perioden.

Lån (i hele tusen kroner)	Datterselskaper		Felleskontrollerte virksomheter	
	2018	2017	2018	2017
Lån utestående pr 1.1.	13 530	29 308	16 909	35 193
Lån innvilget i perioden	0	0	32 950	0
- Tilbakebetaling	14 442	-15 777	-10 417	-18 284
Utestående lån per 31.12.	27 973	13 530	39 443	16 909
Renteinntekter	680	600	577	444
Nedskrivning ved utlån	0	0	0	0
Innskudd (i hele tusen kroner)				
Innskudd per 1.1.	17 437	14 580	0	0
Nye innskudd i perioden	2 541	5 472	0	0
- Uttak	291	-2 616	0	0
Innskudd per 31.12.	20 269	17 437	0	0
Rentekostnader	135	59	0	0
Valutahandel	0	0	0	0
Provisjonsinntekt	0	0	0	0
Utstedte garantier og kausjonsansvar	0	0	0	0

(i hele tusen kroner)	SpareBank 1 Boligkreditt	
	2018	2017
Provisjonsinntekter	29 721	35 985
Godkjent volum ikke overført	2 642 731	2 205 614
Godkjent volum overførte utlån	4 014 496	3 945 937

(i hele tusen kroner)	SpareBank 1 Næringskreditt	
	2018	2017
Provisjonsinntekter	2 475	1 514
Overførte utlån	446 413	456 184

For nærmere informasjon om SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt se note 9

NOTE 38 EIERANDELSKAPITAL- OG EIERSTRUKTUR

Bankens egenkapitalbeviskapital utgjør 224.347.800 kroner fordelt på 2.243.478 egenkapitalbevis, hvert pålydende 100 kroner. Pr 31.12.2018 var det 758 egenkapitalbevisiere. Eierandelskapitalen er tatt opp på følgende måte:

År	Endring	Eierandelskapital	Antall egenkapitalbevis
2013	Offentlig emisjon	120 000 000	1 200 000
2017	Offentlig emisjon	104 347 800	1 043 478
Total eierandelskapital		224 347 800	2 243 478
Beregning av egenkapitalbevisbrøk			
Morbank			
(i hele tusen kroner)		01.01.2018	01.01.2017
Egenkapitalbeviskapital		224 341	120 000
Overkursfond		8 133	0
Utjevningsfond eks utbytte og fond for urealiserte gevinster		26 786	17 559
A. Sum egenkapitalbevisierens kapital		259 260	137 559
Sparebankens fond		1 289 991	1 147 326
Gavefond		7 949	5 687
B. Sum samfunnsid kapital		1 297 940	1 153 014
Egenkapital eks utbytte og fond for urealiserte gevinster		1 557 200	1 290 573
Egenkapitalbevisbrøk (A/(A+B))		16,65 %	10,66 %
Resultat pr egenkapitalbevis			
(i hele tusen kroner)		2018	2017
Årsresultat i henhold til årsregnskapet		129 415	180 567
Egenkapitaleierens andel av resultatet for hele regnskapsåret		21 546	22 297
Resultat pr egenkapitalbevis for hele regnskapsåret		9,60	15,60

Utvannet resultat pr egenkapitalbevis er lik resultat pr egenkapitalbevis. Banken gjennomførte i 2017 en offentlig emisjon og hentet inn eierandelskapital gjennom denne. Kapitalutvidelsen fant sted i Q3 og ble registrert i Foretaksregisteret den 29. september 2017. Ved beregning av egenkapitalbevisbrøken er Sparebankens fond og gavefond pr 1.1. lagt til grunn.

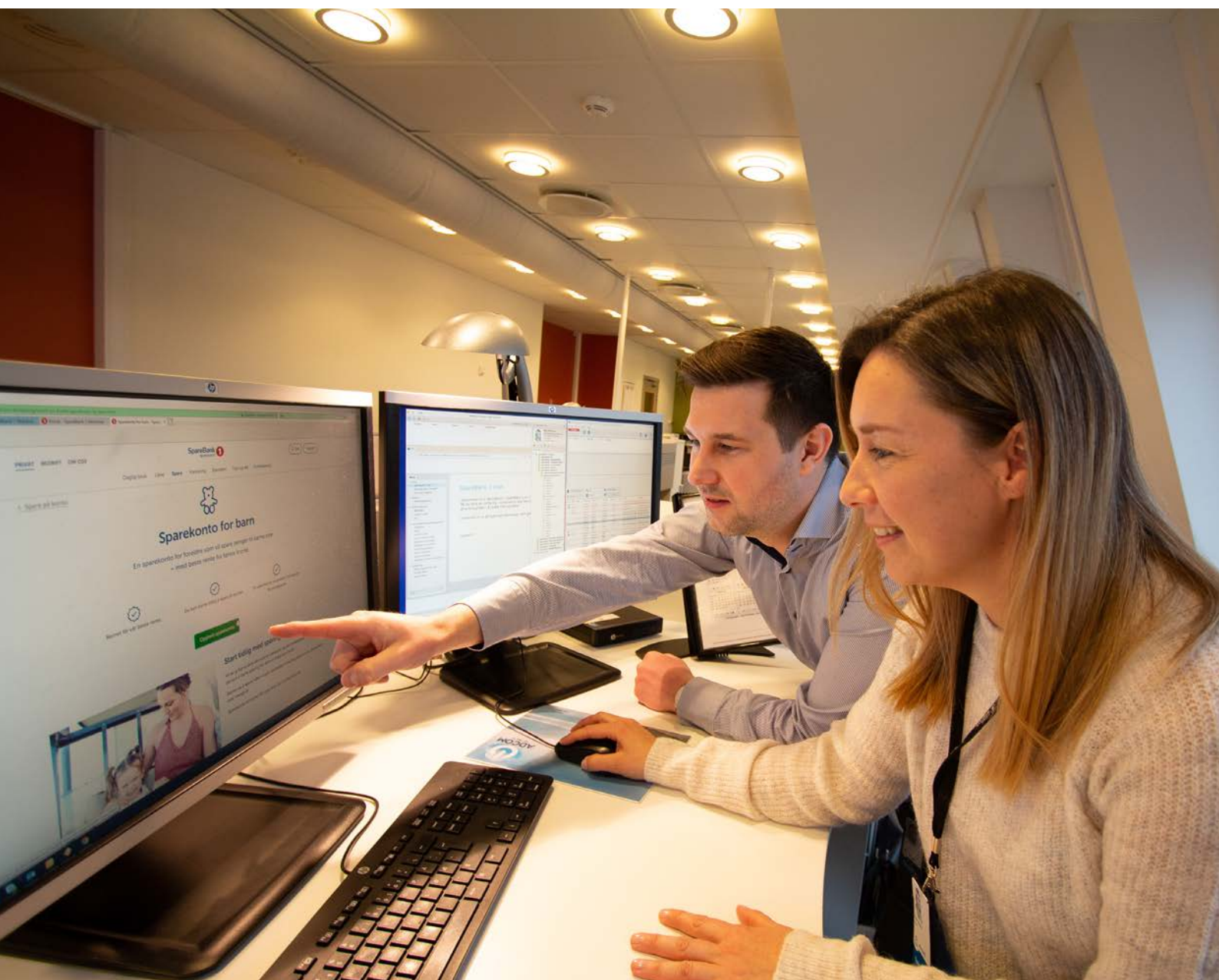
De største egenkapitalbevisiere	Antall egenkapitalbevis	Andel
Erik Ohr Eiendom AS	174 549	7,78 %
Togro Holding AS	135 556	6,04 %
Bentneset Invest AS	95 437	4,25 %
LL Holding AS	82 930	3,70 %
SpareBank 1 SMN	69 423	3,09 %
Mase Invest AS	66 371	2,96 %
JBT AS	64 092	2,86 %
VPF Eika Egenkapitalbevis	62 963	2,81 %
Nistua 3 AS	61 279	2,73 %
Pikhaugen 3 AS	50 731	2,26 %
Oskar Sylte Invest AS	50 000	2,23 %
Norsaga AS	43 448	1,94 %
SpareBank 1 BV	41 729	1,86 %
Roald Røsand	39 179	1,75 %
Sparebanken Møre	37 756	1,68 %
Sparebankstiftelsen Tingvoll	36 000	1,60 %
Løvold Finans AS	34 909	1,56 %
Odd Einar Folland / Offensive AS	32 205	1,44 %
Bergen Kommunale Pensjonskasse	29 396	1,31 %
Nyctea AS	24 000	1,07 %
Sum 20 største eiere	1 231 953	54,91 %
Øvrige eiere	1 011 525	45,09 %
Utstedte egenkapitalbevis	2 243 478	100,00 %
Totalt 758 eiere.		

NOTE 39 FINANSIELLE INSTRUMENTER OG MOTREGNING

Fra og med 2013 skal banken opplyse om hvilke finansielle instrumenter banken anser å oppfylle kravene til nettoføring iht. IAS 32.42, samt hvilke finansielle instrumenter man har inngått motregningsavtaler på. Begge iht. IFRS 7.13 A-F. I den finansielle oppstillingen har banken ingen finansielle instrumenter som bokføres netto. SpareBank 1 Nordvest har ikke inngått ISDA-avtaler som tillater motregning på finansielle instrumenter. Kunder som driver tradingvirksomhet henvises til SpareBank 1 SMN for utøvelse av virksomheten.

NOTE 40 HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Det er ikke registrert vesentlige hendelser etter balansedagen som påvirker bankens regnskap.

«Med lokal forankring og gründer Arnt A. Wærnes i spissen, har det familieeide selskapet vært en solid lokal verdiskaper i over 30 år» uttaler juryen om årets vinner. Her er Wærnes sammen med adm. direktør Odd Einar Folland i SpareBank 1 Nordvest.

VERDISKAPEREN

Det ble svært jevnt da tre nordmørsbedrifter kjempet om Verdiskaperprisen 2018.

De tre nominerte bedriftene var NoFence, Rindalshytter og Oss-Nor. Bedriftene ble valgt ut av en jury bestående av åtte personer, blant 47 foreslåtte kandidater.

Oss-Nor stakk av med Verdiskaperprisen med 43 prosent av stemmene. Førsteplassen tok de foran NoFence som fikk 42 prosent, mens de resterende 15 prosentene gikk til Rindalshytter.

Verdiskaperprisen ble delt ut for første gang i 2006. Årlig total premiepott har vært kr. 300.000 hvorav kr. 250.000 har blitt tildelt vinneren og resterende på fordeling blant øvrige finalister. I 2009/2010 ble prisen slått sammen og delt ut i forbindelse med bankens 175 års-jubileum. Fra 2016 ble Verdiskaperprisen delt i to - en vinner innen kultur og en innen næringslivet. I tillegg deles det ut en Knudtzons Ærespris. Se mer på verdiskaperen.no.

Følgende har mottatt Verdiskaperprisen:

2006	NORDIC LIGHT FOTOFESTIVAL
2007	GLASSFORUM AS 2008 NORWAY EVENTS
2010	GUDMUND KÅRVATN
2011	RINDALSLIST AS
2012	KRISTANSUND BALLKLUBB
2013	TINGVOLLOST AS
2014	LANULLVA AS
2015	STORVIK AQUA AS
2016	OPERAEN I KRISTIANSUND - KULTURPRISEN
	VESTBASE AS - NÆRINGSLIVSPRISEN
	LARS LØSETH - KNUDTZONS ÆRESPRIS
2017	KKKK-FESTIVALEN - KULTURPRISEN
	TALGØ MØRETRE AS - NÆRINGSLIVSPRISEN
	PEDER RENSVIK - KNUDTZONS ÆRESPRIS
2018	OSS-NOR

Til generalforsamlingen i SpareBank 1 Nordvest

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert SpareBank 1 Nordvests årsregnskap, som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2018, resultatregnskap, endring i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2018, resultatregnskap, endring i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir det medfølgende selskapsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til SpareBank 1 Nordvest per 31. desember 2018 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.
- gir det medfølgende konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet SpareBank 1 Nordvest per 31. desember 2018 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2018. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene. Virksomheten i banken har i hovedsak vært uendret sammenlignet med fjoråret.

Det har ikke vært regulatoriske endringer, transaksjoner eller hendelser av vesentlig betydning som har gitt nye fokusområder. *Verdi av utlån til kunder og IT-systemer som underbygger finansiell rapportering* er områder som har samme karakteristika og risikoer i år som i fjor, og har følgelig vært viktige fokusområder i vår revisjon også i 2018.

Sentrale forhold ved revisjonen

Hvordan vi i vår revisjon håndterte sentrale forhold ved revisjonen

Verdi av utlån til kunder

Utlån utgjør en betydelig andel av verdien av eiendelene i balansen. Vurdering av nedskrivninger er basert på et modellbasert rammeverk med elementer som krever at ledelsen bruker skjønn. Rammeverket er komplekst og omfatter store mengder data og skjønnsmessige parametere.

Vi fokuserte på verdsettelsen av utlån på grunn av betydningen nedskrivningsvurderingene har for verdien, og det faktum at bruk av skjønn har en potensiell virkning på resultatet for perioden. I tillegg er det en iboende risiko for feil på grunn av kompleksiteten og mengden data som benyttes i modellen.

IFRS 9 ble implementert med virkning fra 1. januar 2018. Den største endringen dette medfører sammenlignet med det tidligere regimet er at nedskrivningsmodellen nå skal reflektere forventet kreditttap mot tidligere ble beregnet nedskrivninger basert på inntruffet kreditttap.

Bruk av modeller for å beregne forventet kreditttap omfatter bruk av skjønn. Vi har særlig fokusert på:

- klassifisering av porteføljene etter risiko og type segment;
- identifisering av lån hvor det har vært en vesentlig økning i kredittrisiko;
- hvordan lånene blir kategorisert i ulike trinn;
- ulike parametere som tapsgrad, nedbetalingsfaktorer, og scenarioer.

Ved vår revisjon av forventede tapsavsetninger vurderte og testet vi utformingen og effektiviteten av kontroller for kvalitetssikring av anvendte forutsetninger og beregningsmetoder. Videre testet vi detaljer både i avsetningene beregnet ved bruk av modellen og i avsetningene som er beregnet individuelt.

Vi opparbeidet oss en detaljert forståelse av prosessen og testet relevante kontroller rettet mot å sikre:

- kalkulasjoner og metode som ble benyttet;
- at modellen som ble benyttet, var i henhold til rammeverket og at modellen virket som den skulle;
- påliteligheten og nøyaktigheten av data som blir benyttet i modellen.

Vår testing av kontrollene ga ingen indikasjoner på vesentlige feil i modellen eller avvik fra IFRS 9.

For utlån hvor det forelå objektive indikasjoner på verdifall og hvor nedskrivningsbeløpet var individuelt beregnet testet vi et utvalg. Realisasjonsverdien blir beregnet ved bruk av eksterne takster eller interne vurderinger. For å ta stilling til realisasjonsverdien gjennomgikk vi takstene og vurderte relevansen og rimeligheten av viktige forutsetninger benyttet i takstene og metoden benyttet i beregningen. For vurderinger som var gjort internt uten at det ble benyttet takster, intervjuet vi kredittmedarbeidere og ledelsen og utfordret relevansen og rimeligheten av viktige forutsetninger og metoden som var benyttet i beregningen av nedskrivningsbeløpet. Videre testet vi om utlån med individuelle tapsavsetninger var riktig klassifisert i modellen og vurdert rimeligheten av de totale tapsavsetningene.

Avvik som ble funnet i vår testing var uten vesentlig betydning.

Note 4, 8, 10, 11, 13 og 27 til regnskapet er relevante for beskrivelsen av selskapets tapsmodell og for hvordan selskapet estimerer sine tapsavsetninger etter IFRS 9. Vi

Bankens utlån er i hovedsak til personkunder og SMB segmentet og modellene som er utviklet skal estimere tapsavsetninger til hver av disse segmentene.

I tillegg foretas individuelle avsetninger for utlån hvor det foreligger objektive indiksjoner på verdifall. Denne vurderingen krever også at ledelsen bruker skjønn.

har lest notene fant at informasjonen knyttet til tapsmodell, ulike parametere og skjønnsmessige vurderinger var tilstrekkelige og dekkende.

IT-systemer som underbygger finansiell rapportering

Vi har vektlagt dette området fordi bankens finansielle rapporteringssystemer og virksomhet er avhengig av komplekse IT-systemer. Eventuelle svakheter i automatiserte prosesser og tilhørende IT avhengige manuelle kontroller kan medføre risiko knyttet til den løpende driften av IT-systemene og risiko for feil.

Banken benytter eksterne serviceleverandører for å drifte sentrale IT-systemer. Revisor hos de relevante serviceorganisasjonene er benyttet til å evaluere design og effektivitet av og teste etablerte kontroller som skal sikre integriteten av IT- og betalingsformidlings systemene som er relevante for finansiell rapportering. Vi har gjennomgått tilsendte rapporter og vurderte mulige avvik og tiltak. I tillegg har vi gjennomført testing av tilgangskontroller til IT-systemer og arbeidsdeling der det var nødvendig av hensyn til vår revisjon.

Våre vurderinger og kontroller viser at vi kan bygge på bankens IT-systemer som underbygger finansiell rapportering i vår revisjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift, og på tilbørlig måte å opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle konsernet eller å legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Vi gir styret en uttalelse om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og om at vi har kommunisert og vil kommunisere med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de sakene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse sakene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av saken, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at en sak ikke skal omtales i beretningen siden de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at saken blir omtalt.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsene om foretaksstyring og samfunnsansvar om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Trondheim, 19. mars 2019

PricewaterhouseCoopers AS

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Rune Kenneth S. Lædre', written in a cursive style.

Rune Kenneth S. Lædre
Statsautorisert revisor

TILLITSVALGTE

GENERALFORSAMLING

Kundevalgte:

Medlemmer:

1. Kari Ansnes
2. Edith Bjerkan
3. Jan Erik Hoem
4. Lars Liabø
5. Lars Erik Hopmark
6. Liv Berit Bach
7. Gunn Anne Vinje Lyngstad
8. Tove Rokstad
9. Nina Mack Korsfur
10. Jan Steinar Engeli Johansen
11. Knut Garshol

Varamedlemmer:

1. Sverre Jansen
2. Bjørn Michelsen
3. Liv Oddstøl
4. Inger Strømsvåg
5. Mette Belden
6. Line Hoem
7. Steve Runar Kalvøy

Egenkapitalbevisiere:

Medlemmer:

1. Lars Løseth
2. Erik Ohr
3. Roald Røsand
4. Inger Nisja Sylte

Varamedlemmer:

1. Trond Aasgård
2. Ole Morten Sørvik
3. Tore Dyrnes

Ansatte

Medlemmer:

1. Lillian Bråten
2. Jan Arild Grødal
3. Hilde Sofie Hvitsand
4. Janicke Mortensen
5. Heidi Jacobsen

Varamedlemmer:

1. Håvard Knudsen
2. Kristian Solbu
3. Linda Nordal Sandvik
4. Sissel Røsand

STYRET

Lars Georg Backer - leder

Runar Wiik- nestleder

Gerd Marit Langøy - styremedlem

Vegard Nekstad - styremedlem

Heidi Blakstad Dahl - styremedlem

Gunnar Ervik - styremedlem

Catrine Bruvoll - styremedlem

Randi Gaarden Lisberg - styremedlem fra ansatte

Bjørn Rød - styremedlem fra ansatte

Øystein Aandal- styremedlem fra ansatte

Varamedlemmer:

1. Ranveig Eikrem Jensen

2. Ole Kristian Pettersen

3. Cecilie Hoseth Holsen

4. Leif Johan Hestvik (ansatte)

Administrerende direktør i Fremtind Turid Grotmol

STYRKER FORSIKRING I BANK MED FREMTIND, MORGENDAGENS FORSIKRINGSSSELKAP

1. januar 2019 trådte fusjonen mellom SpareBank 1 Skadeforsikring og DNB Forsikring i kraft. Fremtind Forsikring så dagens lys, og konseptet forsikring i bank fikk en ny dimensjon. Det hele startet vinteren 2018 med at Turid Grotmol og Finn Haugan på vegne av SpareBank 1 Gruppen tok initiativ til et møte med Rune Bjerke, konsernsjef i DNB. Ideen om å bygge landets sterkeste forsikringsselskap slo rot, basert på tilliten partene hadde bygget gjennom Vipps-samarbeidet.

Bransjetall viser at selskaper med bankdistribusjon tar markedsandeler og har god lønnsomhet. Et viktig rasjonale bak fusjonen er å bygge nødvendig volum ved å ytterligere styrke distribusjonen av forsikring gjennom bankene. Samtidig vil fusjonen gi større kraft til å videreutvikle innovative og kundevennlige løsninger, opprettholde konkurransedyktige priser og komme enda raskere på banen med nye produkter til kundene.

Finanstilsynet godkjente fusjonen 21. desember. Fremtind er allerede fra start landets tredje største forsikringsselskap, det nest største på privatmarkedet, og det desidert største med distribusjon gjennom bank. Med om lag 900 medarbeidere på laget, og nye krefter på vei inn, har administrerende direktør Turid Grotmol ambisjoner om at Fremtind på sikt skal bli nummer én.

– Fremtind er et nytt forsikringsselskap med lang erfaring, og store ambisjoner. En viktig oppgave er å gjøre forsikring enklere, og hverdagen til folk og bedrifter tryggere. Det skal vi få til gjennom digital innovasjon og fornyelse, god kundeinnsikt, bærekraft og partnersamarbeid, sier Grotmol.

Kraftfull distribusjon

Fremtinds distribusjon skjer gjennom bankenes lokale kontorer utover hele landet, via kundesenter og digitalt. SpareBank 1-bankene distribuerer forsikringene under SpareBank 1-merkevaren, mens DNB distribuerer forsikringene under DNB-merkevaren. For øvrig viderefører selskapet SpareBank 1s avtale om å levere produkter til LO-forbundenes 930 000 medlemmer gjennom merkevaren LOfavør.

Eierskap

SpareBank 1 Gruppen AS eier 65 prosent og DNB ASA 35 prosent i Fremtind. DNB har i tillegg en opsjon på å kjøpe seg opp til 40 prosent eierandel. Fremtind er et datterselskap i SpareBank 1 Gruppen.

Navnet Fremtind

Selskapets juridiske navn er Fremtind Forsikring AS. Navnet Fremtind er satt sammen av ordene frem og tind. Frem handler om å ligge i front og være fremoverlent, med fokus på datadrevet innovasjon og morgendagens kundeløsninger. Tind handler om erfaringen og grunnfjellet selskapet står på, bygget opp av to solide aktører, og med høyde nok til å ha perspektiv og kunne sikte langt.

HESTSKJÆRET FYR

1. november 1879 ble Hestskjær fyr tent. Det skulle sikre trafikken som gikk over Hustadvika ytterligere. Fyret fikk et klippapparat som ble svært godt mottatt av de sjøfarende.

Utsatt beliggenhet

Allerede under byggingen av fyret fikk man føle de harde værforholdene på skjæret. Forholdene viste seg å være langt verre enn først antatt. I ruskevær slo sjøene mot tårnveggen med voldsom kraft. Det ble derfor besluttet å bygge tårnet 6 meter høyere.

Admiral von Otter

Hestskjæret var det første fyr utstyrt med et klippapparat som var konstruert av den svenske admiral von Otter. Skjærmingen av fyret ble godt mottatt av de seilende. Fyrliset kunne nå utnyttes på en langt bedre måte enn tidligere.

Store skader i 1883

En orkanaktig storm på Hustadvika den 27. - 28. februar 1883 forårsaket store skader på fyret. Klippapparat og skjerm ble knust, rekkverk brukket og vann trengte inn i boligen og skadet møbler og proviant. Etter en midlertidig reparasjon ble fyret tent etter tre uker.

Sikringsarbeider

I 1893 bevilget myndighetene kr. 15.000,- til forstrekning av fyrbygningen. Man murte en utvendig halvsirkel av gråstein i sement fra grunnen og opp til lyktegalleriet. Naustet ble flyttet og bygd i betong.

Glødenett

I 1905 forsterket man fyrliset ved installasjon av glødenett. Fyret ble i 1960 bygd om og elektrifisert. Det ble også bygget en fyrbygning i tre etasjer av betong. Hver av tjenestemennene hadde et soverom og et arbeidsrom, med felles kjøkken og bad.

Nytt fyrtårn

Samtidig ble det bygget nytt fyrtårn på toppen av den nye fyrbygningen. Dette rager syv meter over taket på fyrbygningen. Nettkraft til fyr og bolig kom nå via en lavspent kabel. Stasjonen ble avfolket og automatisert i 1986.

Kilde: Averøy kommune.